

Vlaams
Parlement

ingediend op **15** (2016-2017) – Nr. 7-J
8 december 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Peter Persyn, Vera Jans en Elke Van den Brandt
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2017

en over de beleidsbrief
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
2016-2017

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, Bert Moyaers;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

- 15** (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
 - Nr. 7-A t.e.m. I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 14** (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendement
- 12-B** (2015-2016) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 13** (2016-2017) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 16** (2016-2017) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de begroting
- 21** (2016-2017) – Nr. 1: Meerjarenraming
 - Nr. 2: Verslag van het Rekenhof over de meerjarenraming
- 941** (2016-2017) – Nr. 1: Beleidsbrief
 - Nr. 2: Verslag

INHOUD

I.	Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017	5
1.	Algemene budgettaire context	5
2.	Bijkomende investeringen in Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	5
2.1.	Bijkomende investeringen voor personen met een handicap .	5
2.2.	Kinderopvang	6
2.3.	Jeugdhulp	6
2.4.	Ouderenzorg	6
2.5.	Ziekenhuizen	6
2.6.	VIPA	7
3.	Begroting in evenwicht	7
4.	Efficiëntiewinsten	7
5.	Taxshift	8
6.	Groeipakket	8
7.	Algemene aanpassingen	8
8.	Duiding in detail	8
8.1.	Entiteit departement – apparaatskredieten	8
8.2.	Entiteit departement – beleidskredieten	8
8.3.	Entiteit IVA Zorg en Gezondheid	9
8.4.	VIPA	10
8.5.	Fonds Jongerenwelzijn	11
8.6.	IVA Vlaams Zorgfonds	11
8.7.	Kind en Gezin	12
8.8.	VAPH	12
II.	Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017	13
1.	Om mensen te versterken in hun welbevinden willen we gezondheids- en welzijnsproblemen voorkomen en realiseren we, ingebed in de samenleving, laagdrempelige eerstelijns hulp	13
2.	We willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren	14
3.	We versterken de ondersteuning van gezinnen door essentiële elementen van het Vlaamse gezinsbeleid beter op elkaar af te stemmen	18
4.	We positioneren de justitiehuis herkenbaar in ons beleidsdomein en investeren gericht op het raakvlak tussen hulpverlening en Justitie om tot een betere samenwerking te komen	19

5.	We zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van de zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven	20
6.	Om de toenemend complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden, werken we samen met andere beleidsdomeinen, de verschillende bestuursniveaus, de wetenschap, de actoren op het terrein en de gebruikers	21
III.	Algemene bespreking.....	21
1.	Uiteenzetting door Martine Taelman.....	21
2.	Uiteenzetting door Katrien Schryvers	22
3.	Uiteenzetting door Peter Persyn	25
4.	Uiteenzetting door Freya Saeys.....	26
5.	Uiteenzetting door Elke Van den Brandt.....	27
6.	Uiteenzetting door Bart Van Malderen	29
7.	Antwoord van minister Jo Vandeuren.....	30
8.	Replieken.....	34
IV.	Bespreking per programma	36
1.	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	36
1.1.	Ontvangstartikelen	36
1.2.	Uitgavenartikelen.....	36
1.3.	CICOV.....	41
1.4.	Zorginspectie	41
2.	Vlaams Agentschap voor Persoonsgebonden Aangelegenheden.....	42
3.	Jongerenwelzijn, met inbegrip van de integrale jeugdhulp	44
4.	Kind en Gezin, met inbegrip van de gezinsbijslag.....	55
5.	Entiteit Zorg en Gezondheid	61
6.	Entiteit Vlaams Zorgfonds	75
7.	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	76
8.	Entiteit Vlaams Agentschap voor samenwerking aan gegevensdeling tussen de actoren in de zorg.....	81
9.	Entiteit Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel	82
10.	Entiteit Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem.....	82
11.	Entiteit Commissies voor Juridische Bijstand	82
12.	Entiteit Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België.....	82
V.	Stemmingen	82
	Gebruikte afkortingen	86

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2017 tijdens haar vergaderingen van 8, 15, 22 en 29 november, en 6 december 2016. Het ontwerp van decreet werd in samenhang behandeld met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 944/1) en de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 941/1).

1. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017

De begrotingsopmaak 2017 is voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een fundamentele oefening. Er is de oefening waarbij de externe kosten-drijvers worden bijgesteld, maar de begroting 2017 betekent voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ook een grote opstap op het vlak van het uitbreidingsbeleid en een efficiëntie-oefening. Hierbij wordt niet aan de capaciteit geraakt, noch aan de kwaliteit van het aanbod.

1. Algemene budgettaire context

Zoals bij de vorige begrotingsrondes werd toegelicht, beslaat het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een steeds groter wordend aandeel in het totale budget van de Vlaamse overheid, waardoor het zeker van belang is ook het algemeen Vlaams budgettair kader in het oog te houden. Zoals aangekondigd in het begin van de legislatuur is het de opdracht om bijkomende investeringen, in onder andere welzijn en zorg, te realiseren in combinatie met de doelstelling van een begroting in evenwicht. Voor het begrotingsjaar 2017 is de Vlaamse Regering er alvast in geslaagd deze twee doelstellingen te combineren.

2. Bijkomende investeringen in Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Waar in 2014 14,5 percent van het budget van de Vlaamse Overheid voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd gereserveerd, omvat dit beleidsdomein in 2017 26,6 percent van het totale budget. Het totale beleidskrediet voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin stijgt ten opzichte van 2016 met 448,4 miljoen euro of 4,1 percent. Achter de totale cijfers gaan natuurlijk heel wat bewegingen schuil.

2.1. Bijkomende investeringen voor personen met een handicap

Er gaat 117,5 miljoen euro naar de zorg en ondersteuning voor minder- en meerderjarige personen met een handicap. Dat is het grootste bedrag aan uitbreiding dat ooit voor deze sector is begroot. Hiermee zet Vlaanderen de definitieve stap naar een nieuw persoonsvolgend financieringssysteem dat meer zorggarantie biedt en waarbij de persoon met een beperking zelf de regie opneemt in de keuze van zijn zorg en ondersteuning. Het budget wordt ingezet voor het basisondersteuningsbedrag (41,7 miljoen euro) en de rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp (in totaal 73,8 miljoen euro). Er is hierbij bijzondere aandacht voor jongeren met gedragsstoornissen en emotionele stoornissen. Ten slotte wordt ook vanuit de marge op het basisondersteuningsbudget, zonder te raken aan de groepen die in aanmerking komen voor het basisondersteuningsbudget, twee miljoen euro vrijgemaakt voor de overlap die ontstaan is tussen de persoonsvolgende financiering en gezinszorg.

2.2. Kinderopvang

Voor het groeipad van de kinderopvang wordt 9,5 miljoen euro extra gereserveerd. Dat bedrag wordt gedifferentieerd ingezet.

2.3. Jeugdhulp

In de jeugdhulp wordt vijf miljoen euro geïnvesteerd, toegekend volgens de prioriteiten die zijn opgesteld in Jeugdhulp 2.0.

Voor de pleegzorg wordt een groeipad uitgetrokken van drie miljoen euro. Ook voor minderjarigen met een handicap wordt extra budget vrijgemaakt via het budget voor personen met een handicap. Voor het verderzetten van de opvang van niet-begeleide minderjarige vluchtelingen wordt 6,6 miljoen euro begroot.

2.4. Ouderenzorg

In de residentiële ouderenzorg wordt verder werk gemaakt van de uitbreiding met 1398 woongelegenheden en worden opnieuw bijkomende rvt-plaatsen gecreëerd waarmee wordt ingespeeld op de toenemende zorgzwaarte. Het gaat in totaal voor deze sector om een bijkomende investering van 58 miljoen euro. Hiervan wordt 5,6 miljoen vrijgemaakt om in aanbouw zijnde woonzorgcentra te financieren: de zogenaamde preciaire dossiers.

Er wordt ook een decretale machtiging ingeschreven van veertig miljoen euro om de opstart te maken in het infrastructuurforfait voor woonzorgcentra. Hiermee wordt een oplossing geboden voor de volledige wachtlijst die ontstaan is door het uitdoven van de alternatieve VIPA-financiering en waarvoor in de resolutie betreffende de infrastructuursubsidiëring van woonzorgvoorzieningen (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2078/3) een oplossing gevraagd wordt. Tegelijk is er ook ruimte om voor dossiers die niet op de VIPA-wachtlijst staan, al de opstart te maken. Het forfait zal vanaf 2018 worden uitbetaald.

Naast de residentiële vormen van ouderenzorg investeert de Vlaamse Regering ook in de thuiszorg. Hiervoor wordt een groeipad van 13,4 miljoen euro in het vooruitzicht gesteld.

2.5. Ziekenhuizen

De overdracht van de bevoegdheid om de investeringen in ziekenhuizen te financieren en de daarmee gepaard gaande overdracht van historische verbintenissen, stelt Vlaanderen voor grote uitdagingen. Daarom wendt de Vlaamse Regering een nieuwe financieringstechniek aan die haar lopende financieringsengagementen op een gematigde wijze aanrekenet en in lijn is met de Europese regelgeving.

Zo komt er een instandhoudingsforfait voor de infrastructuur van ziekenhuizen. Daarvoor wordt 32 miljoen euro aan beleids- en betaalkrediet toegevoegd aan het beschikbare budget. Alle ziekenhuizen ontvangen dit instandhoudingsforfait. Het forfait wordt berekend op basis van de erkende capaciteit van het ziekenhuis, met een correctie voor de subsidiëring die ziekenhuizen onder de oude subsidiesystemen (de VIPA-gebruikstoelagen en het Budget van Financiële Middelen) ontvangt.

Daarnaast wordt een strategisch forfait opgestart voor strategische investeringen. In een eerste fase worden de engagementen voor al in aanbouw zijnde ziekenhuizen in dit strategische forfait gekanteld. Uiteraard zal deze operatie in nauw overleg met de sector uitgevoerd worden.

De ontworpen financieringsmodellen zijn forfaitair. De overheid zal niet langer rechtstreeks bakstenen subsidiëren, maar responsabiliseert de ziekenhuizen om hun infrastructuur op te leveren en te onderhouden binnen de erkenningsnormen en binnen een jaarlijkse forfaitaire subsidie. Op deze manier doorstaat de Vlaamse overheid de Europese ESR-toets.

2.6. VIPA

Ook voor het begrotingsjaar 2017 wordt weer 100 miljoen euro gereserveerd voor investeringen in welzijns- en zorginfrastructuur, waarmee onder meer vanaf 2018 de uitbetalingen voor het forfaitaire systeem voor investeringen in de woonzorgcentra wordt gestart.

3. Begroting in evenwicht

Om de bovenvermelde extra investeringen te kunnen doen binnen de begrotingsdoelstellingen die de Vlaamse Regering heeft geformuleerd en waarbij rekening wordt gehouden met de budgettaire norm waaraan de Belgische overheid moet voldoen, is het ook onvermijdelijk een aantal budgetbeperkende maatregelen te nemen.

Een begroting in evenwicht is voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin extra van belang om ook in de toekomst ruimte te hebben om extra te investeren in welzijn en gezondheidszorg. In de nabije toekomst is ruimte nodig voor de extra investeringen vastgelegd in het regeerakkoord, het constant beleid, maar op langere termijn zijn er de stijgende kosten door bijvoorbeeld de vergrijzing.

Om dit begrotingsevenwicht te bereiken en de toekomstige investeringen te vrijwaren heeft de Vlaamse Regering ervoor gekozen om de niet-loongebonden kredieten niet te indexeren in 2017, 2018 en 2019.

Voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zijn echter uitzonderingen afgesproken voor het zakgeld voor minderjarigen, de onkostenvergoedingen voor onthaalouders en de RIZIV-sectoren uit de zesde staatshervorming: bijvoorbeeld de woonzorgcentra, de revalidatiesector, de pvt en de initiatieven beschut wonen.

4. Efficiëntiewinsten

Daarnaast zal ook vijftien miljoen euro aan efficiëntiewinsten gerealiseerd worden binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De bedoeling is daarbij gericht te kijken waar deze efficiëntie-oefening mogelijk is.

De opstart van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en de grote budgettaire inspanning die daarmee gepaard gaat, creëert bijvoorbeeld een nieuw subsidiekader binnen het VAPH. Zo zullen rechtstreekse investeringssubsidies aan voorzieningen niet mogelijk blijven, ook daar zal persoonsgebonden gewerkt worden. De aanvullende subsidies voor VIPA-projecten die enkel voor VAPH-voorzieningen bestemd waren en waarvoor jaarlijks vijf miljoen euro vrijgemaakt werd, worden geïntegreerd in de nieuwe infrastructuurfinanciering die vanuit VIPA, in eerste instantie voor meerderjarigen, ontwikkeld wordt. De dossiers die reeds een akkoord tot VIPA-subsidie verkregen, worden nog gehonoreerd.

Ook voor de gesubsidieerde structuren en projectsubsidies vanuit het VAPH gebeurt een efficiëntie-oefening en een matching op de nieuwe concepten die zijn opgestart. Het voeren van een structureel beleid is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Tegelijk is er binnen het VAPH-uitbreidingsbeleid ook ruimte voor flankerende maatregelen om de opstart van de persoonsvolgende financiering te faciliteren.

5. Taxshift

Om een correct zicht te hebben op het totale budget voor 2017 moeten naast de nieuwe investeringen en de efficiëntie-oefening ook de taxshift vermeld worden. Het is algemeen bekend dat de federale taxshift op de voorzieningen twee effecten heeft. Ten eerste worden bijkomende Sociale Maribel gecreëerd. Ten tweede zijn er RSZ-verminderingen waardoor de loonkosten voor de voorzieningen gematigd worden.

6. Groeipakket

Dit parlementair jaar nog zal een ontwerp van decreet betreffende het Groeipakket, de nieuwe Vlaamse kinderbijslag, worden ingediend. In overeenstemming met de conceptnota 'Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat' over de hervorming van de kinderbijslag (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 796/1) zal de opbrengst van de indexaanpassing in 2015 samen met die van de volgende indexaanpassing in het recurrente budget voor kinderbijslag gestopt worden bij de start van dit nieuwe Vlaamse systeem. Dat betekent dat het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 944/1) de volgende indexoverschrijding in de kinderbijslag niet toekent. Deze middelen worden geherinvesteerd bij de opstart van het groeipakket in 2019. Voor 2017 stijgen de uitgaven in de kinderbijslag alvast met 14,4 miljoen euro.

7. Algemene aanpassingen

Zoals bij alle begrotingsrondes is de begroting 2017 aangepast op basis van de ook in de meerjarenraming opgenomen externe kostendrijvers, ook voor de bevoegdheden overgeheveld door de zesde staatshervorming.

De Vlaamse Regering maakt werk van de uitrol van de Vlaamse sociale bescherming. De begrotingsstructuur moet daaraan aangepast worden. Een programma in de begroting komt immers overeen met een beleidsveld van de Vlaamse overheid.

Tot voor kort vielen de meeste bevoegdheden binnen de Vlaamse sociale bescherming nog onder programma GD of het beleidsveld Gezondheidszorg. Thans worden de uitgaven die onder de Vlaamse sociale bescherming worden geïntegreerd, ondergebracht in programma GH, namelijk het beleidsveld Sociale Bescherming. De uitgaven voor de Sociale Bescherming vormen zo een inhoudelijk geheel in de begroting. Herverdelingen worden mogelijk gemaakt binnen de Vlaamse sociale bescherming, mits de minister van Begroting ermee instemt.

8. Duiding in detail

8.1. Entiteit departement – apparaatskredieten

Naast het effect van de koppenbesparing van 144 duizend euro, stijgt het krediet met 1,8 miljoen euro voor de in 2016 opgestarte aanwerving van een 40-tal personeelsleden bij de justitieuze huizen om aldus een antwoord te bieden op de toegesloten vraag. Ten slotte verhuizen in het kader van de Integrale Jeugdhulp zes personeelsleden van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin naar het agentschap Jongerenwelzijn.

8.2. Entiteit departement – beleidskredieten

Om de stijging van de anciënniteit in de CAW's en de centra voor teleonthaal op te vangen, worden de subsidies vanuit de algemene middelen met 579 duizend euro verhoogd.

De middelen die in het kader van de asielcrisis eenmalig vrijgemaakt worden in 2016, worden in 2017 uit de basis verwijderd. Op dit artikel worden geen middelen in het kader van de asielcrisis vrijgemaakt in 2017. Hetzelfde bedrag dat al in 2016 vrijgemaakt is, namelijk 2,6 miljoen euro, wordt vanuit de asielprovisie 2016 gereserveerd om de inspanningen die CAW's leveren voor woonbegeleiding naar aanleiding van de asielcrisis voorlopig te continueren. Er wordt 500 duizend gereserveerd voor de blijvende versterking van het aanbod aan geestelijke gezondheidszorg in dit kader.

Er wordt twee miljoen euro eenmalig overgedragen vanuit de VIPA-kredieten voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Hiermee investeert de Vlaamse Regering in preventie tegen uithuiszetting en in het bestrijden van chronische dak- en thuisloosheid.

De externe kostendrijver voor de huur van enkelbanden, tolken en leefvergoedingen wordt toegepast. Er is een stijging van het krediet met 585 duizend euro.

Het budget voor mobiliteitshulpmiddelen wordt op basis van constant beleid aangepast aan de geraamde stijging van de uitgaven. Dat is een stijging met 1,7 miljoen euro. Zoals vermeld worden de uitgaven overgeheveld naar het programma Vlaamse sociale bescherming. Er wordt op dit artikel een efficiëntie-oefening van 567 duizend euro gerealiseerd.

De uitgaven voor de gezinsbijslag stijgen met 14,4 miljoen euro in vergelijking met de begrotingsaanpassing 2016 ten gevolge van het toegenomen aantal kinderen dat recht heeft op gezinsbijslag. De enveloppe voor de betalings- en beheerskosten neemt toe met 2,5 miljoen euro.

Net als in 2016 wordt er rekening gehouden met een onderbenutting van de werkingsenveloppe met 10 miljoen euro in 2017, die deels heraangetrokken kan worden voor ICT-uitgaven in de kinderbijslag en de Vlaamse sociale bescherming.

8.3. Entiteit IVA Zorg en Gezondheid

Budgettair gezien is de belangrijkste bevoegdheid van het agentschap Zorg en Gezondheid de ouderenzorg.

Ten eerste leidt de uitvoering van de erkenningskalender tot een kostenverhoging van 46,8 miljoen euro. Daarenboven wordt 5,6 miljoen euro gereserveerd voor de preciaire dossiers die reeds in aanbouw waren op moment van bekendmaking van de erkenningskalender. Ook voor de stijgende zorgzwaarte worden middelen vrijgemaakt.

De Vlaamse Regering financiert de reële stijging van de zorgzwaarte binnen de erkende rob-bedden wat zorgt voor een kostentoename van acht miljoen euro. Het krediet voor het sociaal akkoord wordt verlaagd met 2,8 miljoen euro, maar de resterende marge kan opnieuw ingezet worden voor de creatie van bijkomende rvt-plaasten.

Op basis van al deze zaken stijgt het krediet voor de ouderenzorg met 58,6 miljoen euro, daarnaast wordt ook 39 miljoen euro index toegekend en worden voor 692 duizend euro efficiëntiewinsten gerealiseerd.

Het krediet voor de gezins- en thuiszorg stijgt met 13,4 miljoen euro op basis van de erkende kostendrijver van 2,5 percent in de gezinszorg. Hiervan wordt 702 duizend euro vrijgemaakt voor andere groeipaden in de thuiszorg, onder andere de lokale dienstencentra.

Er wordt vanuit een marge op het basisondersteuningsbudget twee miljoen euro voorbehouden voor de gezinszorg. De transitie van PAB naar PVB houdt namelijk in dat vanaf 2017 de budgethouders enkel nog de gebruikersbijdrage betalen met hun budget in plaats van de volledige prijs. Om de door middel van een PAB gepresterde uren te kunnen opvangen binnen het urencontingent gezinszorg wordt een bijkomend budget van 2 miljoen euro ingeschreven. Hierdoor kan de continuïteit van zorg en ondersteuning van personen met een handicap die met hun PAB gezinszorg inkopen buiten het urencontingent, vanaf 2017 verder gegarandeerd worden binnen het urencontingent met de bijhorende werkgelegenheid.

Op basis van aangepaste parameters wordt een zero based berekening gemaakt van het benodigde krediet voor de revalidatiesector. Als gevolg van deze berekening neemt het krediet van de revalidatieziekenhuizen toe met 2,1 miljoen euro en daalt het krediet van de revalidatieconventies met 2,6 miljoen euro. De begroting wordt beter afgestemd op de reële uitgaven.

8.4. VIPA

Aan de ene kant zijn er de uitgaven binnen de investeringsmachtiging van 100 miljoen euro. Zoals eerder vermeld wil de Vlaamse Regering deze machtiging niet volledig aanwenden zodat ze vanaf 2018 ruimte creëert om het forfait voor de oudereninfrastructuur op te starten. Deze ruimte is nodig omdat in de klassieke financiering projecten worden vastgelegd waarvan de betaalweerslag pas later komt. Om in 2018 en later voldoende ruimte te hebben voor de ouderenforfaits, waarvoor beleids- en betaalkrediet nodig zijn, moet de Vlaamse Regering al remmen op de vastleggingen in 2017. In 2017 wordt eenmalig 2 miljoen van deze ruimte gereserveerd voor de uitgaven voor dak- en thuisloosheid in het algemeen welzijnswerk.

Minister Jo Vandeuren benadrukt nog dat de middelen voor de klassieke financiering in 2016 en 2017 nog nooit zo hoog geweest zijn.

Met deze middelen houdt de Vlaamse Regering een voldoende buffer voor het verder wegwerken van de wachtlijsten in de klassieke sectoren en heeft ze ruimte om ook voor de sector van de personen met een handicap in lijn met de persoonsvolgende financiering een nieuw subsidiesysteem op te starten. De regelgeving hiervoor is in opmaak en zal in overleg met de sector zo snel mogelijk opgestart worden.

Zoals gezegd wordt in een decretale bepaling voorzien die stelt dat de Vlaamse Regering zich in de toekomst voor maximaal 40 miljoen euro aan ouderenforfaits kan engageren. Dat betekent dat alle dossiers die als gevolg van de resolutie betreffende de infrastructuursubsidiëring van woonzorgvoorzieningen op de wachtlijst staan, gebudgetteerd kunnen worden. Tegelijk kan de Vlaamse Regering al een opstart maken voor andere investeringen die vanaf 2016 in gebruik genomen zijn.

Naast de machtiging van 100 – of voor 2017 van 98 – miljoen euro doet het VIPA ook nog uitgaven voor verplichtingen van financieringsstelsels uit het verleden: namelijk de VIPA-gebruikstoelagen en de ziekenhuisfinanciering met het Budget van Financiële Middelen. Voor de VIPA-gebruikstoelagen wordt 165,6 miljoen euro vrijgemaakt en voor de verplichtingen uit Budget van Financiële Middelen 390 miljoen euro.

Naast de klassieke machtiging en de zogenaamde lasten uit het verleden wordt ten derde ook budget vrijgemaakt voor nieuwe financieringsmechanismes voor de ziekenhuisinfrastructuur. In totaal wordt 121 miljoen euro gereserveerd voor de opstart van het instandhoudingsforfait en 20,9 miljoen euro voor de opstart van het strategische forfait.

In totaal wordt zo al 796 miljoen euro gereserveerd voor infrastructuursubsidies in de welzijns- en gezondheidssector.

8.5. Fonds Jongerenwelzijn

Er is een verhoging van de werkingsdotatie met 3,7 miljoen euro door een extra budget van 1,5 miljoen euro voor weddedrift; door een extra budget van 3 miljoen euro voor de groei in pleegplaatsingen, internaten en versnelde indicatiestelling; door specifieke acties en 293 duizend euro specifiek voor pleegplaatsingen ten gevolge van de asielcrisis; door 3 miljoen euro voor de opstart van het uitbreidingsbeleid; en ten slotte ook door het in 2016 eenmalig vrijgemaakte krediet voor asiel van 3 miljoen euro te schrappen.

Om continuïteit te bewaren voor de in 2016 bijkomend gecreëerde plaatsen in het kader van de asielcrisis is wel een budget van 6,6 miljoen euro vrijgemaakt op een provisieartikel bij Financiën en Begroting. Dat zal in de loop van 2017 verdeeld worden over deze begrotingspost.

Er wordt ook 6 miljoen euro gereserveerd voor infrastructuur in de gemeenschapsinstellingen.

Minister Jo Vandeurzen vermeldt ook de twee miljoen euro die niet is toegevoegd aan het budget voor het Fonds Jongerenwelzijn, maar aan de apparaatskredieten. Deze twee miljoen euro komt ook uit het uitbreidingsbeleid en dient voor de uitbreiding in de gemeenschapsinstelling te Beernem.

8.6. IVA Vlaams Zorgfonds

Op de begroting van het Zorgfonds bedraagt de geraamde dotatie voor de zorgverzekering 145,2 miljoen euro. Dat is een verhoging met 17,6 miljoen euro ten aanzien van 2016.

De belangrijkste verklarende factoren zijn de subsidies voor tenlastenemingen in de zorgverzekering en indicatiestellingen die stijgen met ongeveer 10 miljoen euro. De tenlastenemingen stijgen voornamelijk ten gevolge van de aangroei van het aantal bedden in de woonzorgcentra in overeenstemming met de erkenningskalender. De groei van de rechthebbenden in de mantel- en thuiszorg wordt op 2,5 percent geraamd.

De inkomsten uit ledenbijdragen worden 985 duizend euro hoger geraamd dan in 2016 op basis van de beschikbare bevolkingsprognoses.

In 2016 is eenmalig een bijkomende ontvangst van 5,5 miljoen euro ingeschreven uit de dividendontvangst Vladubel. Deze ontvangst valt weg in 2017 en de dotatie wordt hiervoor in 2017 met 5,5 miljoen euro verhoogd.

De uitgaven voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden stijgen met 3,9 miljoen euro. Dat is een combinatie van een bijkomend budget voor index en een daling van de zero based raming.

Voor het basisondersteuningsbudget wordt 41,7 miljoen euro uit het nieuwe beleid toegevoegd. Er wordt zo budget gereserveerd voor de opstart van fase 2 vanaf januari 2017. De doelgroep bestaat uit de minderjarige personen die op 30 juni 2015 geregistreerd waren bij de toegangspoort voor de integrale jeugdhulp, en die op het moment van de toekenning van het basisondersteuningsbudget geen gebruikmaken van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning.

Ook de derde fase van het basisondersteuningsbudget wordt vanaf september 2017 gestart voor de personen met verhoogde kinderbijslag en personen jonger dan 26 jaar met een integratietegemoetkoming van minstens categorie 3.

8.7. Kind en Gezin

Aan ontvangstenzijde stijgen de ouderbijdragen in de kinderopvang met 3 miljoen euro tegenover de begrotingsaanpassing 2016.

De dotatie aan Kind en Gezin stijgt met 19,2 miljoen euro. De belangrijkste factor is het budget voor index van 10 miljoen euro en het nieuwe beleid van 9,5 miljoen euro.

8.8. VAPH

De dotatie aan het VAPH stijgt ten opzichte van de aangepaste begroting 2016 met 111 miljoen euro. Voor een verdere toelichting exclusief het nieuwe beleid verwijst minister Jo Vandeuren naar de toelichting bij het beleidsdomein G: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 13/2-G).

Er wordt onder andere 8,8 miljoen euro gereserveerd voor weddedriften in 2017. Voorts wordt 4,5 miljoen euro uit het krediet gehaald dat eenmalig is in 2016 om een probleem met de afrekeningen in 2014 af te dekken.

Voor de opstart van de persoonsvolgende financiering wordt ongeveer 18 miljoen euro aan bijkomende terugvorderbare voorschotten opgenomen. Het gaat hier om de voorschotten die aan de personen met een handicap worden toegekend en waarmee ze hun uitgaven kunnen prefinancieren. Deze middelen dienen niet te worden aangerekend op het vorderingensaldo, aangezien ze als een soort lening aan de persoon met een handicap worden beschouwd.

Ook het uitbreidingsbeleid 2017 wordt ingevoegd. Het totale uitbreidingsbeleid dat voor personen met een handicap wordt uitgetrokken in de begroting 2017 bedraagt 117,5 miljoen euro. Daarvan wordt 73,8 miljoen euro toegekend aan de dotatie van het VAPH. Hiermee komt de Vlaamse Regering tegemoet aan de budgettaire engagementen uit de meerjarenraming met betrekking tot de implementatie van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap.

Dat bedrag wordt als volgt verdeeld. Het uitbreidingsbeleid 2016 kent een opstap van 10 miljoen euro. Aangezien deze maatregelen op kruissnelheid komen vanaf 2017 wordt in de begroting 2017 bijkomend 8 miljoen euro recurrent toegevoegd aan de werkingstoelage om het uitbreidingsbeleid 2016 recurrent te maken. Tegelijk biedt de toekenning van dit budget ook ruimte voor noodzakelijke flankerende maatregelen bij de invoering van de persoonsvolgende financiering. Voor trap 1 (rechtstreeks toegankelijke hulp) wordt een budget voor uitbreidingsbeleid van 10,9 miljoen euro vrijgemaakt. Voor trap 2 (niet-rechtstreeks toegankelijke hulp) wordt voorzien in een budget voor uitbreidingsbeleid van 54 miljoen euro.

Daarnaast wordt 41,7 miljoen euro vrijgemaakt voor het basisondersteuningsbudget en 2 miljoen euro voor het opvangen van de meerkosten gecreëerd door de persoonsvolgende financiering binnen de gezinszorg.

Ten aanzien van de volledige toekenning van het uitbreidingsbeleid wordt tevens voorzien in een budgettaire efficiëntie-oefening. De aanvullende infrastructuur-subsidies bovenop de VIPA-subsidies worden niet langer ten laste genomen op de Lotto-middelen. Zo wordt een efficiëntiewinst gerealiseerd van 5 miljoen euro. Door efficiëntiewinsten en prioriteitenstelling in structuren en projecten wordt een besparing van ongeveer 2 miljoen euro vooropgesteld. Door de transitie tot

persoonsvolgende financiering dient de rol van een aantal projectmatige subsidies tegen het licht te worden gehouden.

II. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017

De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 is opgesteld volgens dezelfde structuur als de voorbije jaren en als de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1). Dat is een bewuste keuze, het impliceert consistentie en de mogelijkheid van een gestructureerde uitvoering en monitoring van het beleid. Uit wat volgt zal blijken dat het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in Vlaanderen voor immense uitdagingen staat. Van voor de geboorte tot aan het einde van het leven organiseert Vlaanderen zorg en ondersteuning.

Niet het minst ten gevolge van de zesde staatshervorming, is er beweging in alle sectoren. Minister Jo Vandeurzen hoopt deze uitdagingen met de commissie te mogen delen en op te nemen. Verder verwijst hij naar de budgettaire context die het mogelijk maakt om middelen anders in te zetten, maar ook naar het belang van de extra middelen die in 2017 vrijgemaakt worden. Hij gaat in op de verschillende strategische doelstellingen en geeft duiding bij een aantal belangrijke ontwikkelingen.

1. Om mensen te versterken in hun welbevinden willen we gezondheids- en welzijnsproblemen voorkomen en realiseren we, ingebed in de samenleving, laagdrempelige eerstelijns hulp

In de eerste strategische doelstelling staat preventie voorop. Ze sluit aan bij het blijvend relevante principe dat voorkomen beter is dan genezen. In 2017 wordt in elk geval een aantal engagementen doorgetrokken. Minister Jo Vandeurzen blijft onder meer inzetten op gezondheidswinst op bevolkingsniveau. Hij realiseert verder de gezondheidsdoelstellingen en focust op suïcidepreventie. Echt preventief effect sorteren vraagt gedeelde inspanningen van alle beleidsdomeinen. 'Health in all policies' staat daarom hoog op de agenda.

Belangrijk in dit kader is de gezondheidsconferentie 'Gezonde levensstijl' op 16 en 17 december 2016. Over de thema's voeding en beweging, tabak, alcohol en drugspreventie liep een voortraject. De commissie wordt hierover op 23 november 2017 grondig geïnformeerd. Het is de bedoeling om op de conferentie de fundamenten te leggen voor nieuwe gezondheidsdoelstellingen en nieuwe, gezamenlijke actieplannen die de verschillende beleidsdomeinen mee uitvoeren. In de eerste helft van 2017 bespreekt de Vlaamse Regering deze doelstellingen, waarna het debat in het Vlaams Parlement gevoerd zal worden.

Bijzondere aandacht verdient het Mantelzorgplan 2016-2020, dat na de adviesronde opnieuw ter sprake komt binnen de Vlaamse Regering. Mantelzorg is een belangrijke hefboom in de vermaatschappelijking van de zorg. In de schoot van het Mantelzorgplan 2016-2020 wordt een Vlaams Expertisepunt Mantelzorg gerealiseerd binnen bestaande structuren. Dat heeft prioritair de opdracht om op een laagdrempelige manier informatie voor alle mantelzorgers te ontsluiten. Om mantelzorgers te ondersteunen heeft minister Jo Vandeurzen in 2016 het aanbod versterkt van verschillende voorzieningen (kortverblijf en dagverzorgingscentra). Daarnaast maakte hij – binnen het kader van de Vlaamse sociale bescherming – werk van de opstart van het basisondersteuningsbudget en de integratie van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Door het aanbod aan respijtzorg uit te breiden gaan hij op dit elan verder. Hij biedt de mogelijkheid om nieuwe dagverzorgingscentra op te starten in gemeenten waar er nog geen erkend of gepland zijn.

Binnen de erkenningskalender realiseert hij jaarlijks een uitbreiding van nieuwe plaatsen voor centra voor kortverblijf. In 2017 is een groeipad gepland voor de diensten voor oppashulp en de diensten gezinszorg. Tot slot herbekijkt hij de erkenningsvoorwaarden en mogelijkheden voor de herstelverblijven. De ondersteuning van mantelzorg mogelijk maken overstijgt echter het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zelfs het Vlaamse niveau. Afstemming met bijvoorbeeld Onderwijs, Werk, Wonen, Ruimtelijke Ordening, het Lokaal Sociaal Beleid en het federale niveau zijn nodig opdat de noden van mantelzorgers maximaal integraal benaderd kunnen worden. Ook dat is iets waar minister Jo Vandeuren stappen in willen zetten.

In het preventiebeleid is er bijzondere aandacht voor het wegwerken van sociale ongelijkheden en onderbescherming, meer specifiek ligt de focus op de allerjongsten. Vermeldenswaardig is dat de conferentie 'De toekomst is jong' – binnen de werkgroep 'Jong & Gezond' – een voorstel heeft ontwikkeld voor het wegwerken van de gezondheidsongelijkheid bij kinderen. Het voorstel omvat drie sporen. Het eerste spoor gaat om de uitbouw van een kwalitatief en toegankelijk aanbod vanuit de lokale gemeenschap. Het tweede spoor pleit voor zorgtrajecten die al kunnen lopen vanaf de prenatale periode. Het derde spoor omvat het ontwikkelen van de nodige competenties bij al diegenen die betrokken zijn bij de zorg voor jonge kinderen. De concrete invulling van deze projecten wordt uitgewerkt in samenspraak met het RIZIV.

Het welzijnswerk bouwt een geïntegreerd breed onthaal uit, en streeft daarmee twee doelen na: het realiseren van een brede, geïntegreerde en herkenbare toegang tot hulp en het tegengaan van onderbescherming. In dit verband is een aantal actoren cruciaal: de sociale diensten van de OCMW's, de CAW's en de Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen. Minister Jo Vandeuren lanceerde een projectoproep om de uitgangspunten van dit concept verder uit te diepen en aan een praktijktoets te onderwerpen. Elf proefprojecten gaan van start.

In juli 2016 lanceerde minister Jo Vandeuren het tweede Dementieplan Vlaanderen: 'Samen verder bouwen aan een dementievriendelijk Vlaanderen'. Het plan omvat een aantal bekende en geactualiseerde thema's, maar ook nieuwe topics en acties gericht op de zorg voor personen met dementie en hun naaste omgeving.

Bij de integratie van de OCMW's en de gemeentebesturen ambieert Vlaanderen een sterk integraal en inclusief lokaal sociaal beleid. In dit kader wordt de volgende maanden, in overleg met de VVSG, werk gemaakt van een nieuw decreet op het Lokaal Sociaal Beleid.

De acties die voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin deel uitmaken van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 423/1*) krijgen verder uitvoering.

Verder zet minister Jo Vandeuren blijvend in op vrijwilligerswerk, maakt hij werk van een betere afstemming en bekendmaking van het hulpaanbod bij relatieproblemen (in dit kader is recent een campagne gelanceerd) en bekijkt hij ook hoe de CAW's hun aanbod kunnen versterken.

2. We willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren

Strategische doelstelling 2 gaat in op de Vlaamse sociale bescherming. De Vlaamse sociale bescherming wil ervoor zorgen dat mensen met chronische zorgnoden aangepaste, kwalitatieve en betaalbare zorg krijgen, thuis of in een residentiële context. Het uitgangspunt is het cirkelmodel dat ook gehanteerd wordt voor de persoonsvolgende financiering voor personen met een beperking. Minister Jo Vandeuren

maakt de overgang van de eerste fase met de inkanteling van de zorgverzekering, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en de geleidelijke invoering van het basisondersteuningsbudget voor personen met een beperking, naar een volgende fase die zal ingaan in 2019 en de mobiliteitshulpmiddelen, de residentiële ouderenzorg, de revalidatie, de psychiatrische verzorgingstehuizen, het beschut wonen en thuiszorg integreert. De uitdaging daarbij is de continuïteit van de dienstverlening verzoenen met de introductie van zorgvernieuwing. Hierbij zal hij de basisprincipes van persoonsvolgende financiering en vraagsturing juridisch verankeren evenals de harmonisering van de inschalingsinstrumenten, met de introductie van de BelRAI en de BelRAI-screener en de organisatie van de indicatiestellingen met de controle erop. Brussel krijgt specifieke aandacht. Het spreekt voor zich dat dit een immense transitie betreft die momenteel zeer intensief wordt voorbereid met onder andere wetenschappelijk onderzoek en een centrale stuurgroep.

2017 is ook het kanteljaar voor de systeemshift in de sector van de personen met een handicap. De persoonsvolgende financiering wordt realiteit. De introductie van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap geeft gehoor aan het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Op die manier wordt werk gemaakt van meer zorggarantie en komt de regie in handen van de gebruikers te liggen. Deze grote omwenteling gebeurt zorgzaam en in samenspraak met alle betrokkenen. Bovendien gaat dat gepaard met een groot budget voor extra zorg en ondersteuning. De Vlaamse overheid maakt hiervoor 117,5 miljoen extra vrij in 2017. Een deel van het budget zal worden ingezet voor minderjarigen.

De intersectorale taskforce Persoonsvolgende Financiering voor kinderen en jongeren is in opstart en werkt een concepttekst uit die voldoende aandacht heeft voor de eigenheid en complexiteit van minderjarigen met een handicap en hun gezin. Deze regeerperiode wordt de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen met een handicap en hun gezin een realiteit. In afwachting volgen maatregelen die het mogelijk maken de toegekende middelen flexibeler in te zetten. Verder wordt een actieplan Autisme voorbereid dat aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd.

De uitbouw en versterking van de eerstelijnsgezondheidszorg is cruciaal in het licht van een stijgende nood aan chronische zorg. Vlaanderen evolueert naar meer samenwerking, zowel tussen zorgaanbieders in de eerste lijn, tussen Gezondheid en Welzijn, als tussen de verschillende zorgniveaus (van generalistische zorg tot hooggespecialiseerde zorg). Daartoe is een veranderingstraject opgestart dat zal uitmonden in een eerstelijnsconferentie begin 2017. De hervorming naar meer geïntegreerde zorg krijgt ook vorm vanuit het gemeenschappelijke plan 'Geïntegreerde Zorg voor een betere gezondheid', dat op 19 oktober 2015 door alle ministers van Volksgezondheid werd goedgekeurd. Centraal in dit plan staat de uitvoering van proefprojecten, waarmee zorgaanbieders gestimuleerd worden na te denken over vernieuwing van de huidige zorgprocessen in de richting van meer geïntegreerde zorg. Voor Vlaanderen zijn alvast zeven projecten tot de uitwerking van een concreet actieplan geselecteerd. In dit kader wordt werk gemaakt van een aanpassing van het Eerstelijnsdecreet van 3 maart 2004 in een mozaïekdecreet, met als doel regelluwt in te bouwen om deze proefprojecten mogelijk te maken.

Ook de ouderenzorg is in beweging. Vlaanderen blijft investeren in de aangroei van het aantal woongelegenheden in de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf. In 2017 kunnen 1389 woongelegenheden bijkomend in exploitatie gaan. Bovendien is er een nieuwe oproep gelanceerd om initiatiefnemers die een uitgestelde of afgewezen erkenningskalender hadden en aan het bouwen waren voor 1 mei 2015, de kans te bieden alsnog een erkenningskalender te verkrijgen voor de jaren 2017 of 2018. Zo wordt een aangroei van 9802 woongelegenheden over vier jaar in het vooruitzicht gesteld.

De conceptnota 'Vlaams welzijns- en zorgbeleid voor ouderen. Dichtbij en integraal. Visie en veranderagenda.' (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 841/1), die ook in deze commissie grondig besproken zal worden, vormt de leidraad in de ontwikkelingen die minister Jo Vandeuren, in samenspraak met alle betrokkenen, in de ouderenzorg nastreeft.

In dat kader wordt onder meer werk gemaakt van mogelijke reconversies door de omzetting van voorafgaande vergunningen of erkenningen in een voorafgaande vergunning voor een andere ouderenvoorziening, in een planningsvergunning voor een rust- en verzorgingstehuis of een psychiatrisch verzorgingstehuis of in de erkenning van een thuiszorgvoorziening. Voorts volgt er een nulmeting van de huidige dagprijzen in de Vlaamse woonzorgcentra die Vlaanderen in staat moet stellen om jaarlijks de evolutie van de dagprijzen te monitoren. Op basis hiervan wordt nagaan op welke manier er werk kan worden gemaakt van de betaalbaarheid van het verblijf in een residentiële woonzorgvoorziening. De invoering van een infrastructuurforfait voor de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf wordt in regelgeving verankerd en geoperationaliseerd. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de subsidiëring van de infrastructuur van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 969/1) is ingediend in het Vlaams Parlement. Het besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en wacht op advies van de Raad van State. Ten slotte is er aandacht voor richtlijnen voor een transparante sectorspecifieke boekhouding, een duidelijke rechtspositie van de bewoners (en hun familie) in een woonzorgcentrum, een project om ouderenvoorzieningen te ondersteunen bij de realisatie van een ethisch verantwoord zorgbeleid, en een bijsturing van het handhavingsbeleid voor de woonzorgcentra.

Ook de gezinszorg krijgt in 2017 een groeipad. Daarnaast bereidt minister Jo Vandeuren een conceptnota voor over een toekomstgericht werkingskader voor de diensten voor gezinszorg. Dit kader overstijgt de ouderenzorg en positioneert de gezinszorg als een gezinsondersteunende thuiszorgactor.

In 2016 blijven opstartende lokale dienstencentra in gemeenten waar nog geen ander dienstencentrum actief is een prioriteit. In 2015 en 2016 erkende de Vlaamse Regering in totaal dertien lokale dienstencentra. Vanaf 2017 bevat de begroting opnieuw een groeipad voor de lokale dienstencentra.

Het thema geestelijke gezondheidszorg staat hoog op de agenda. Hierbij is minister Jo Vandeuren zich er evenwel van bewust dat een belangrijk aandeel van het beleid een federale aangelegenheid is, waarover hij op een constructieve manier overleg heeft met zijn federale collega's. Binnen deze klijtlijnen maakt hij werk van een plan over de geestelijke gezondheidszorg voor Vlaanderen, dat onder meer de basis vormt voor het nieuwe decreet over de geestelijke gezondheidszorg. Hierbij wordt werk gemaakt van een nieuw financieringsmodel voor de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen. Bijzondere aandacht zal gaan naar vroegdetectie, vroeginterventie en eerstelijnsoudersteuning. Een ander belangrijk aandachtspunt is de regio-afbakening, een thema dat ook aan bod komt op de eerstelijnsgezondheidsconferentie. Ook de verslavingszorg zal in de toekomst deel uitmaken van de geestelijke gezondheidszorg. De richting die het beleid hiermee inslaat wordt beschreven in een conceptnota die ter advisering voorligt bij de SAR WGG, waarna de Vlaamse Regering een definitief concept zal bespreken.

Met een 'Vlaams zorgstrategisch plan voor de ziekenhuizen' en het bijhorende besluit streeft de Vlaamse Regering naar een Vlaamse langetermijnvisie voor het ziekenhuislandschap. Het plan bevat de klijtlijnen voor het aanbod van basiszorg, gespecialiseerde zorg en super-gespecialiseerde zorg, de spreiding ervan en de capaciteit van de ziekenhuizen. Binnen dit plan is er aandacht en ruimte voor netwerken en samenwerkingsverbanden tussen ziekenhuizen. Om die visie

te realiseren, richt Vlaanderen zich initieel op een aantal thematische domeinen: zeldzame ziekten, beroertezorg en pediatrie. Vanzelfsprekend wordt ook hierover afgestemd met de federale overheid.

In dialoog met de ziekenhuissector is een nieuw financieringsconcept voor de ziekenhuisinfrastructuur uitgewerkt. Concreet zal Vlaanderen aan de ziekenhuizen een forfaitair bedrag uitbetalen voor de instandhouding van hun infrastructuur. Voor andere investeringen zal de introductie van een specifieke strategische forfaitaire betoelaging samen sporen met de realisatie van het nieuwe zorgstrategische plan. Het nieuwe financieringssysteem zal in voege treden in 2017. De financiering van de ziekenhuizen die een engagement hebben in de bouwkalender en/of het VIPA en nog geen eerste gebruikstoelage kregen, wordt in het strategische forfait ingekanteld, wat ESR-matig een gunstig effect sorteert.

Om in te spelen op de stijgende en evolueerde zorgnoden is het belangrijk om in te zetten op een doorgedreven werkgelegenheidsbeleid. Hierop zet minister Jo Vandeuren in met verschillende instrumenten.

Sedert de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd voor de subcontingentering van specialismen. In dit kader is de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België gevraagd om de verhoging van de kwaliteit van de stages en de versterking van de aantrekkingskracht van de knelpuntspecialismen te bekijken. Het advies is ondertussen afgewerkt en besproken. In overleg met de minister van Onderwijs wordt nagaan of en hoe wordt ingegaan op de adviezen.

Het actieplan 'Werk maken van werk in zorg en welzijn 3.0' is in volle uitvoering. Naast de geplande acties, wordt een aantal nieuwe accenten gelegd voor 2017 die inspelen op actuele ontwikkelingen.

De federale overheid presenteerde de concepten die ze voor ogen hebben in de aanpassing van het koninklijk besluit 78. Vlaanderen zal hierover een standpunt formuleren op basis waarvan het in overleg gaat met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten.

In de jeugdhulp zal minister Jo Vandeuren, voortbouwend op de integrale jeugdhulp, het actieplan Jeugdhulp implementeren, zodat de minderjarige en zijn context de nodige hulp krijgen. De resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2) was bij het schrijven van het actieplan Jeugdhulp 2.0 richtinggevend.

De belangrijkste elementen in dit programma zijn (1) het intersectorale jaarverslag dat zijn eerste editie kende en waar de volgende jaren verder op en aan gewerkt zal worden, (1) de inzet op preventie met onder andere de Huizen van het Kind, (3) verder werk maken van toegang en continuïteit, (4) consolideren van de jeugdhulp in crisissituaties, (5) blijvend aandacht inbouwen voor verontrusting, en (6) blijvend doorgedreven acties ontwikkelen met betrekking tot cliëntrechten en -participatie. Om dat te realiseren ontvangt deze sector extra budget in 2017. Om de beschreven acties congruent te kunnen aansturen, bestendigt minister Jo Vandeuren de werking van een gericht aansturingscomité jeugdhulp met de leidend ambtenaren en hemzelf.

Een problematiek waar al jaren en ook in de toekomst wordt op ingezet is de aanpak van geweld, misbruik en kindermishandeling. Belangrijk hierbij is het creëren van een kader voor informatie-uitwisseling tussen hulpverlening, politie en Justitie. Hierbij worden twee beleidssporen gevolgd: een specifiek in het kader van de integrale jeugdhulp, met de nieuwe decretale bepaling die informatie-uitwisseling van jeugdhulpaanbieders aan jeugdmagistraten en de Sociale Dienst bij de Jeugdrechtbank mogelijk maakt, en een meer algemeen dat focust op intra-

familiaal geweld. Voor dit laatste streeft minister Jo Vandeurzen naar een uniform afgestemde aanpak in Vlaanderen van intrafamiliaal geweld en kindermishandeling. Daarvoor vertrekt hij van de ervaringen met onder andere CO3, het Protocol van Moed en een projectaanpak in Limburg.

Radicalisering is een problematiek die een duidelijke, complementaire en effectieve aanpak vergt vanuit verschillende maatschappelijke actoren, ook vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In dit kader is in 2016 verder uitvoering gegeven aan de acties van het 'Actieplan ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme'. Concreet maakte minister Jo Vandeurzen, onder andere, werk van deskundigheidsbevordering, de installatie van een hulplijn (de)radicalisering, de aanstelling van referentiepersonen Radicalisering binnen OCJ, SDJ en de justitiehuizen. Samen met de minister bevoegd voor Media zal hij een oproep lanceren over het herkennen van en reageren op onlinehaatboodschappen.

Minister Jo Vandeurzen nam verschillende maatregelen om de vluchtelingencrisis aan te pakken. In 2017 zal hij deze acties gericht verderzetten, ook hiervoor wordt budget vrijgemaakt. Het betreft onder andere de uitbreiding van de capaciteit voor niet-begeleide minderjarigen (deels in cofinanciering met Fedasil), de tijdelijke versterking van de CAW-capaciteit voor woonbegeleiding en de versterking van de gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg om een aanbod aan trauma-begeleiding en -behandeling te organiseren voor vluchtelingen.

3. We versterken de ondersteuning van gezinnen door essentiële elementen van het Vlaamse gezinsbeleid beter op elkaar af te stemmen

De derde strategische doelstelling zet scherp in op het gezinsbeleid. Een belangrijk speerpunt in het vernieuwde gezinsbeleid is het nieuwe Vlaamse kinderbijslag-systeem met een gelijke basisuitkering voor ieder kind, aangevuld met toeslagen voor de meest kwetsbare gezinnen en participatietoeslagen voor kinderopvang en onderwijs. De conceptnota 'Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat' (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 796/1) die goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering vormt de basis voor de regelgeving die in voorbereiding is. Eveneens in dit kader wordt momenteel een armoedetoeets uitgevoerd, waarbij de armoederisico's berekend worden voor het volledige groeipakket, dus inclusief de derde pijler en de overgangsmaatregelen.

In de eerste helft van 2016 werden er zeven nieuwe Huizen van het Kind erkend, wat het totaal op 130 brengt. Samen bereiken ze zo 184 gemeenten. Om de samenwerkingsverbanden rond de Huizen van het Kind tot echte basisvoorzieningen te laten uitgroeien, versterkt minister Jo Vandeurzen de linken met verschillende sectoren: Onderwijs, zowel met scholen als CLB's en met flankerend onderwijsbeleid, eerstelijnsgezondheidszorg, met bijzondere aandacht voor de pre- en perinatale periode, kinderopvang en de lokale loketten kinderopvang, de geestelijke gezondheidszorg, onder meer in het kader van de consult- en liaisonfunctie en de ontwikkelingen in het kader van post-partumdepressie, de diensten Gezinszorg, onder meer in het kader van het coherent ontsluiten van gezinsondersteunend aanbod en gekoppeld aan het verkort verblijf in de kraamkliniek.

In 2017 volgt een evaluatie van het aanbod van de Huizen van het Kind, waarbij wordt nagegaan in welke mate mensen die leven in kansarmoede bereikt worden.

Voor wat betreft de kinderopvang wordt de transitie na het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters blijvend zorgzaam ondersteunen en wordt er extra budget vrijgemaakt. Hierbij zet minister Jo Vandeurzen volop in op lastenverlaging en deregulering. Het Voortgangsoverleg speelt een belangrijke rol als forum dat de voortgang van de realisatie van het

decreet van 20 april 2012 volgt en de vinger aan de pols houdt van de Vlaamse kinderopvang. De thema's die in 2017 zeker aan bod komen zijn 'bestellen is betalen', de sociale functie en het voorrangsbbeleid, het werken met kinderbegeleiders in een werknemersstatuut voor wie meer dan achttien plaatsen heeft en werkt met de subsidie voor inkomenstarief, de IKT-mix, de financiële leefbaarheid van alle voorzieningen, en de flexibele kinderopvang.

Verder wordt onderzocht hoe de verschillende ondersteuningsstructuren voor de kinderopvang beter geïntegreerd kunnen worden.

Met de bespreking van de nota van de Vlaamse Regering over de krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van kinderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 604/1) werd dit thema ook op de agenda van het Vlaams Parlement geplaatst. Die bespreking voedt het nieuwe decretale kader dat wordt voorbereid en dat de regie over de buitenschoolse opvang geleidelijk zal overhevelen naar de lokale besturen.

Er wordt voorgewerkt aan een geïntegreerd gezinsbeleid. De focus ligt daarbij op het investeren in de omgeving van jonge kinderen. Minister Jo Vandeuren verweest al naar de conferentie 'De toekomst is jong' van 6 oktober 2016 die daarbij een belangrijke mijlpaal zette. Het centrale thema van de conferentie was 'Hoe nog beter te investeren in de omgeving van jonge kinderen?'. Het resultaat van de conferentie biedt een breed gedragen kader voor het beleid voor jonge kinderen en hun gezinnen, waarbij ook beleidsdomeinen zoals Sport, Jeugd, Cultuur, Onderwijs en Ruimtelijke Ordening heel nauw betrokken zijn.

Op 24 maart 2016 verschenen in het Belgisch Staatsblad twee besluiten van de Vlaamse Regering die uitvoering geven aan het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen. Dit traject wordt onverminderd voortgezet.

Over interlandelijke adoptie worden, onder meer gelet op de actuele problemen met adopties in Ethiopië en Oeganda, met de federale overheid stringente afspraken gemaakt over onder andere haar adviesrol bij interlandelijke adoptie. Die afspraken moeten leiden tot een maximaal afgestemde positionering en samenwerking.

Naar aanleiding van getuigenissen in de media over gedwongen adopties en aansluitende hoorzittingen in het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 257/1), werd in 2015 een expertenpanel aangesteld (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 356/1). Het panel adviseerde onder andere de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank met geanonimiseerde gegevens. Dat moet slachtoffers van gedwongen adoptie in staat stellen elkaar terug te vinden. Hier maakt minister Jo Vandeuren op korte termijn – op basis van een advies van experts – conceptueel verder werk van.

4. We positioneren de justitiehuzen herkenbaar in ons beleidsdomein en investeren gericht op het raakvlak tussen hulpverlening en Justitie om tot een betere samenwerking te komen

Strategische doelstelling 4 betreft het raakvlak Welzijn-Justitie. Ook deze strategische doelstelling vergt een nauwe samenwerking met de federale overheid en vanzelfsprekend ook met de verschillende justitiële actoren.

Het op stapel staande decreet op de justitiehuzen wordt met stip vermeld. Dat decreet moet het kader worden voor het uitwerken van een kwaliteitsvolle dienstverlening door de justitiehuzen, waarbij het elektronisch toezicht en de probatie sterke accenten blijven. Het nieuwe decreet moet het mogelijk maken slachtofferbejegening, -onthaal en -hulp meer afgestemd vorm te geven. Om hier mee

richting aan te geven zijn een intern traject, een stakeholdersbevraging en een conferentie georganiseerd.

Daarnaast werden – onder meer – volgende beleidsacties ondernomen om in te spelen op de wijzigende context en de gesignaleerde noden. Sinds 1 mei 2016 kunnen strafrechters elektronisch toezicht opleggen als autonome straf. In dit kader werkte Vlaanderen mee aan de opmaak van de omzendbrief van het College van Procureurs-Generaal. Een gemeenschappelijke richtlijn van de gemeenschappen, en een dienstnota voor de justitiehuisen en het VCET werden opgemaakt. Minister Jo Vandeuren rolde het actieplan uit ter voorbereiding van de inwerkingtreding van de nieuwe wet ter invoering van de probatie als autonome straf. De integratie van deze nieuwe opdrachten in de databank van de justitiehuisen is lopende. Een overheidsopdracht om een nieuwe leverancier van elektronische enkelbanden te vinden is lopende. Om een kwaliteitsvolle dienstverlening te kunnen blijven garanderen, wordt het personeelscontingent van de justitiehuisen uitgebreid met 40 vte. Overleg met magistratuur en administratie op alle beleidsniveaus wordt structureel verdergezet. Dat gebeurt in de interministeriële waarvan minister Jo Vandeuren in 2016 het voorzitterschap opgenomen heeft.

Op basis van het strategisch plan 'Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden' werkte de Vlaamse beleidscoördinator van elke gevangenis in Vlaanderen en Brussel – in samenspraak met de partners – een lokaal actieplan uit. De tussentijdse evaluatie staat gepland in 2017 en de bevindingen daarbij vormen de basis voor een eventuele bijsturing van het strategisch plan 2015-2020. Deze bijsturing zal uiterlijk in juli 2018 aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden.

Een ander belangrijk decreet waar binnen deze strategische doelstelling werk van wordt gemaakt, is het decreet op het jeugddelinquentierecht. Ook hieraan gaat een grondige consultatieronde vooraf.

Hierbij wordt werk gemaakt van een (breed) gamma aan gediversifieerde, constructieve, zinvolle reacties op delicten, aangepast in aard en duur aan het gepleegde feit en de mogelijkheden en beperkingen van de minderjarige dader, van het garanderen van vlotte afstemming en combinatie met jeugdhulp wanneer nodig, en van het voorzien in voldoende, duidelijke en efficiënte rechtswaarborgen.

5. We zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van de zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven

Strategische doelstelling 5 brengt een aantal instrumenten samen die de zorgorganisatie kunnen sturen. De uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg staat daarbij voorop. Daarnaast wordt ingezet op de maximale aansluiting bij het eHealth-platform, de (interfederale) opvolging van het Actieplan 'eGezondheid 2015-2018' en de verdere uitbouw van Vitalink. Bovendien zal elektronische gegevensdeling en innovatie een belangrijk thema zijn van de eerstelijnsgezondheidsconferentie.

Zoals aangegeven wordt in 2017 opnieuw extra budget vrijgemaakt voor investeringen in zorginfrastructuur. Hiermee worden nieuwe systemen geïmplementeerd binnen onder andere de ouderenzorg en de ziekenhuizen. Ook voor de sector van de volwassen personen met een handicap is een nieuwe financieringswijze in opmaak dat moet sporen met de persoonsvolgende financiering. Ook dossiers van sectoren uit de klassieke procedure worden gehonoreerd.

Verder wordt werk gemaakt van een nieuw Toezichtsdecreet met bevoegdheden en plichten voor Zorginspectie en met waarborgen voor de geïnspecteerde. Hierbij gaat ook aandacht naar transparantie op het vlak van kwaliteit en financieel beheer.

Innovatie en ondernemen in zorg blijft een speerpunt in het beleid. Het Flanders' Care Actieplan wordt uitgevoerd, samen met de ministers bevoegd voor Innovatie, Economie, Internationaal Vlaanderen en Financiën. Zo wordt Flanders' Care bestendigd als katalysator voor innovatie in de zorg.

6. Om de toenemend complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden, werken we samen met andere beleidsdomeinen, de verschillende bestuursniveaus, de wetenschap, de actoren op het terrein en de gebruikers

De zesde strategische doelstelling focust op samenwerking en afstemming. Integrale zorg is pas mogelijk vanuit een blik op de vele facetten die leven en welzijn vorm geven. Het gaat om Werk, Wonen, Onderwijs, Cultuur enzovoort, en dat in een steeds geglobaliseerder context. Waarbij, als andere kant van de medaille, regiospecifieke invalshoeken niet vergeten worden: Brussel, de Vlaamse Rand en het SALK-programma in Limburg. Een specifieke uitdaging in 2017 wordt de inkanteling van de thans nog provinciale persoonsgebonden bevoegdheden voorbereid.

Permanent overleg met alle betrokken partners en gebruikers vormt het sluitstuk van de aanpak die in deze beleidsbrief wordt ontwikkeld. Hierbij zal het overleg-model dat de komende periode decretaal wordt verankerd, een belangrijke rol spelen.

III. Algemene bespreking

1. Uiteenzetting door Martine Taelman

Martine Taelman stelt vast dat er voor 2017 117,5 miljoen euro uitgetrokken wordt voor de sector van personen met een handicap. In vroegere regeerperiodes was dat het budget voor de volle vijf jaar. Van dit bedrag gaat er 54,75 miljoen euro naar de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp. Ze hoopt dat er ook ruimte is voor de prioriteitengroepen 2 en 3. Deze groepen tellen veel volwassen personen met een handicap die al lang wachten op ondersteuning.

2017 wordt een belangrijk jaar voor deze sector. Alle volwassen personen met een handicap zullen beschikken over een persoonsvolgend budget, in de vorm van een trekkingsrecht, een cashbedrag of een combinatie van beide. Ze kunnen ook switchen van het ene op het andere. Het is echter nog niet mogelijk om voor alle personen met een handicap een oplossing te bieden. De volgende jaren worden daarvoor echter belangrijke bedragen vrijgemaakt. In 2017 moeten personen met een handicap, al dan niet ondersteund door bijstandsorganisaties, voor het eerst onderhandelen met de voorzieningen over het aanbod. De voorzieningen moeten voor elke module een prijs bepalen. De overheid moet de overgang maken van een betuttelende naar een coachende rol. Men moet evolueren naar een nieuw evenwicht, waarbij personen met een handicap de regie van hun leven meer in eigen handen kunnen nemen. Recent kwam een aantal pijnpunten aan het licht. Voor deze problemen moet een oplossing worden gevonden. Minderjarige personen met een handicap blijven voorlopig in het oude systeem. De spreekster pleit voor voldoende kansen voor minderjarigen op een persoonsvolgend budget, niet het minst in het licht van het M-decreet.

In 2016 is er een nieuwe aanbesteding uitgeschreven voor enkelbanden. Martine Taelman informeert naar de stand van zaken. De begroting voorziet in 1 miljoen

euro voor veertig bijkomende vte in de justitiehuisen. Er is meer duidelijkheid over de antennes van de justitiehuisen in de Rand. Thans moet onderzocht worden welke opdrachten de justitiehuisen moeten blijven uitvoeren na de zesde staatshervorming. Er moet gezocht naar synergieën met Welzijn, zodat de justitiehuisen kunnen focussen op hun kerntaken, namelijk het bewaken van mensen en het integreren van mensen in de maatschappij. In de beleidsbrief doet de minister die oefening al voor de slachtofferhulp.

Uit het laatste voortgangsrapport over de integrale jeugdhulp (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2015-16, nr. 2336, 2337, 2367 en 2506) blijkt dat er werk wordt gemaakt van de aanbevelingen van de resolutie houdende de aanbeveling voor een verbeterde organisatie en werking van de integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/1) daaromtrent. De overgang naar de meerderjarigheid blijkt echter problemen op te leveren. Wanneer zal het systeem van de rondetafel van start gaan? Welke middelen worden daarvoor uitgetrokken?

De CLB's zijn goed geplaatst om signalen van leerlingen op te pikken, problemen in kaart te brengen en gericht door te verwijzen, al dan niet via de toegangspoort. Ze spelen een belangrijke rol in de integrale jeugdhulp. Daarom wil Martine Taelman meer duidelijkheid over de hervorming van de CLB's.

2. Uiteenzetting door Katrien Schryvers

Katrien Schryvers beseft dat de zesde staatshervorming de uitdagingen voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin nog groter maakt, maar dat ze tegelijk ook heel wat kansen biedt. Daarbij denkt ze aan het nieuwe jeugddelinquentierecht, de hervorming van de kinderbijslag, de financiering van de ouderensector en de juridische eerstelijnsbijstand. In deze financieel moeilijke tijden is de minister erin geslaagd om bijna 450 miljoen euro extra vrij te maken voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Hij wil niet alleen inzetten op uitbreidingsbeleid, maar kiest ook voor een andere manier van financieren van de zorg.

Daarbij zijn er twee grote uitgangspunten: vermaatschappelijking van de zorg en zorg op maat. De vermaatschappelijking van de zorg verwijst naar het feit dat de zorg mee opgenomen wordt door mensen in de directe omgeving van de zorgbehoevende. Het sleutelwoord is verbondenheid. Door de unieke relatie tussen zorgvragers, mantelzorgers, vrienden en familieleden, professionele medewerkers en vrijwilligers kan er meer worden gerealiseerd. Door de zorg meer samen op te nemen, kan ze beter worden gespreid. Zo kunnen de mensen die zorg nodig hebben er ook echt bij horen. Binnen de vermaatschappelijking van de zorg is het belangrijk om de vrijwilligers een duidelijke omkadering te bieden. Zorg op maat is zorg die gebaseerd is op de noden van de zorgbehoevende en die respect opbrengt voor zijn of haar beslissingsrecht. Zo wordt de zelfstandigheid van de zorgvrager meer dan ooit gehonoreerd. Er is ook een omslag in de financiering van de zorg. De middelen worden meer en meer aan de zorgbehoevende zelf toegekend, zodat die alle mogelijkheden krijgt om zijn leven en zorg zelf te organiseren. Het is belangrijk om daarbij goede ondersteuning te bieden.

Uit de beleidsbrief, die voortbouwt op de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019, blijkt dat de Vlaamse Regering op koers zit, maar dat er nog veel uitdagingen zijn, ook met de geplande transitie. Het is de bedoeling om het systeem van de persoonsvolgende financiering in de sector van de personen met een handicap volledig te implementeren tegen 2020. In deze sector vertoont de begroting voor 2017 de grootste aangroei. Tijdens de omschakeling zullen er ongetwijfeld nog veel vragen rijzen. Men zal ook kunnen leren uit de praktijk. Na de evaluatie kan dit systeem ook in andere sectoren worden toegepast.

De Vlaamse sociale bescherming wil mensen beter verzekeren tegen langdurige zorg- en ondersteuningsnoden. Ook hier is er een evolutie naar vraaggestuurde zorg en persoonsvolgende financiering. Op 1 januari 2017 zal de Vlaamse zorgverzekering en de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden daarin opgenomen worden, samen met het basisondersteuningsbudget voor personen met een beperking. Over enkele jaren worden ook de residentiële ouderenzorg, het beschut wonen, de pvt's en de revalidatiesector opgenomen. Deze transitie betekent een grote uitdaging op het vlak van kwaliteit, continuïteit en zorgvernieuwing.

Voor de kinderbijslag streeft de Vlaamse Regering naar een zorgzame transitie. Eind mei 2016 werd het concept van het nieuwe groeipakket goedgekeurd. Dat zal in werking treden op 1 januari 2019. De kinderbijslag wordt gezien als een tegemoetkoming in de opvoedingskosten van een kind en als een hefboom tegen kinderarmoede. Ondertussen wordt de armoedetoets afgerond. Er worden ook organisatorische maatregelen genomen om het recht op kinderbijslag voor elk kind in België te garanderen. De integratie van participatietoelagen en sociale toeslagen wil de onderbescherming tegengaan en automatische rechtentoekenning realiseren. Het is een hele opdracht om dit systeem tegen 1 januari 2019 om te bouwen.

Ook in de financiering van de infrastructuur voor de ouderenzorg is er een belangrijke ommezwaai. Het systeem van de forfaitaire betoelaging zal in de loop van 2017 van start gaan. Het VIPA moet verder uitgroeien tot een kenniscentrum. De realisatie van multifunctionele infrastructuur moet worden gefaciliteerd.

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin staat ook voor heel wat decretaal werk. Daarbij denkt Katrien Schryvers onder meer aan de buitenschoolse kinderopvang, het jeugddelinquentierecht, de justitiehuisen en de interlandelijke adoptie.

Voor het garanderen van rechten is het belangrijk om mensen wegwijs te maken in het welzijnslandschap. In de voorbije regeerperiode werd er werk gemaakt van centralisatie. Thans wordt ingezet op taakafstemming. CD&V onderschrijft die doelstellingen. Ze gelooft ook sterk in de meerwaarde van expertise en in een efficiënter inzet van middelen. In dat verband hecht ze veel belang aan de uitrol van de conceptnota over het geïntegreerde breed onthaal. Het is de bedoeling om een samenwerkingsverband op te zetten tussen OCMW's, CAW's en diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten. Zo moet de minst ingrijpende generalistische hulp toegankelijker worden en moet onderbescherming voorkomen worden. Er wordt ook ingezet op outreachend handelen. De diensten moeten zelf op zoek naar de meest kwetsbare doelgroepen die (nog) niet bereikt worden. In dat verband kijkt Katrien Schryvers uit naar de resultaten van de geselecteerde proefprojecten. Die bieden een grote kans voor de onderlinge afstemming van de verschillende sectoren en van de onderdelen Welzijn, hulpverlening en zorg.

De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 vertoont een aantal duidelijke krachtlijnen die terugkomen in de strategische en operationele doelstellingen. Er is sprake van gestructureerd beleid en gestructureerde beleidsvoorbereiding. De keuze voor een planmatige, overlegde aanpak wordt bestendigd. Dat geldt voor het actieplan over relatieondersteuning, het globaal plan geestelijke gezondheidszorg, het zorgstrategisch plan voor de sector van de ziekenhuizen, het Mantelzorgplan 2016-2020 en het Vlaams Actieplan Jeugdhulp. De plannen getuigen van een concreet en op termijn gepland beleid. Wie beleidsdomein- en sectoroverschrijdend wil werken, moet goed nadenken over doelstellingen en over de manier waarop hij die wil realiseren. Het participatietraject bij het uitwerken van deze plannen is ook belangrijk voor het draagvlak. Ook de diverse conferenties zijn belangrijk binnen de gestructureerde beleidsvoorbereiding. Dergelijke conferenties zijn een goede manier om de uitdagingen voor de toekomst te analyseren

en om te zoeken naar een consensus over de te volgen strategieën. Binnen de gestructureerde beleidsvoorbereiding spelen ook evaluaties een belangrijke rol. In 2017 wordt het aanbod van de Huizen van het Kind geëvalueerd. Daarbij zal in het bijzonder worden onderzocht in welke mate kansarmen bereikt worden. De integrale jeugdhulp verwerkt in 2017 de resultaten van de recente evaluatie en de voorstellen die het Vlaams Parlement heeft geformuleerd na de hoorzittingen (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 455/1). Er komt ook een evaluatie van de werking van de neutrale bezoekeruimtes, van Impulso en van de woonzorgproeftuinen voor personen met een langdurige psychiatrische problematiek. Ook het Pleegzorgdecreet van 29 juni 2012 zal worden geëvalueerd.

In het beleid is er ook uitgesproken aandacht voor kwaliteit. Het Vlaams Instituut voor Kwaliteit en Zorg zal worden opgericht. Er is veel waardering voor het werk van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek dat leidt tot bijsturingen in het werkveld. Er worden kwaliteitskaders uitgewerkt, onder meer voor de jeugdhulp en voor de ondersteuning van personen met dementie in woonzorgvoorzieningen. Bij de herziening van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen zal er gerichte aandacht zijn voor de registratie en publicatie van kwaliteitsindicatoren. Het realiseren van kwaliteit vergt de voortdurende aandacht en betrokkenheid van de hele sector. Binnen de kinderopvang is bijvoorbeeld een meetinstrument uitgewerkt dat peilt naar de pedagogische kwaliteit. In dit verband speelt ook de Zorginspectie een belangrijke rol.

Er wordt werk gemaakt van een betere bekendmaking van het hulpaanbod bij relatieproblemen. De intersectorale ontsluiting van data wordt in de hand gewerkt door een maximale onderlinge afstemming. Er wordt gestreefd naar verdere afstemming tussen Jongerenwelzijn, Kind en Gezin en het VAPH over de aan te rekenen bijdrage en over het toe te kennen zakgeld. Binnen de jeugdhulp worden de programma's van crisiszorg op elkaar afgestemd. Men zoekt naar een synergie tussen vijf steunpunten binnen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en naar een betere geografische spreiding van het revalidatieaanbod naargelang de behoefte. De evolutie naar meer afstemming is ingegeven door de nood aan meer efficiëntie en effectiviteit, aan transparantie en aan een beter bereikbare hulp en zorgverlening. Ook de uitwisseling van informatie, die in de beleidsbrief wordt aangehaald, moet daartoe bijdragen. Tegen eind 2017 wordt er gestreefd naar een effectieve samenwerking en informatie-uitwisseling tussen politie, Justitie en hulpverlening in het kader van de strijd tegen kindermishandeling en -misbruik. Men blijft ook inzetten op de uitbouw van Vitalink.

Het beleid focust ook op innovatie. Voorbeelden zijn de evolutie naar meer geïntegreerde zorg en het concept van de flexibele kinderopvang. Ook het nieuwe decreet op de justitiehuisen moet voldoende aandacht hebben voor innovatie. De werking van de Vlaamse proeftuinen inzake zorginnovatie wordt gevaloriseerd.

In 2017 wordt er ook werk gemaakt van capaciteitsuitbreiding. Binnen de voorschoolse kinderopvang is er 9,5 miljoen euro uitgetrokken voor extra plaatsen en voor de omschakeling op een hogere subsidietrap. Katrien Schryvers hoopt ook op een decretale bepaling die duidelijkheid schept over de maximumcapaciteit. Er is een enorm budget vrijgemaakt voor de uitbreiding van de ondersteuning van personen met een handicap. In het kader van de jeugdhulp breiden de modules positieve heroriëntering en contextbegeleiding uit. Er wordt ook blijvend geïnvesteerd in de aangroei van het aantal plaatsen in woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf. Na een aantal jaren van stilstand is er een toename van het aantal rvt-plaatsen. De verhoging van de zorgzwaarte stelt de woonzorgcentra voor problemen.

Het beleid maakt ook werk van het gebruikersperspectief. De eerste stappen zijn gezet voor het uitwerken van een handvest over cliëntenrechten in situaties van

chronische zorg. Een oudere persoon of zijn familie moet op een efficiënte, onafhankelijke en transparante wijze kunnen vaststellen welk aanbod er is, en tegen welke prijs en kwaliteit. De spreekster hoopt binnenkort een voorstel van decreet over cliëntenorganisaties en cliëntenforum in de integrale jeugdhulp ter behandeling voor te leggen aan het Vlaams Parlement.

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin kent enorme transitie's. In haar uiteenzetting heeft Katrien Schryvers er maar enkele genoemd, maar de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 is vollediger. Daarbij denkt ze ook aan de vluchtelingenproblematiek, radicalisering en deradicalisering, de uitwerking van het nieuwe decreet op het lokaal sociaal beleid en de betrokkenheid van de lokale besturen bij de vermaatschappelijking van de zorg. Deze beleidsbrief zet de grote lijnen uit voor de verdere uitbouw van een zorgzaam Vlaanderen. Daarvoor moeten zowel de grote als de minder grote transitie's heel zorgzaam verlopen.

3. Uiteenzetting door Peter Persyn

Peter Persyn stelt vast dat de begroting 2017 structureel in evenwicht is. Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin beschikt over bijna 11,5 miljard euro. Dat is een duizelingwekkend bedrag. Het budget ligt ruim 448 miljoen euro hoger dan in 2016, zodat het mogelijk wordt om te investeren in maatschappelijk relevante kwesties. Deze Vlaamse Regering houdt woord.

De N-VA-fractie hecht veel belang aan de vermaatschappelijking van de zorg. Het Mantelzorgplan 2016-2020 voorziet in een investering van 14 miljoen euro in de thuiszorg en in de uitbreiding van het urencontingent gezinszorg. In het kader van het gelijke speelveld en van het zorgondernemerschap moet ook aan kleinere diensten recht gedaan worden. Zijn fractie zal dat van dichtbij volgen. Hij kijkt uit naar de conceptnota die de minister aan het voorbereiden is.

De versterking van de eerstelijnsgezondheidszorg is belangrijk in het kader van de vermaatschappelijking van de zorg. Daarom kijkt N-VA uit naar de eerstelijnsconferentie.

Ook binnen de ouderenzorg beweegt er van alles. Over een periode van vier jaar komen er bijna 10.000 woongelegenheden bij. Dat is een ongeken'de groei. De N-VA-fractie vindt dat daarbij moet worden ingezet op mensen die nagenoeg volledig afhankelijk zijn van anderen. Mantelzorgers mogen niet worden vergeten, want zij spelen ook in de residentiële setting een belangrijke rol. Het is belangrijk om maximaal in te zetten op zorg en minder op bakstenen.

Het is positief dat de minister volop investeert in verscheidene kwetsbare groepen. Zo wordt er 5 miljoen euro extra geïnvesteerd in de jeugdhulp, 3 miljoen euro extra in de pleegzorg, 6,6 miljoen euro voor de vluchtelingen en voor de opvang van niet-begeleide minderjarigen en 9,5 miljoen euro extra in de kinderopvang. Zijn partij zal erop toezien dat er snel een transparant en kwalitatief resultaat wordt geboekt.

In 2016 is gestart met het uitwerken van de Vlaamse sociale bescherming en van het nieuwe systeem van de kinderbeijslag. In 2017 zal er voor de ziekenhuizen een nieuw Vlaams zorgstrategisch plan worden uitgewerkt en een nieuw financieringssysteem geïmplementeerd. Het instandhoudingsforfait wordt opgestart en het strategische forfait wordt ingekanteld. Gezien de omvang van deze verandering en de blijvende beleidsversnippering inzake ziekenhuizen, is het belangrijk dat de lijnen met het federale niveau zo kort mogelijk zijn, opdat de maatregelen ten volle zouden renderen.

De begroting is in structureel evenwicht zonder dat er een sociaal bloedbad wordt aangericht. De besparingen zijn hoofdzakelijk gebeurd binnen het eigen apparaat. Binnen de structuren van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is er ruim 15 miljoen euro efficiëntiewinsten gerealiseerd. De N-VA-fractie hoopt dat de minister blijvend zal inzetten op efficiëntie zodat de investeringsruimte maximaal benut wordt.

Ten slotte is 2017 ook het kanteljaar voor de persoonsvolgende financiering bij personen met een beperking. De regie van de zorg komt eindelijk in handen van de gebruikers en hun familie. Het is positief dat de minister hierin ruim 117,5 miljoen extra investeert. N-VA hoopt dat het systeem van de persoonsgebonden financiering op korte termijn kan worden overgenomen voor andere doelgroepen, in de eerste plaats voor de ouderen.

Namens zijn fractie wenst Peter Persyn de minister alle succes toe in 2017. Hij hoopt dat men in de tweede helft van de regeerperiode op de ingeslagen weg kan doorgaan, dat men zal blijven inzetten op de vermaatschappelijking van de zorg en op zorg op maat van de gebruiker. Hij hoopt ook dat de beschikbare middelen verder op een efficiënte en transparante manier zullen worden ingezet.

4. Uiteenzetting door Freya Saeys

Freya Saeys vindt dat deze begroting heel wat inspanningen levert voor de ouderenzorg. Er wordt geïnvesteerd in een verdere uitbreiding van het aantal woongelegenheden, in de leefbaarheid op de werkvloer en in een rob- en rvt-forfait. Het nieuwe subsidiëringssysteem vloeit voort uit de resolutie betreffende de infrastructuursubsidiëring van woonzorgvoorzieningen (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2078/3) en uit de gewijzigde houding van Europa tegenover de aanrekening van infrastructuurinvesteringen op de begroting. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de subsidiëring van de infrastructuur van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 969/1) werkt voor de ouderenzorg een forfaitair subsidiëringssysteem uit dat initiatiefnemers niet langer discrimineert op basis van hun juridische vorm. Er is ook duidelijkheid over het opnemen van de forfaits in de begroting. Bij aanvang van deze regeerperiode werd er aangekondigd dat de Vlaamse Regering zal inzetten op de reconversie van voorafgaande vergunningen. Freya Saeys wil weten wat de stand van zaken is.

Ze is tevreden dat er na twee jaar weer nieuw beleid mogelijk is in de gezinszorg. Open Vld vraagt meer mogelijkheden op het vlak van continuïteit en flexibiliteit.

De vermaatschappelijking van de zorg is een streefdoel voor personen met een handicap, voor de geestelijke gezondheidszorg, in het kader van artikel 107, voor de ouderenzorg en voor de kraamzorg. Is er al zicht op de implicaties daarvan voor de diensten gezinszorg? Gezien de vergrijzing moet de ouderenzorg ook duidelijke keuzes maken over de verhouding tussen gezinszorg, residentiële zorg en tussenvormen. Welke evoluties verwacht de minister op dat vlak nog in deze regeerperiode?

Ze wil graag weten wat de stand van zaken is van de leeftijdsonafhankelijkheid van het hulpmiddelenbeleid.

De gezinsbijslag is volgens haar de grootste uitdaging binnen het gezinsbeleid. Ze vindt het goed dat de armoedetoets betrekking zal hebben op de drie pijlers van het voorgestelde model. Ze benadrukt wel dat de armoede ook wordt bestreden door uitsluitingsmechanismen inzake de participatie aan kinderopvang en kleuteronderwijs te doorbreken.

Freya Saeys dringt aan op verdere stappen in de administratieve vereenvoudiging van de kinderopvang. Voor de uitbreiding van de capaciteit is 9,5 miljoen euro uitgetrokken. De minister wil blijven werken aan de leefbaarheid van voorzieningen. Ze hoopt dat dit zal blijken uit de besteding van de uitbreidingsmiddelen.

Er is een aantal belangrijke gezondheidsconferenties gepland, namelijk over de eerstelijnszorg, over verslaving, en over voeding en beweging. Nieuwe instrumenten zoals de zelftest, nudging en telezorg vinden ingang. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken, moet men ook zoveel mogelijk kanalen gebruiken.

Er is een evolutie naar een meer gelaagd ziekenhuislandschap. Daarbij zal elk ziekenhuis de basiszorg kunnen aanbieden, maar zal niet elk ziekenhuis gespecialiseerde zorg kunnen aanbieden. Ziekenhuizen zullen deel uitmaken van een netwerk. De meest gespecialiseerde zorg zal zelfs niet in elk netwerk aangeboden worden. Gezien de stijgende kosten van de gezondheidszorg is het belangrijk om de middelen gericht in te zetten. Een patiënt beslist door wie hij zich laat verzorgen. Een patiënt in Vlaanderen kan kiezen voor een Brussels ziekenhuis dat gespecialiseerd is in een bepaald gezondheidsprobleem. Een patiënt in Wallonië kan kiezen voor een Vlaams ziekenhuis net over de taalgrens. Daarmee zal men rekening moeten blijven houden.

Ten slotte wil ze weten wat de stand van zaken is van de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg. Wat zijn de belangrijkste problemen in de proefprojecten voor volwassenen en voor kinderen?

5. Uiteenzetting door Elke Van den Brandt

Elke Van den Brandt kan niet meegaan in het enthousiasme van de meerderheid over deze begroting. Ze erkent dat de budgetten sterk toegenomen zijn. Ze merkt echter op dat ook de zorgnoden toegenomen zijn in Vlaanderen en Brussel. Er zijn meer ouderen die thuiszorg nodig hebben, meer kinderen die opvang nodig hebben en meer kinderen met een beperking. Ook het aantal klachten over geestelijke gezondheid neemt toe. Een rijke regio zoals Vlaanderen moet zorggarantie bieden, maar dat is niet het geval. Bij sommige mensen komt dat neer op een schending van fundamentele mensenrechten. Vlaanderen heeft zich namelijk akkoord verklaard met het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De middelen voor personen met een handicap kennen de sterkste groei. Er is 117 miljoen euro extra, zoals beloofd. Dat is positief. De voorbije jaren twijfelde Elke Van den Brandt eraan of de Vlaamse Regering erin zou slagen om dat budget vrij te maken. Voor de uitvoering van het gehele plan voor deze sector moet er echter nog minstens een half miljard euro worden gevonden tegen 2020. Dat is nodig om de wachtlijsten weg te werken. Ondanks de toename van het budget, zijn er veel bedenkingen over de manier waarop de transitie verloopt.

Voor een aantal sectoren is er een beetje extra budget. Voor de integrale jeugdhulp is er drie miljoen euro extra. Dat is zinvol, maar onvoldoende om alle jongeren met autisme te helpen die tot vier jaar moeten wachten op thuisbegeleiding. Dat is onvoldoende om de CLB's de nodige slagkracht te geven. Dat is ook onvoldoende om te zorgen voor een daadkrachtige werking van het brede onthaal en van de Huizen van het Kind. Het Fonds Jongerenwelzijn krijgt 10 miljoen euro extra. Tegelijkertijd is er echter een vermindering van 1,15 miljoen euro in het kader van efficiëntiemaatregelen. Er zijn nog vele gelijksoortige voorbeelden.

Elke Van den Brandt benadrukt dat bijkomende besparingen niet meer mogelijk zijn in deze sector. De Vlaamse Regering kondigt ook drie bijkomende indexsprongen aan voor de werkmiddelen van de organisaties. Tot het einde van deze regeerperiode is er een totale bevriezing van alle werkmiddelen, terwijl de kosten en

de noden stijgen. Groen kan deze maatregel niet steunen. De vier indexsprongen van de voorbije jaren hebben al sterk gewogen op de werking van de organisaties. De SAR WGG toont zich in zijn advies bijzonder ontstemd over deze beslissing. Daarom vraagt ze dat de Vlaamse Regering nog voor de goedkeuring van het ontwerp van programmadecreet een ernstig onderzoek doet naar de impact van deze maatregel.

Ook voor de gezinsbijslag is er een indexsprong. Zij vindt dat de Vlaamse Regering daarop niet mag besparen. Ook de SAR WGG heeft daar bedenkingen bij.

Volgens de eigen analyses van minister Vandeuren zijn er tegen 2020 17.500 extra plaatsen nodig in de kinderopvang. De voorbije jaren was er een groei van 250 plaatsen per jaar. Voor 2017 wordt hiervoor 9,5 miljoen euro extra uitgetrokken. De vraag is echter hoeveel er effectief naar uitbreiding zal gaan. Er zijn namelijk ook middelen nodig voor extra personeelskosten en voor het leefbaar houden van de sector.

Er zijn ook nog heel wat sectoren zonder extra budget. Het budget voor de geestelijke gezondheidszorg stijgt lichtjes omdat de cgg's gespecialiseerde trauma-begeleiding kunnen geven aan asielzoekers. De investeringen in de geestelijke gezondheidszorg worden weer doorverwezen naar de eerstelijnsconferentie. Het is onduidelijk of men de eerstelijnsprojecten, die goed werk leveren, duurzaam zal verankeren. Het is ook niet duidelijk hoe de overheid de cgg's kan versterken. In de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 staat dat er een conceptnota voorgelegd werd aan de SAR WGG. Dat stond echter ook in de vorige beleidsbrieven. De uitbouw van een goede geestelijke gezondheidszorg verloopt te traag. Slechts 6 percent van de mensen met psychische problemen krijgt zorg, wat onaanvaardbaar is.

De Vlaamse Regering streeft naar vermaatschappelijking van de zorg. De voorbije vijf jaar is het aantal mantelzorgers echter met 12 percent gedaald. De mensen moeten namelijk langer en harder werken, zodat minder mensen zorg kunnen opnemen. De minister zou die kentering moeten aanpakken. De begroting bevat echter geen slagkrachtige instrumenten om dat mogelijk te maken. Ook het Mantelzorgplan 2016-2020 bevat geen concrete instrumenten. De huidige vage plannen komen erop neer dat mensen de boodschap krijgen dat ze hun plan moeten trekken.

Het is positief dat er bijkomende middelen naar de thuiszorg gaan. Zal het gaan om een klassieke uitbreiding, waarbij de middelen evenredig worden verspreid, ongeacht de zorgvragen, of zal de financiering anders worden georganiseerd?

Elke Van den Brandt stelt vast dat er ondanks de grote noden geen bijkomende budgetten zijn voor de buitenschoolse opvang.

Ze besluit dat deze begroting er niet zal in slagen om de warme maatschappij die Vlaanderen moet zijn, waar te maken.

In het ontwerp van het programmadecreet bespaart minister Hilde Crevits meer dan 800.000 euro op de kinderopvang in Brussel. Dat geld zou gebruikt worden voor het onderwijs in Brussel. Deze besparing zou worden opgevangen binnen de begroting van Welzijn, maar zij kan dat bedrag niet terugvinden. Daarover wil ze meer duidelijkheid.

In de beleidsbrieven Brussel 2016-2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 935/1) en Vlaamse Rand 2016-2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 954/1) wordt het wegwerken van de historische achterstanden inzake Welzijn aangekondigd. In de Rand zou dat gebeuren via Vlabinvest en in Brussel via het Brusselfonds. Vlabinvest en het

Brusselfonds bevatten echter onvoldoende geld om dat te realiseren. Daarvan vindt ze geen spoor terug in de begroting voor 2017.

De opmerkingen van de adviesorganen over VIPA zullen aan bod komen bij de bespreking van de ziekenhuizen.

Er is ruimte voor het opvangen van de asielcrisis binnen het beleidsdomein Welzijn. Zes miljoen euro van de provisie is bestemd voor jeugdhulp. De twee andere sectoren binnen Welzijn, namelijk woonbegeleiding en geestelijke gezondheidszorg, vindt de spreker niet terug. Het Rekenhof merkt op dat er vijftig bijkomende vte zijn voor de CAW's. De minister bevestigt dat. Tegelijk wordt er elders opgemerkt dat daar geen nood meer aan is. Daarover wil ze meer duidelijkheid.

Elke Van den Brandt weet dat bepaalde zaken worden opgepikt door het Vlaams Parlement. Na de hoorzittingen over de gedwongen adopties (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 257/1) kondigt de minister bijvoorbeeld aan dat hij werkt aan een DNA-databank. Inzake de jeugdhulp en de kinderopvang wordt er rekening gehouden met de kritiek over deregulering. Ze ziet echter niet in hoe de minister met deze begroting rekening kan houden met de aanbevelingen van de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2). Ze ziet ook niet in hoe de minister de eigen groeipaden in de kinderopvang, ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg en handicap kan waarmaken met deze begroting.

6. Uiteenzetting door Bart Van Malderen

Bart Van Malderen kan de grotere investering in de sector van de personen met een handicap naar waarde schatten. Zal de Vlaamse Regering tegen 2020 de vraaggestuurde zorg op maat kunnen garanderen? De moeilijkheden op het terrein hebben onder meer te maken met de keuzes van de minister over de verdeling tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp. Met het cirkelmodel wil hij de druk op de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp zoveel mogelijk beperken. Hij heeft echter de indruk dat de minister dat cirkelmodel van binnenuit hypothekeert, waardoor het basisondersteuningsbudget gereduceerd dreigt te worden tot wachtgeld. De mensen zullen 300 euro krijgen om zorg in te kopen, maar het is niet duidelijk of de zorg ook voorhanden zal zijn. Voor grote groepen mensen zal dat bedrag ontoereikend zijn. Voor de minderjarigen kunnen er pas na de evaluatie van het systeem aanpassingen gebeuren. 2020 komt echter steeds dichterbij. Heel wat mensen verkeren vandaag onnodig in de onzekerheid omdat het overleg nog niet opgestart is. Een kind werd tot twaalf keer toe doorverwezen omdat geen enkele instelling in staat was om de nodige zorg te verstrekken. Mantelzorgers zijn bang om verantwoordelijkheid op te nemen omdat ze vrezen dat deze zorgbehoevende op termijn geen voltijdse zorg meer zal kunnen krijgen. Zijn fractie pleit voor een pragmatische en oplossingsgerichte aanpak tijdens de transitieperiode.

Hij beseft dat het budget voor personen met een handicap sterk gestegen is. Er blijven echter grote tekorten in de jeugdzorg, in de geestelijke gezondheidszorg, in de kinderopvang en in de buitenschoolse opvang. De minister moet de curves van het uitbreidingsbeleid goed bekijken. Vaak is er geen versnelling, maar een afremming van de groeipaden. De minister heeft vaak een tekort aan ambitie. Dat is des te erger omdat bepaalde regeringsmaatregelen de nood vergroten. Er worden geen inspanningen gedaan voor de buitenschoolse opvang. Door de maatregelen op het vlak van de PWA's en werkervaring wordt de lat hoger gelegd. Dat zal leiden tot een stijging van de kosten voor de begeleiding. Het zal ook moeilijker worden om die diensten georganiseerd te krijgen.

Voor de derde keer worden de werkingsmiddelen niet geïndexeerd. De SAR WGG heeft scherpe kritiek op deze aanpak en lanceert een oproep om het geweer van

schouder te veranderen. Op die manier wordt de gewenste grotere flexibiliteit in het sociaal ondernemerschap onmogelijk. Wat is het gecumuleerde bespaarde bedrag van deze opeenvolgende operaties? Misschien heeft de minister dat gedaan omdat de begroting in evenwicht diende te zijn. Het Rekenhof heeft die argumentatie echter onderuit gehaald. Dan kan de minister er even goed voor zorgen dat de sector voldoende zuurstof krijgt.

Inzake de zorginfrastructuur heeft de houding van Eurostat voor een blokkering gezorgd. Thans zou er een decreet worden uitgewerkt om daaraan te verhelpen. Hoelang zal men er met de beschikbare middelen over doen om de noodzakelijke investeringen te financieren? De noden zijn groot. Er is een grote discrepantie tussen de papieren doelstellingen en het budget.

Over de hervorming van de kinderbijslag laat de minister een armoedetoets uitvoeren. Bij veel andere beslissingen heeft hij dat niet gedaan. De ambitie mag niet beperkt blijven tot het niet vergroten van de kinderarmoede. Deze hervorming moet bijdragen tot de doelstelling om de kinderarmoede in Vlaanderen tegen 2020 te halveren. Als uit de armoedetoets blijkt dat dit niet het geval is, dan moet de minister zijn voorstel bijsturen. Anders heeft de armoedetoets geen zin.

De minister toont onvoldoende ambitie om de beschikbare hefboomen te benutten. Het budget is nooit groter geweest. De minister van Welzijn heeft nooit meer bevoegdheden gehad. De doelstellingen zijn over het algemeen al heel lang bekend. De doelstelling om tegen 2020 kinderopvang te garanderen voor alle kinderen die daar nood aan hebben, zal in 2020 zes jaar oud zijn. De hervorming van de kinderbijslag tegen 2019 ligt vast sinds de afspraken over de zesde staatshervorming in 2011. 'Perspectief 2020. Nieuw ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap' (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 632/1) werd vastgelegd in de vorige regeerperiode. Door politieke onenigheid in het verleden heeft men echter geen goede aanloop kunnen nemen. Vandaag dreigt men dat af te schuiven op de mensen die zorg nodig hebben. 'Health is in all policies' is het ultieme middel om de eigen verantwoordelijkheid af te schuiven. De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin moet de voorvechter zijn van de eigen sector. Het resultaat van dat gebrek aan daadkracht is dat mensen stilaan het geloof verliezen in mooie doelstellingen zoals de vermaatschappelijking van de zorg. Sp.a interpreteert dat als een samenleving die zorgzamer wordt, waardoor mensen volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Door de aanpak van de transitie krijgen veel mensen echter de indruk dat dit gewoon betekent dat ze hun plan moeten trekken. Hij hoopt dat de minister de hem resterende tijd gebruikt om een andere weg in te slaan.

7. Antwoord van minister Jo Vandeurzen

Minister *Jo Vandeurzen* erkent dat sommige kritische opmerkingen pertinent zijn. Sommige opmerkingen komen echter kwetsend over en lijken geïnspireerd door een algemene negatieve attitude.

De opmerkingen over de implementatie van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, zijn terecht. Wie al ondersteund wordt binnen het aanbodgestuurde financieringssysteem, moet de omslag maken. Daarnaast is er het uitbreidingsbeleid en de verwachting dat het basisondersteuningsbudget een systeemshift veroorzaakt voor de rechtstreeks en de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp.

Voor de toegewezen budgetten voor minderjarigen met een persoonsvolgend convenant moet men kunnen switchen naar een PAB. Dat zal aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Binnen het uitbreidingsbeleid moet er ook voor de minderjarigen meer flexibiliteit kunnen zijn bij de aanwending van de budgetten.

Voor de vraaggestuurde financiering verwacht hij veel van de bijstandsorganisaties die de betrokkenen adviseren bij het maken van hun keuzes. Daarvoor is het wachten op de prioritisering. Het basisondersteuningsbudget is opgestart. Het gaat om een bescheiden bedrag, dat toch kan zorgen voor meer comfort voor de mantelzorgers. Er kan bijvoorbeeld meer gezinszorg worden ingekocht. De uitkering van het basisondersteuningsbudget verloopt via de zorgkas. Dat maakt deel uit van het Mantelzorgplan 2016-2020. Zo wordt de oeverloze bureaucratie doorbroken in de toewijzing van budgetten voor personen met een handicap, zoals mevrouw Taelman terecht opmerkt.

Het concept van de Vlaamse sociale bescherming wordt van de nodige funderingen voorzien. Daarvoor is er in de eerste plaats een voldoende gevalideerd indicatiestellingssysteem nodig. De rechtentoekenning moet zoveel mogelijk automatisch verlopen. In de mate van het mogelijke moet een enkele kas alles centraliseren en administratief beheren. Aan de hand van de indicatiestelling kan een aantal elementen in dat vraaggestuurd financieringssysteem worden ondergebracht. De projecten chronische zorg, waarvoor het Vlaams Parlement in het Mozaïekdecreet van 15 juli 2016 regelluwte heeft toegestaan, maken het onder meer mogelijk de nodige wegingen te leren maken. De keuze van de context waarin de zorg wordt gegeven, bepaalt wie bevoegd is voor de financiering van die zorg. Voor deze projecten is er intensieve samenwerking nodig tussen de beide bestuursniveaus.

Vele sprekers hebben het gehad over de nauwe samenwerking met de federale overheid op vlak van de ziekenhuizen. Het Zorgstrategisch Plan impliceert dat zorgstrategie niet alleen gebruikt wordt voor investeringssubsidies. De federale plannen over de klinische netwerken streven naar consistente regels voor samenwerking, concentratie van de heel specialistische zorg en voldoende aandacht voor de elementaire specialistische functies. De Vlaamse oefening zit in lijn met de federale ambities. Minister Jo Vandeuren hoopt dat er voldoende samspraak mogelijk is. Ondertussen zijn de gemeenschappen namelijk bevoegd geworden voor de normering, met uitzondering van de organieke normering voor de investeringsfinanciering. Dat is veel breder dan vroeger, en kan leiden tot een andere visie op de organisatie van de zorg, zoals in andere landen al gebleken is. Er is een grote historisch gegroeide capaciteit aan hospitaalzorg. De bestaande patronen veranderen echter door nieuwe technologieën en door de wens van de patiënt om zo lang mogelijk in de thuissituatie te blijven. Wat vroeger een complexe hoogtechnologische omgeving veronderstelde, kan ondertussen vaak op ambulante basis of in een dagkliniek. Vooral de langdurige zorgvragen, waarvoor op een ambulante ondersteuning van de ziekenhuizen gerekend wordt, worden complexer. In dat verband hecht hij veel belang aan de gegevensdeling, aan het wegnemen van barrières tussen zorg en welzijn. De Vlaamse sociale bescherming, waarover hij een ontwerp van decreet zal voorleggen aan het Vlaams Parlement, zal daarvoor een essentieel instrument zijn.

Minister Jo Vandeuren zal ook een ontwerp van decreet indienen over het jeugd-sanctierecht en over de justitiehuisen. Voor de overgang van de minderjarigheid naar de meerderjarigheid wil hij het systeem van de rondetafels veralgemenen. Op dit moment is het nog wachten op een beslissing over het Europese project 'After Age Care'. Vlaanderen heeft daarvoor een trekkersrol gespeeld. Ondertussen is de afdeling Continuïteit van Hulp versterkt. Bepaalde elementen worden beter op elkaar afgestemd.

In de oproep voor nieuw beleid zijn ook de CLB's uitgenodigd om zich kandidaat te stellen als een regionaal netwerk. Zo krijgen de CLB's perspectief op uitbreidingsmiddelen. In december 2016 zal het Agentschap Jongerenwelzijn daarover een beslissing nemen. De CLB's kunnen zich kandidaat stellen voor de modules positieve heroriëntering en voor de snelle interventiemodules. In Gent is gebleken dat dit hun werking in de integrale jeugdhulp faciliteert.

Er is vijf miljoen euro aan uitbreidingsmiddelen. Dat bedrag is de optelsom van het private aanbod en de capaciteitsvragen in de gemeenschapsinstellingen. De uitbreidingen in de pleegzorg zijn goed voor drie miljoen euro. Bepaalde begeleidingen moeten de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen versnellen. Dat is een belangrijke vraag van het personeel van de gemeenschapsinstellingen. Daarbij is er ook capaciteit voor de crisisopvang. Voor de vluchtelingen is er 6,6 miljoen euro. Dat zit nog in belangrijke mate op de provisies van 2016. De capaciteit voor de opvang van niet-begeleide minderjarigen jonger dan veertien jaar wordt bestendigd. De huurbegeleiding van de vluchtelingen door de CAW's wordt bestendigd in 2017, vanuit de provisie Algemene Middelen. Daarnaast worden de CAW's voor 2017 ook versterkt voor de preventie van uithuiszettingen met een gedeelte van de capaciteit voor traumabegeleiding binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Er zijn nog geen opties genomen voor de inzet van de 9,5 miljoen euro uitbreidingsmiddelen voor de kinderopvang. Dat zal in de volgende maanden gebeuren. Voor minister Jo Vandeuren hoeft het niet alleen te gaan over een uitbreidingsbeleid. Er kan ook aandacht zijn voor de versterking van de leefbaarheid.

Er zal extra geld zijn voor een aantal aspecten van geestelijke gezondheidszorg. Daarbij denkt hij aan de uitdovende pvt's, aan het uitbreidingsbeleid van het VAPH voor minderjarigen en aan GES en GES-plus. De meeste middelen zijn uiteraard afkomstig uit de ziekteverzekering. Er komt een reconversie van de k-bedden in de algemene ziekenhuizen. Die hebben een link met de bijzondere jeugdzorg. Hij is de laatste hand aan het leggen aan een omvattend plan. Dat plan evolueert snel omdat er ook op het terrein een en ander aan het gebeuren is. Op de vraag van mevrouw Saeys naar een evaluatie van de evoluties in de geestelijke gezondheidszorg, antwoordt hij dat zowel het Vlaamse als het federale niveau streven naar een stabielere financiering. Er is nog een aantal blinde vlekken. In de Kempen wordt er gestart met een bijkomende reconversie naar ambulante capaciteit voor kinderen en jongeren. De aansluiting op de integrale jeugdhulp is overal in de een of andere vorm gelukt. Voor de resterende beschikbare capaciteit aan daghospitalisatie in de kinderpsychiatrie respecteert minister Jo Vandeuren de afspraken met het federale niveau om reconversies te integreren in een omvattende ontwikkeling van de geestelijke gezondheidszorg.

Minister Jo Vandeuren vraagt mevrouw Van den Brandt haar uitspraak dat 94 percent van de mensen met psychische problemen geen zorg krijgt in de geestelijke gezondheidszorg te verduidelijken.

Elke Van den Brandt verduidelijkt dat een derde van de mensen met psychische problemen effectief hulp zoekt. Van dat derde is er een vijfde dat hulp krijgt. Zo komt ze uit op 6 percent.

Minister *Jo Vandeuren* merkt op dat niet alles wat te maken heeft met mentale fitheid gemedicaliseerd mag worden. De destigmatisering moet ervoor zorgen dat deze thema's bespreekbaar worden in de brede samenleving.

Een deel van het Mantelzorgplan 2016-2020 wordt geconcretiseerd met het basisondersteuningsbudget.

De begroting 2017 bevat middelen voor de erkenning van dagverzorgingscentra en voor de uitbreiding van lokale dienstencentra en kortverblijf.

De ingreep in de Brusselse kinderopvang werkt een dubbele financiering weg. Die plaatsen blijven behouden. Minister Crevits zal het vrijgekomen geld inzetten voor onderwijsaangelegenheden. Het uitbreidingsbeleid voor Brussel bevat opnieuw kinderopvang met voorafname. Met Brussels staatssecretaris Bianca Debaets zijn daarover afspraken gemaakt.

Vlabzorginvest is opgenomen in het Provinciedecreet. Voor de programmatie van het handicapspecifieke ondersteuningsbeleid in de Vlaamse Rand wordt een andere logica gehanteerd. Het budget wordt ingezet op basis van Vlaamse, provinciale of regionale prioriteiten, en van objectieve criteria. Er is geen aanbodgestuurde logica meer.

De niet-indexering van de werkingsmiddelen leidt in 2017 tot 3,9 miljoen euro aan structurele besparingen. Dat zijn lineaire besparingen voor de hele overheid. Die oefening wil minister Jo Vandeuren nog een aantal jaar volhouden. Bepaalde sectoren krijgen daarop een uitzondering. Deze structurele besparingen maken het uitbreidingsbeleid mogelijk.

Hij stelt vast dat mevrouw Van den Brandt erkent nooit verwacht te hebben dat het huidige uitbreidingsbeleid er effectief zouden komen. In dat verband is hij ontgoocheld over het advies van de SAR WGG. Hij erkent dat de niet-indexatie van de werkingsmiddelen gedurende verschillende jaren een realiteit is. Men moet de zaken echter in het juiste perspectief plaatsen. Daarbij verwijst hij naar de gevolgen van de taxshift voor de sector, van de extra Sociale Maribeloperaties, en van dit uitbreidingsbeleid. Daarenboven is er de inzet op zorgzwaarte in de residentiële ouderenzorg, en 30 miljoen euro extra bij de begrotingscontrole voor de voorzieningen die gefinancierd worden door het VAPH.

De transitie naar de persoonsvolgende financiering in de sector van de personen met een handicap noopt minister Jo Vandeuren tot het terugschroeven van het aantal uren gezinszorg gefinancierd door personen met een handicap met een budget. Met dat budget moet de persoon met een handicap namelijk alleen de eigen bijdrage betalen, en niet de volledige wedde van de ondersteuners vanuit de diensten gezinszorg. Die capaciteit aan uren gezinszorg wordt toegevoegd aan het gezinszorgbudget, bovenop de 2,5 percent groei. De beslissing over de uitbreiding van de gezinszorguren is nog niet officieel genomen. Hij kan akkoord gaan met de opmerking van de heer Persyn dat ook de kleinere diensten daarbij aan hun trekken moeten komen. Dit zal nog op de oude manier gefinancierd worden.

In de memorie van toelichting engageert de Vlaamse Regering zich ertoe om de opbrengst van de niet-indexering van de kinderbijlagen in 2019 in het systeem te investeren. Dat geld zal worden gebruikt om de overgang te maken, en om diegenen die onder het oude stelsel blijven een aantal selectieve uitkeringen te geven. Hij herhaalt dat de nieuwe kinderbijslag twee grote ambities nastreeft: de opvoedingskosten helpen dekken en de strijd tegen de kinderarmoede. Er zal altijd een evenwichtsoefening nodig zijn. Sommige partijen hebben voorstellen geformuleerd die leiden tot een selectiever systeem. Dat zou ten koste gaan van de andere doelstelling, namelijk om voor zoveel mogelijk mensen een bijdrage te leveren aan de opvoedingskosten. Dat debat moet worden gevoerd aan de hand van de resultaten van de armoedetoets.

Voor de zorginfrastructuur van de kleinere sectoren blijft het klassieke systeem behouden. Het afhandelen van de dossiers is al goed gevorderd. Voor drie sectoren is er een wijziging. Voor de residentiële ouderenzorg is er het ontwerp van decreet tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de subsidiëring van de infrastructuur van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 969/1). Met het forfait wordt aan een groot deel van de vragen voldaan. Het gaat dan voornamelijk om de vragen die nog onder het oude stelsel zijn ingediend maar ook een aantal nieuwe. Het forfait is niet meer gereserveerd voor de social profit, openbaar of privé. Het staat open voor iedereen, maar het moet wel een impact hebben op de dagprijzen.

Het groot onderhoud van de ziekenhuizen, de zogenaamde herconditioneringswerken, komt terecht in een forfait van de exploitatie, dat beschikbaar is voor

alle ziekenhuizen. De federale overheid heeft een grote achterstand in het inspecteren van de boekhoudingen en het aanvaarden van uitgaven in het Budget van Financiële Middelen. Het forfait verrekent de middelen voor de vroeger aanvaarde onderhoudswerken. Zo wordt er een overgang gemaakt naar een systeem dat ESR-matig als een onderdeel van de exploitatie kan worden beschouwd.

Het VIPA-deel en het resterende gedeelte, dat vroeger in de bouwkalender kwam langs het Budget van Financiële Middelen, komen voortaan terecht in een strategisch forfait, die een zorgstrategische oefening nieuwe stijl veronderstelt om te onderzoeken of financiering mogelijk is. Op dit ogenblik worden er ziekenhuizen gebouwd in Knokke, Roeselare, Bornem, Mechelen, Maaseik, Antwerpen en Eeklo. Dat is het gevolg van beslissingen uit de vorige regeerperiode. Dat komt neer op een kasstroom van 580 miljoen euro. Daar wordt 32 miljoen euro aan toegevoegd voor instandhoudingswerken en 21 miljoen euro voor het opstarten van het strategische forfait. Met deze grote investeringsimpuls wordt op enkele jaren tijd de transitie als gevolg van de zesde staatshervorming en van de Europese beslissing gemaakt.

8. Replieken

Peter Persyn is dankbaar voor de zorgvuldigheid waarmee de minister, het kabinet en de administratie deze werven in goede banen leiden. De eerste zorg moet zijn om geen schade aan te richten. Het is vooral belangrijk dat het resultaat voor de zorgverlening zo goed mogelijk is. Hij kan begrijpen dat sommige opmerkingen kwetsend overkomen bij de minister. De situatie is niet ideaal, maar Vlaanderen hoort nog altijd bij de besten in de wereld.

Elke Van den Brandt stelt vast dat minister Vandeurzen zich verdedigt met algemene bedenkingen. Hij heeft haar echter niet overtuigd. Ze ziet immers niet in hoe met deze begroting de wachtlijsten zullen dalen.

Ze wil weten met welke kritiek ze de minister gekwetst heeft. Ze vermoedt dat het gaat over de persoonsvolgende financiering. Groen steunt het principe van de eigen zorgregie, maar heeft vragen bij de manier waarop dit wordt doorgevoerd. Ze zegt dit met alle respect voor de mensen die dit op het terrein moeten waarmaken. Ze erkent dat er plaatsen zijn op de wereld waar het minder goed gaat dan in Vlaanderen. Mensen die dag en nacht zorgen voor een kind met een handicap en die niet de nodige hulp vinden, hebben daar echter geen boodschap aan.

De minister verwacht heel veel van de bijstandsorganisaties. Daarom betreurt ze dat hij zo laat begonnen is met het financieren ervan. Daardoor heeft de overgang van drie naar vijf bijstandsorganisaties heel lang geduurd.

Ze begrijpt dat de minister vindt dat de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren op kruissnelheid zit.

Minister *Jo Vandeurzen* preciseert dat hij het had over de ontwikkeling van de zorgcircuits.

Elke Van den Brandt wil weten of hij daarmee bedoelt dat het huidige aanbod afdoende is.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de operatie van federaal minister Maggy De Block om capaciteit vrij te maken voor de kinder- en jongerencircuits in de regio's gerealiseerd is.

Elke Van den Brandt erkent dat ze dit verkeerd begrepen had.

Ze stelt vast dat de minister ontgoocheld was over het advies van de SAR WGG over de niet-indexering. Deze maatregel zal zware gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk. Niemand kan de SAR WGG beschuldigen van kortzichtigheid of gebrek aan onafhankelijkheid. Daarom vraagt ze de minister nogmaals om deze bepaling te schrappen uit het ontwerp van programmadecreet.

Bart Van Malderen stelt vast dat de minister de kritiek van de oppositie als kwetsend ervaart. In eenzelfde beweging noemt hij het advies van de SAR WGG ontgoochelend.

De spreker waardeert de inspanningen van de minister, maar in vergelijking met de tekorten in de sector kan hij alleen besluiten dat de tekorten nog lang zullen blijven bestaan. Er zijn nog altijd 7300 jongeren die wachten op gepaste hulp. Hij raadt de minister aan om in dialoog te treden in plaats van wie hem tegensprekt weg te zetten als negativist. De problemen die de oppositie voorlegt, hebben te maken met tekorten en met de manier waarop de transities worden georganiseerd. In dat verband pleit hij voor een oplossingsgerichte pragmatische aanpak.

Het niet-indexeren van de werkingsmiddelen zal in 2017 3,9 miljoen euro opleveren. Hij herhaalt zijn vraag naar het gecumuleerde effect van de opeenvolgende niet-indexeringen.

Niemand heeft ooit de meerwaarde van het basisondersteuningsbudget in twijfel getrokken. Dat zal soelaas bieden voor veel mensen die op meer aangepaste hulp wachten. Zijn fractie vraagt zich vooral af wanneer die mensen vraaggestuurde zorg op maat zullen ontvangen.

Voor de kinderopvang heeft de minister een trager groeipad voor ogen dan in 2016. De minister heeft gezegd dat de verdeling nog gemaakt moet worden. Niet alle middelen zullen gebruikt worden voor bijkomende plaatsen. Op hoeveel plaatsen mikt de minister? Er is een duidelijke doelstelling voor 2020 en een berekening van de daarvoor noodzakelijke middelen. Het debat zou transparanter zijn met een afzonderlijke libellering voor de bijkomende plaatsen, voor de leefbaarheid en voor een cao in de sector.

Hij erkent dat er een belangrijke inspanning wordt geleverd voor de ziekenhuizen. Zijn vraag blijft echter welke impact deze projecten hebben op de kalender.

Het is bekend dat de kinderbijslag een groot effect heeft op de kinderarmoede. Verschuivingen in de kinderbijslag kunnen bijgevolg ook een groot effect hebben op de kinderarmoede. Wat zijn de contouren van de armoedetoets? Is het de bedoeling om de kinderarmoede niet nog groter te maken? Of wil de minister bijdragen tot een halvering van de kinderarmoede in Vlaanderen tegen 2020, zoals de Vlaamse Regering zich heeft voorgenomen? Zal de minister zijn schema aanpassen als blijkt dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt in de strijd tegen de kinderarmoede?

Minister *Jo Vandeurzen* zal de armoedetoets evalueren. In het eerste debat heeft hij zich niet vastgepind op een target omdat hij de zaken in hun onderlinge verhouding wil bekijken. Het is niet de bedoeling dat de kinderarmoede blijft wat ze is. Men moet onderzoeken of het voorgestelde systeem bijdraagt aan de strijd tegen de kinderarmoede.

Hij suggereert de commissie een debat te voeren over de ziekenhuisinfrastructuur. Federaal minister Maggy De Block wil ziekenhuizen definiëren in termen van hun lidmaatschap aan klinische netwerken. Dat strookt met de Vlaamse visie op de evolutie van de ziekenhuizen. Thans verdienen de ziekenhuizen prioritair de nodige middelen om hun infrastructuur in stand te houden. Het strategisch forfait moet

echter rekening houden met het toekomstige profiel van het ziekenhuis binnen het zorglandschap. Minister Jo Vandeurzen wil in de eerste plaats dat concept operationeel maken met de gelden engagementen erin vervat. Daarna wil hij marge creëren voor nieuwe strategische investeringen. Daarbij zal niet het principe 'first in first out' gelden. Het uitgangspunt wordt de zorginhoudelijk visie op de ziekenhuizen zoals die zich ontwikkelt op het federale en het Vlaamse niveau.

De opbrengst van de niet-indexering bedraagt 3,9 miljoen euro per jaar. Het gecumuleerde effect laat zich zo berekenen.

IV. Bespreking per programma

1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1.1. Ontvangstartikelen

GB0-9GCDAAK-OW – ontvangsten werking en toelagen – justitiehuisen en elektronisch toezicht

Martine Taelman stelt vast dat 225.000 euro aan onterecht betaalde leefvergoedingen en vergoedingen voor materiaalschade moeilijk terug te vorderen is. Ze wil weten of er geen alternatief is voor de afschrijving.

Lorin Parys weet dat leefvergoedingen worden uitbetaald en dat de te veel betaalde bedragen achteraf worden teruggevorderd. De minister heeft eerder al gezegd dat hij streeft naar een automatisering van dat systeem.

Karine Moykens, secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, antwoordt dat er gezocht wordt naar een manier om de terugvorderingen te maximaliseren. De Vlaamse overheid start systematisch terugvorderingsdossiers op. Bij de federale overheid gebeurde dat nagenoeg nooit. Vanaf begin 2017 wil ze daar de centrale invorderingscel bij betrekken om de kansen op terugvordering te maximaliseren. Het is de plicht van de overheid om die middelen maximaal terug te vorderen.

Het ICT-systeem kan in principe vanaf 2017 uitgerold worden. De automatisering zal terugvorderingen grotendeels voorkomen en leiden tot een vermindering van de administratieve lasten.

1.2. Uitgavenartikelen

GB0-1GAD2ZZ-LO – lonen

Martine Taelman vraagt of aanwervingen voor de antennewerking in het gerechtelijk arrondissement Brussel vervat zijn in de veertig extra vte voor de justitiehuisen?

Elke Van den Brandt wil weten hoe de veertig vte verdeeld worden: evenredig over de provincies of rekening houdend met de taakinvulling van de justitiehuisen? De controle van de enkelbanden zorgt voor een grote bijkomende taaklast. De justitiehuisen hebben echter andere opdrachten.

Freya Van den Bossche sluit zich aan bij die vraag. Ze wil daarnaast weten hoe die veertig bijkomende vte zich verhouden tot de toegenomen werklast.

Karine Moykens antwoordt dat een deel van de veertig vte bestemd is voor Brussel. Er zijn ook bijkomende medewerkers in dienst genomen met contracten van bepaalde duur, wat sneller kan dan aanwervingen met contracten van onbepaalde

duur. In Brussel zijn al twee extra mensen aangeworven met een contract van bepaalde duur, met het oog op de versnelde opstart van onder meer de antennewerking.

Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de werklast. De verdeling varieert omdat de noodwendigheden verschillen per justitiehuis. De vraag naar bijkomend personeel is vooral gebaseerd op de nieuwe federale wetgeving over probatie en elektronisch toezicht.

Op basis van een inschatting voor de nieuwe wetgeving in voege trad, zijn aanvankelijk 52 bijkomende vte gevraagd. Een en ander is nog altijd moeilijk in te schatten. De rechterlijke overheid heeft namelijk nog geen enkele uitspraak gedaan op basis van die nieuwe wetgeving. De veertig extra vte vormen een mooie opstap voor het wegwerken van de problemen. Van die veertig vte gaan er vijf naar het Vlaams Centrum voor Elektronisch toezicht en 35 naar de justitiehuisen.

GB0-1GCD2AA-WT – werking en toelagen – beleidsontwikkeling en -ondersteuning

Lorin Parys vraagt aan welke langetermijnstudies het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werkt.

Elke Van den Brandt leest dat het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een efficiëntieoefening maakt in afwachting van een definitieve verdeling. Over welk bedrag gaat het? Zit er nog voldoende rek op het systeem om dit waar te maken?

Freya Van den Bossche stelt vast dat de innovatiebudgetten, na jarenlange dalingen, een lichte stijging kennen. Hoe werkt de minister aan innovatie in de zorg? Heeft een andere minister daarvoor meer middelen uitgetrokken?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat innovatiebudgetten verspreid zitten over verschillende bevoegdheden en budgetten. Binnen Flanders' Care bestaat er een ambtelijke stuurgroep die alle aspecten op elkaar afstemt. Flanders Investment and Trade probeert Vlaamse innovaties internationaal te vermarkten. Alle grote onderzoekscentra nemen een strategisch onderdeel over gezondheid op.

Karine Moykens verwijst de heer Parys naar de website van de afdeling Beleidsinformatie en Kennisbeheer. Onlangs is een studie over mantelzorg afgerond.

GB0-1GCD2AB-WT – werking en toelagen – armoedebestrijding en samenlevingsopbouw

Elke Van den Brandt stelt vast dat de subsidies vanuit dit Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aan de vzw De Link behouden blijven. Het Departement Werk en Sociale Economie bespaart echter. Welke impact heeft dat op de opleiding van ervaringsdeskundigen? Kan vzw De Link haar werk voortzetten? Is er een achteruitgang in de werking?

Cindy Franssen vraagt meer uitleg over het vierjarige traject over geïntegreerde basisvoorzieningen opgestart door samenlevingsopbouw. Blijven de huidige taken van de steunpunten behouden? Zal de evaluatie ertoe leiden dat nieuwe opdrachten toegevoegd worden?

Freya Saeys vraagt naar de verdeling van de middelen voor samenlevingsopbouw en voor armoedebestrijding. Er gaan middelen naar Caritas Catholica Vlaanderen vzw, naar vereniging waar armen het woord nemen, naar het Netwerk tegen Armoede, naar vzw De Link, en naar experimentele, aanvullende of vernieuwende

projecten in de armoedebestrijding. Om welke projecten gaat het precies? Hoeveel ontvangen de verschillende verenigingen?

Bart Van Malderen sluit zich aan bij die vraag. Hij wil ook zicht hebben op de evolutie sinds 2016 omdat een totaalbedrag onderliggende verschuivingen kan verbergen. Er is 24.000 euro aan efficiëntiewinsten geboekt. Waar zijn die efficiëntiewinsten gerealiseerd? Verliep dat in samenspraak met de initiatieven? Waarom worden die middelen niet opnieuw geïnvesteerd in deze sector? Aan het begin van deze regeerperiode zag vzw De Link al een deel van haar middelen verdwijnen.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat het gaat om een bescheiden besparing. Van iedereen wordt er een inspanning gevraagd.

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bezorgt informatie over de verdeling van de middelen over de verschillende initiatieven.

De verschillende steunpunten worden geïntegreerd in een enkel steunpunt. Daartoe zal een ontwerp van decreet voorgelegd worden aan het Vlaams Parlement. Vanaf midden 2017 worden er middelen toegekend aan dat steunpunt. Dat steunpunt zal ook een aantal bijkomende opdrachten krijgen die de intersectorale benadering bevestigen.

Vzw De Link kan haar werking voortzetten. Met de verschillende verenigingen wordt onderzocht hoe samenwerking overlap kan vermijden en de meest kwetsbaren krachtiger kan ondersteunen. Het project over de geïntegreerde basisvoorzieningen informeert kwetsbare groepen vanuit verschillende organisaties collectief over de ondersteuningsmogelijkheden. Dat is te vergelijken met het geïntegreerd breed onthaal, met dat verschil dat het collectief verloopt.

GB0-1GCD2AD-WT – werking en toelagen – welzijnswerk

Freya Saeys wil meer duidelijkheid over de precieze verdeling van de middelen. Vlaanderen organiseert een CAP. Voorheen was er een federaal initiatief. Hoeveel middelen worden daarvoor uitgetrokken? Wordt er ook een link gelegd met de expertise van de revalidatiecentra gespecialiseerd in verslavingen? Welke arbeidszorgprojecten en projecten voor algemeen welzijnsbeleid worden gesubsidieerd met de netto-opbrengst van de Nationale Loterij? Om welke bedragen gaat het? Passen de arbeidszorgprojecten in het W2-decreet?

Elke Van den Brandt leest dat er geen extra middelen meer worden toegekend aan de CAW's voor woonbegeleiding van asielzoekers aangezien de asielcrisis over zijn hoogtepunt heen is. Het Rekenhof merkt op dat minister Vandeurzen gezegd heeft dat die middelen beschikbaar zijn in de algemene provisie. De spreekster merkt op dat de woonbegeleiding nog altijd noodzakelijk is. Het is voor erkende vluchtelingen moeilijk om op de woonmarkt een plek te vinden. Ze heeft begrepen dat het project wordt voortgezet, en vraagt daarom waarvoor deze zin nog nodig is. Voorts wil ze vernemen hoe de projecten over breed onthaal en lokaal sociaal beleid op elkaar afgestemd worden?

Freya Van den Bossche sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Van den Brandt over woonbegeleiding en psychosociale begeleiding van de asielzoekers. Ze wil weten of de middelen voor die twee vormen van begeleiding geschrapt worden in 2017. Is er al een nieuw woonbegeleidingsconcept? Wie zijn de betrokken actoren? Wanneer zal het in werking treden? Als de middelen voor de psychosociale begeleiding geschrapt worden, wie zal die begeleiding dan voor zijn rekening nemen? Wat zijn de objectieve parameters voor de toekomstige financiering? Met hoeveel vluchtelingen en subsidiair beschermden houdt de Vlaamse Regering rekening? Hoeveel van die vluchtelingen en subsidiair beschermden werden in 2016 of

vroeger erkend? Met welke instroom in de CAW's houdt de Vlaamse Regering rekening in 2017? Zal de nood aan begeleiding dalen of toenemen? Men moet immers ook rekening houden met de voortgezette begeleiding. Welke implicaties heeft dat voor het personeel van de CAW's?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat huurbegeleiding en psychosociale begeleiding worden voortgezet met het budget dat nog beschikbaar is op de provisie van 2016. Daarvoor wordt een vrij omvangrijk aantal maatschappelijke werkers ingezet. Het gaat niet om recurrente middelen. De minister streeft naar een verlenging. De uitstroom van de erkende vluchtelingen uit de asielcentra is aan de gang. De expertise die werd opgebouwd binnen de CAW's en de OCMW's, moet worden ingezet.

De verdeling was in de eerste fase proportioneel. Thans wordt selectiever verdeeld op basis van metingen waar vluchtelingen naartoe trekken. Daarvoor worden er 39 maatschappelijke werkers ingezet. De huurbegeleiding van de CAW's moet in overleg afgestemd worden op de inspanningen van de OCMW's en van de lokale overheden die financiering krijgen van de federale overheid op basis van de leeflonen. Het is de bedoeling om de rol van de CAW's in de preventie van uithuiszetting te versterken. Dat zal een onderdeel zijn van het dak- en thuislozenplan. In 2017 wordt twee miljoen euro uitgetrokken voor initiatieven ter preventie van uithuiszetting op de private huurmarkt. Dat zijn onder meer de Housing First-projecten.

Het brede onthaal moet meegenomen worden in het toekomstige decreet op het lokaal sociaal beleid als het de bedoeling is een geïntegreerd lokaal beleid aan te moedigen. Op vraag van de welzijnssector wordt er in 2018 een eerstelijns welzijnsworkconferentie georganiseerd. Minister *Jo Vandeurzen* hoopt dat de ervaring met de brede-onthaalprojecten aan bod zullen komen op die conferentie.

Het is de bedoeling om arbeidszorg in 2017 in te kantelen in de W²-projecten. De vraag naar de verdeling van de kredieten over de verschillende uitgavenposten zal hij voorleggen aan het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het is de bedoeling om het CAP te integreren in de netwerken. Het gaat om 230.000 euro, gereserveerd op de begroting van het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid.

Bart Van Malderen stelt vast dat er bij Tele-onthaal en de CAW's aanpassingen gebeuren vanwege de anciënniteitsstijging. Is het begrote bedrag voldoende om de kostenverhoging op te vangen?

Karine Moykens antwoordt dat deze externe kostendrijver aanvaard is door de Inspectie van Financiën.

GB0-1GCD2AJ-WT- werking en toelagen – hulpmiddelenbeleid

Tine van der Vloet wil meer informatie over de innovaties die vanaf 2019 worden ingevoerd. Zal dit een impact hebben op de wachttermijnen? Zal het toekennen van mobiliteitsmiddelen leeftijdsonafhankelijk gebeuren? Wanneer zal er meer duidelijkheid zijn over dit onderzoek?

Minister *Jo Vandeurzen* wil de Vlaamse Regering een conceptnota voorleggen over het hulpmiddelenbeleid. De zesde staatshervorming heeft de bevoegdheid over rolstoelen en andere mobiliteitshulpmiddelen overgedragen aan Vlaanderen. De krachtlijnen zijn al afgesproken in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019. Het is de bedoeling om innovatieve methoden in te voeren die het gebruik van hulpmiddelen niet alleen via eigendomsverwerving, maar ook via renting mogelijk maken. Daarbij houdt de minister rekening met de vraag van

personen met een beperking om het budget van het VAPH te bewaken. Het is de bedoeling om hulpmiddelen leeftijdsonafhankelijker te maken, maar dat is niet bij aanvang voor alle hulpmiddelen mogelijk. Dat vergt bovendien een aantal rationalisaties. De werkwijze van het RIZIV en van het VAPH moeten op elkaar afgestemd worden. Ook de mobiliteitsmiddelen voor mensen met snel degeneratieve aandoeningen moeten daarbij aan bod komen.

GB0-1GCD2AK-WT – werking en toelagen – justitiehuizen en elektronisch toezicht

Elke Van den Brandt wil weten of de minister in het nieuwe ontwerp van decreet over de justitiehuizen prioriteiten zal formuleren voor de bestaande taken.

Er bestaat slachtofferonthaal bij de politie, bij Justitie en bij de CAW's. Moeten die verschillende vormen van slachtofferonthaal beter op elkaar worden afgestemd? De minister heeft al gezegd dat de CAW's prioriteit moeten geven aan relaties en uithuiszettingen. Wordt slachtofferhulp minder prioritair voor de CAW's? Wat betekent dat voor het slachtofferonthaal van de justitiehuizen? Justitiehuizen, die gemakkelijker aanwezig kunnen zijn in justitiepaleizen, kunnen slachtofferonthaal op een andere manier waarmaken dan de CAW's.

Het aantal gevallen van elektronisch toezicht neemt toe. Worden die mensen effectief begeleid? Hoeveel tijd verloopt er tussen het plegen van het misdrijf en het opleggen van het elektronisch toezicht? Hoe moet dat evolueren?

De cliënten van de justitiehuizen moeten in theorie ook terecht kunnen binnen de reguliere zorg. Daar worden ze echter vaak geweigerd. Biedt de zesde staatshervorming een kans om de welzijnsnetwerken en de justitiehuizen dichter bij elkaar te brengen? Elke Van den Brandt hoort echter ook oproepen voor het creëren van afzonderlijke forensische circuits. Hoe kijkt de minister naar die evolutie?

Lorin Parys vraagt wat het rapport van de Orde van Vlaamse Balies zegt over de eerstelijnsbijstand. Volstaan de 35 extra vte die aan de justitiehuizen zijn toegekend om de wachtlijsten in de justitiehuizen weg te werken? Op welke termijn wil men dat probleem oplossen? Kunnen de justitiehuizen met de extra vte ook instaan voor de extra begeleiding van mensen onder elektronisch toezicht? Wanneer is het nieuwe materiaal voor elektronisch toezicht operationeel?

Bart Van Malderen wil weten hoe groot de achterstand is. Is het mogelijk om die achterstand weg te werken met de bijkomende inspanningen? Zo niet, hoeveel bijkomende middelen zijn er daarvoor nodig?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat Vlaanderen de justitiehuizen bijkomende opdrachten kan opleggen, maar dat het geen taken kan schrappen die in de federale wet zijn opgenomen. Velen pleiten voor een geïntegreerde slachtofferhulp. Hij merkt op dat niet alle justitiehuizen slachtofferhulp op dezelfde manier organiseren.

De Bijzondere Financieringswet bevat een mechanisme waarmee een aantal kosten gerecupereerd kunnen worden na een periode van drie jaar. In samenwerking met het Rekenhof wordt onderzocht hoe de mandaten moeten worden gewogen. Er moet een nulmeting gebeuren. Drie jaar later moet de dotatie worden aangevuld volgens de effectieve werklast.

Het strategisch plan 'Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden' schenkt aandacht aan de positie van de justitieassistenten. Dat is ook verbonden met het debat over het beroepsgeheim. Minister Jo Vandeurzen denkt niet dat de hulpverlening een categoriale werking moet uitbouwen wie er terecht komt via Justitie. De Praetoriaanse probatie biedt het Openbaar Ministerie de mogelijkheid om een

dossier zonder gevolgen te seponeren mits de betrokkene aan bepaalde voorwaarden voldoet. In de Gentse Drugbehandelingskamer is dat ook mogelijk op het niveau van de zetelende magistraten. Tijdens een vorige regeerperiode zijn daarvoor ook middelen uitgetrokken. Zo heeft de Gentse gemeenschapsgerichte justitie alle kansen gekregen. De Drugbehandelingskamer in Gent wordt gecontinueerd. De minister suggereert dergelijk systeem op een grotere schaal toe te passen.

Richtlijnen geven aan wanneer er een maatschappelijke enquête is voor het elektronisch toezicht. Daarover wordt er, indien nodig, onderhandeld binnen de Interministeriële Conferentie. De rondzendbrieven op het niveau van het Openbaar Ministerie worden besproken in de expertisenetwerken van het College van Procureurs-Generaal. Daarbij geven de gemeenschappen aan wat er tot hun mogelijkheden hoort en wat niet.

Karine Moykens legt uit dat de aanbestedingen op schema zitten. De offertes zijn ingediend. Om het correcte verloop van de procedures niet in het gedrang te brengen geeft ze geen bijkomende details. Tegen de zomer moet het nieuwe materiaal beschikbaar zijn.

Er is een afzonderlijke tender afgesloten voor het testen van het materiaal. Die firma is aangewezen. Het is de bedoeling om snel vooruitgang te boeken en om de werklast van het eigen personeel te beperken. De huidige leverancier garandeert voldoende materiaal in afwachting van de nieuwe uitrusting.

De wachtlijsten variëren van het ene justitiehuis tot het andere en van mandaat tot mandaat. In sommige justitiehuisen zijn er vooral wachtlijsten voor probatie. In andere zijn er vooral wachtlijsten voor de maatschappelijke enquêtes en de burgerrechtelijke opdrachten. Ze is bereid om de geactualiseerde cijfers aan de commissieleden te bezorgen.

Met de 35 bijkomende vte worden de wachtlijsten gedeeltelijk weggewerkt. Dat is echter niet voldoende om in alle justitiehuisen de wachtlijsten weg te werken. De autonome straffen komen traag op gang, maar de evolutie valt moeilijk in te schatten.

Bart Van Malderen stelt vast dat er een regionale differentiatie is. Hij wil weten waar die het hardnekkigst is en wat er nodig is om de wachtlijsten weg te werken, als men uitgaat van continuïteit in de uitspraken.

Karine Moykens pint zich niet vast op exacte cijfers, gezien de grote verschillen naargelang het mandaat en het justitiehuis. Er zijn 52 extra vte gevraagd maar 40 toegekend. Er wordt nog gezocht naar bijkomende efficiëntiewinsten. De contracten van bepaalde duur worden omgezet in contracten van onbepaalde duur. Men zal ook werken met vervangingscontracten om de inzet te maximaliseren. Binnen deze niche van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werken veel medewerkers deeltijds. Zo komen er geregeld kleine fracties vrij. Door die kleine fracties samen te nemen en een vervangingscontract in te zetten, wordt de personeelscapaciteit gemaximaliseerd. De spreekster hoopt dat dit, samen met de 40 extra vte, een belangrijke stap is in het wegwerken van de wachtlijsten.

1.3. CICOV

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

1.4. Zorginspectie

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

2. Vlaams Agentschap voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

Elke Van den Brandt gaat eerst in op het principe. Het kan interessant zijn om met forfaits te werken, vooral omdat er sinds 2013 een oplossing is gevonden voor VIPA. Het advies van de SAR WGG bij het ontwerp van decreet tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de subsidiëring van de infrastructuur van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 969/1) is minder kritisch dan het advies bij de begroting. De SAR WGG stelt wel pertinente vragen. Is het dagforfait van vijf euro voldoende om de kosten te dekken? Als dat niet het geval is, dan kan dat leiden tot een stijging van de factuur en dan is het bedrag in de begroting onvoldoende.

Elke Van den Brandt wil weten hoe hoog het dagforfait zal zijn voor de ziekenhuizen. Hoe wordt dat berekend? Dit forfait kan, mits Eurostat ermee instemt, zorgen voor 280 miljoen euro financiële ademruimte op de begroting 2017. Is de werkgroep die dit samen met het federale niveau bespreekt, al samengekomen? Het Rekenhof merkt op dat de werkgroep dringend moet samenkomen. Het Rekenhof heeft geen weet van overleg of van een akkoord.

Tine van der Vloet wil weten of de historische vragen van voorzieningen voor minderjarigen nog verwerkt worden binnen de klassieke VIPA-financiering. Zullen nieuwe initiatieven nog aanvragen kunnen indienen binnen de klassieke VIPA-financiering of vallen die onder het nieuwe systeem?

Bart Van Malderen wil weten of de aanpak die deze bedragen buiten de begroting houdt, is goedgekeurd door Eurostat. Als dat het geval is, dan begrijpt hij niet waarom daarover niets terug te vinden is in de begrotingsdocumenten. Als dat niet het geval is, dan vraagt hij wanneer die voor de begroting cruciale beslissing verwacht wordt. Hij vermoedt dat het uitwerken van een nieuwe ontwerp van decreet samenhangt met de beslissing.

Er zitten nog heel wat bouwprojecten in de pijplijn. Gezien de transitie die momenteel aan de gang is, vraagt hij zich af of men die projecten, binnen de zogenaamde VIPA-buffer, niet tegen het licht moet houden.

Minister *Jo Vandeurzen* verduidelijkt dat het dagforfait van vijf euro deel uitmaakt van de exploitatie en voor onbepaalde duur geldt. Het INR oordeelt dat deze techniek ESR-conform is voor de woonzorgcentra. Voor de ziekenhuizen wordt dezelfde redenering gebruikt. Binnen de week wordt daarover formeel advies gevraagd. Dit forfait wordt een onderdeel van de exploitatiefinanciering. Het forfait wordt gekoppeld aan de exploitatie en niet aan een concrete investering, en blijft beperkt tot de duur van de investering. Voor de ziekenhuizen is dat in de meeste landen het geval. Dat lijkt paradoxaal omdat een andere overheid bevoegd is, maar Vlaanderen is sedert de zesde staatshervorming bevoegd voor de financiering van investeringen in ziekenhuizen.

De opmerking van het Rekenhof gaat over het bedrag van veertig miljoen euro dat, samen met Oosterweel, genoemd wordt bij de uitgaven, maar niet meegerekend voor het behalen van de begrotingsdoelstellingen. Het is namelijk nog niet duidelijk welke reële uitgaven niet gedekt zijn door provisies in ziekenhuizen. Dat hangt af van de vraag welke investeringen de federale overheid nog zal aanvaarden bij de inspectie van de boekhouding van de voorbije boekjaren. De federale overheid en de verschillende gemeenschappen hebben hierover al vaak vergaderd. Minister *Jo Vandeurzen* heeft de federale overheid gevraagd om de vorige boekjaren snel te inspecteren. Dat is slechts een onderdeel van de investeringsfinanciering van de ziekenhuizen. Hij vermoedt dat zowel de Vlaamse Gemeenschap als de Franse Gemeenschap zullen overstappen op exploitatiefinanciering.

Bij het opmaken van de begroting wordt er gekeken naar de levenscyclus van een gebouw. Het dagforfait van vijf euro ligt lager dan de zestig percent van vroeger. Dit bedrag zal aan alle woonzorgcentra worden toegekend.

Dossiers die nog onder het oude systeem vallen, worden gehonoreerd op voorwaarde dat aanvragers beschikken over een erkenningskalender en kunnen aantonen dat ze die investering ook zullen uitvoeren. Een aantal non-profitorganisaties kan worden gefinancierd met afspraken over de gevolgen voor de dagprijs. Deze aanpak responsabiliseert zowel de ziekenhuizen als de residentiële ouderenzorg. De interesten staan heel laag. Wie bouwprojecten professionele aanpakt en naar voldoende schaalgrootte streeft, kan efficiëntiewinst boeken.

Het instandhoudingsforfait moet het mogelijk maken om instandhoudingswerken te organiseren zonder administratieve procedures. Dat forfait wordt berekend op basis van de levenscyclus van het ziekenhuis. Het is de bedoeling om de bedragen die ziekenhuizen nog ontvangen voor onderhoudswerken uit het verleden af te trekken van het forfait zodat het uiteindelijke forfait gelinkt is aan exploitatieparameters.

De sector van de personen met een handicap ontvangt in 2016 ongeveer dertig miljoen euro uit de klassieke sector. De persoonsvolgende financiering noopt tot een nieuwe visie. De minderjarigen blijven voorlopig binnen het klassieke systeem. In de GES- en GES-plusinfrastructuur zijn er nog meerpersoonsskamers. Daaraan wil minister Jo Vandeuren prioriteit geven.

Het systeem voor de volwassenen is nog in ontwikkeling. Het VIPA zal nog een rol spelen bij medisch geïndiceerde extra investeringskosten. Ook dan zal worden gewerkt met een forfait per woongelegenheden. Op dit ogenblik zijn daarvoor nog geen budgettaire verdelingen gemaakt.

Elke Van den Brandt zegt dat het een verschil maakt of de veertig miljoen euro al dan niet in het begrotingstekort moet worden opgenomen. Daarvoor wacht ze de beslissing af.

Minister *Jo Vandeuren* bevestigt dat hij daar heel gerust in is. De Vlaamse Regering heeft geen impact op het verleden. Dat is een boekhoudkundig discussie die niet strookt met de economische realiteit. De uitgave wordt benoemd. Er wordt geen rekening mee gehouden bij het zoeken naar een begroting in evenwicht.

Elke Van den Brandt stelt vast dat niet iedereen daarover even gerust is als minister Vandeuren.

Minister *Jo Vandeuren* merkt op dat voor het halen van de Europese doelstellingen alle inspanningen van de verschillende deelstaten moeten worden opgeteld. Over die middelen zegt het Rekenhof niets.

Elke Van den Brandt reageert dat het debat over de veertig miljoen euro ook belangrijke gevolgen heeft.

Voor de infrastructuursubsidie is er nog geen finale goedkeuring, maar de minister vertrouwt op een goede afloop.

Minister *Jo Vandeuren* antwoordt dat de techniek al gehanteerd wordt voor de residentiële ouderenzorg. Het formele INR-standpunt wordt gevraagd voor het gebruik van die techniek voor de ziekenhuizen.

Elke Van den Brandt hoopt dat het daarop niet zal vastlopen.

Het dagforfait ligt lager dan de zestig percent van vroeger. De interest ligt echter laag en er kan worden gestreefd naar schaalvoordelen. Wat betekent dat voornamelijk in de sector van de residentiële ouderenzorg voor kleine, innovatieve projecten? Is er op het ontwerp van decreet tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de subsidiëring van de infrastructuur van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 969/1) een armoedetoets uitgevoerd, zoals de SAR WGG vraagt? Zal de impact van dit systeem op de dagprijs goed gevolgd worden? Deze vraag geldt ook voor de ziekenhuizen.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat er voor de ziekenhuizen een andere redenering wordt gevolgd dan voor de dagprijzen in de woonzorgcentra. Om in aanmerking te komen voor het dagforfait van vijf euro voor infrastructuur, moeten woonzorgcentra aantonen dat ze dat in mindering brengen op de dagprijs.

Hij heeft geen probleem met kleinere projecten. Verschillende exploitanten van woonzorgcentra met uiteenlopende rechtspersoonlijkheid kunnen efficiëntiewinsten boeken door expertise te bundelen. Daarvoor zijn er allerhande formules mogelijk. Een fusie is zeker niet noodzakelijk. Werken met een forfait zorgt echter voor meer duidelijkheid. Zo kan men een groot aantal initiatieven honoreren. Zelfs binnen het nieuwe systeem zal het niet uitsluitend gaan over nieuwe capaciteit. Er zal ook een aantal herconditioneringswerken zijn. Er is een armoedetoets uitgevoerd.

3. Jongerenwelzijn, met inbegrip van de integrale jeugdhulp

Freya Van den Bossche merkt op dat het budget voor werking en toelagen van de integrale jeugdhulp van 590.000 euro naar 548.000 euro daalt. De sector moet door intersectorale afstemming en samenwerking evolueren naar meer vraaggerichte en flexibele jeugdhulp. Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp trad in werking in maart 2014 maar er is nog veel werk. Waarom daalt het budget?

De positieve teneur van het eerste intersectorale rapport strookt niet altijd met de ervaringen. Er zijn nog knelpunten en niet alle sectorale tussenschotten zijn verdwenen. Vindt de minister het aangewezen om op basis van losstaande cijfers te stellen dat een groot bereik gerealiseerd is? Het is volgens de spreker relevanter om na te gaan of dat bereik juist is. Wat niet wordt meegegeven is of de ingecalculeerde jongeren op de aangewezen plaats zijn terechtgekomen. Is de hulp reëel? Gaat het niet louter om contactmeting? Wordt dat gecontroleerd?

In de praktijk is er nog altijd ontevredenheid over de afwezigheid van en het gebrek aan een duidelijk kader voor verontrusting en maatschappelijke noodzaak. Twijfel en onzekerheid over eigen kunnen blijven omdat draagkracht en mandaat van de hulpverlener niet altijd duidelijk zijn. Verontrusting uitspreken, in de eerste plaats ten aanzien van de cliënt en zijn omgeving, is broos omdat hulpverleners bang zijn om de vertrouwensrelatie te schaden, terwijl transparantie die vertrouwensrelatie doet groeien.

Gedeelde verantwoordelijkheid is ook van belang, maar komt in het gedrang als hulpverleners verontrusting niet durven bespreken met hun team, collega's of andere voorzieningen, en evenmin met de cliënt. Opteren voor een instrument dat elk kind in situaties van verontrusting in het vizier van de professional brengt, lijkt positief. Freya Van den Bossche waarschuwt er tegelijk echter voor dat instrumenten een vals gevoel van veiligheid geven en de vraag doen rijzen of een gesprek nog nodig is.

Het extra budget voor Asiel 2016 wordt uit de dotatie aan het Fonds Jongerenwelzijn genomen omdat het volgens de toelichting een eenmalig karakter heeft. De Vlaamse

Regering schroeft op diverse posten de extra middelen voor asielzoekers terug maar de begeleidingsbehoefte zal in de diverse Vlaamse beleidsdomeinen allicht niet afnemen. Wat zijn de objectieve parameters voor de toekomstige financiering? Met hoeveel te begeleiden vluchtelingen en subsidiair beschermden wordt rekening gehouden? Hoeveel zijn er in 2016 of eerder erkend? Met welke instroom in 2017 houdt de Vlaamse Regering rekening? Neemt de verwachte begeleidingsbehoefte in 2017 toe of af?

Freya Van den Bossche gaat vervolgens in op de zoveelste niet-indexering van de werkingsmiddelen van de voorzieningen. De niet-indexering brengt de goede werking in het gedrang en raakt iedereen die er een beroep op doet. De voorzieningen hebben opnieuw ademruimte nodig. De spreekster merkt op dat vaak eigen middelen geïnvesteerd worden om rond te komen.

De begroting voor 2017 mist middelen om een aantal grote woorden waar te maken. De minister levert geen enkele inspanning om de wachttijden voor de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp te beperken. Dat leidt tot een sneeuwbal effect op de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Wie de residentiële opvang maximaal probeert te beperken, moet tegelijk investeren in de rechtstreeks toegankelijke hulp en in de eerste lijn. Door snel te handelen vermindert de kans dat situaties escaleren.

De sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulp zijn zwaar overbelast. De jongeren die ze onder hun hoede hebben, zijn daarvan het slachtoffer.

Freya Van den Bossche vraagt uitleg bij de bijstelling van de betaaldotatie met -217.000 euro om aan de betaalbehoefte te kunnen voldoen.

In de toelichting bij de entiteit Fonds Jongerenwelzijn is de vooropgestelde capaciteit van de gemeenschapsinstellingen gelijk aan de capaciteit in 2015. Freya Van den Bossche twijfelt aan de correctheid daarvan. Zijn er de voorbije twee jaar geen extra plaatsen gecreëerd? Wat is het uitbreidingsperspectief?

In het kader van cliëntenrechten en participatie heeft de minister het over bekendmaking en versterking van de inzet van vertrouwenspersonen. Hoe wordt dat geconcretiseerd? Wat is het verschil tussen een vertrouwenspersoon en een trajectbegeleider?

Het is de bedoeling werk te maken van één agentschap voor de jeugdhulp. Freya Van den Bossche informeert naar de wijze waarop dit dossier evolueert.

Lorin Parys wil meer uitleg bij het digitaal kennisplatform integriteit. Hij is tevreden met de uitbreiding van de middelen voor pleegzorg want opvang in een gezinscontext is beter voor kinderen.

Wat wordt de taak van de zes personeelsleden die worden overgeheveld van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin naar Jongerenwelzijn?

Wat is de bestemming van de 1,8 miljoen euro aan investeringsmiddelen voor de gemeenschapsinstelling in Beernem?

Er wordt 557.000 euro uit het Vlaamse IT-budget binnengehaald. Waarvoor worden die middelen ingezet?

Waarin verschillen 'de werkingsmiddelen gelieerd aan de jongeren zelf' met de andere werkingsmiddelen?

De post 'Subsidiëring van de erkende voorziening, pleegzorg, gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek artikel 33.00' komt niet voor in het Uitgavendecreet. Er is wel een nieuwe post 'werkingstoelagen jeugdhulp' ter waarde van 402.000 euro. Wat is het verschil?

Tijdens de bespreking van de begroting 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/8-J) is de noodzakelijke bijkomende capaciteit van de gemeenschapsinstellingen geraamd. Hoeveer staat het intussen? Hoeveel plaatsen moeten er nog bijkomen?

De spreker vraagt duiding bij de uitbreidingswerken in Mol en bij het masterplan voor herconditionering en verbouwwerken in de gemeenschapsinstellingen. Wat is de stand van zaken? In hoeverre ressorteren de investeringen in Mol en Beernem onder die ruimere visie?

Hoeveel plaatsen voor besloten opvang zijn er al gerealiseerd voor slachtoffers van tienerpooiers? Hoeveel komen er op basis van de vooropgestelde VIPA-regeling?

Is de infrastructuurstudie voor Everberg af? Wat houdt de grote lijn in?

Wat is de stand van zaken van de pool van vertrouwenspersonen? Is die pool al actief? Hoeveel mensen volgen een vormingstraject?

Het experiment met sociale-impactobligaties bevat Lorin Parys als methode om kinderarmoede tegen te gaan. Hoe staat het daarmee en wat zijn de volgende stappen?

Wat is de stand van zaken van het reeds lang aangekondigde samenwerkingsprotocol voor niet-begeleide minderjarigen? Wordt er vooruitgang geboekt of is dat idee opgegeven?

Wat is de timing van de analyse van vrijheidsbeperkende maatregelen? Moet Zorginspectie daaraan een thematische inspectie wijden in de loop van 2017?

Is de reconversie van ziekenhuizen naar kinderpsychiatrie succesvol? Zijn er bijkomende plaatsen gecreëerd? Wat is de stand van zaken? Zijn de barrières bekend en hoe worden ze weggewerkt?

Hoe vaak is een beroep gedaan op de hulplijn tegen radicalisering? Werkt de hulplijn naar behoren?

In het kader van een geruchtmakend pedofilieproces is in de media melding gemaakt over hoe Nederland omspringt met meldingsmogelijkheden. Wie met pedofiele of pedo-seksuele neigingen kampt, kan zichzelf aanmelden. Child Focus staat daar positief tegenover. Zal de minister dat meenemen in het beleid?

Afrondend vraagt Lorin Parys naar de stand van zaken van het afstammingscentrum en de DNA-databank.

Elke Van den Brandt vindt het jaarverslag nieuwe stijl een interessant instrument, maar blijft met vragen zitten over de vergelijkbaarheid over de jaren heen. Het is nodig om evoluties te objectiveren zodat de doelmatigheid van het beleid kan worden getoetst. Met de gehanteerde manier van rapporteren, vallen sommige vergelijkingsinstrumenten weg. Kan dat alsnog ingebouwd worden zonder extra last voor de organisaties? Kan er meer geregistreerd worden om het mogelijk te maken de oude gegevens naast de nieuwe te leggen?

De reconversie en de creatie van een groter aanbod in de kinderpsychiatrie is prima, maar de spreekster wil een plan dat de doelstelling aangeeft. Reconversie is

een instrument, maar het is van belang dat de administratie zicht biedt op wat een behoeftedekkend aanbod is en waarop prioritair moet worden ingezet.

De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016 schenkt terecht veel aandacht aan preventie, maar de uitbreidingsbudgetten niet. Contextbegeleiding en ambulante begeleiding kennen minder uitbreiding dan – weliswaar niet minder belangrijke – crisishulp.

De ondersteuning van gebruikersverenigingen wordt minimaal bestendigd. Waarvan hangt een eventuele maximalisatie af? Wat is de context en de evolutie? Hoe evalueert de minister de meerwaarde?

De middelen voor het digitaal kennisplatform integriteit zijn eenmalig. Omdat continuïteit nodig is wil Elke Van den Brandt weten hoe dat wordt voortgezet. Wat is de toekomst van dit platform als de middelen wegvallen?

In het budget voor de gemeenschapsinstelling in Beernem zijn er verschuivingen en worden eenmalige middelen teruggezet. Is de continuïteit verzekerd?

Het uitbreidingsbeleid bevat drie miljoen euro voor extra capaciteit. Elke Van den Brandt vindt dat absoluut nodig. Ze veronderstelt dat de extra middelen voor volwassenen met een handicap ruimte creëert in het VAPH-budget voor de opvang van jongeren. Hoewel dat positief is, zal dat volgens de spreker niet volstaan.

De beoogde efficiëntiewinsten bedragen 1,5 miljoen euro. Waarop wordt bespaard? Kan dat zonder dat het gevoeld wordt?

De niet-indexering van de werkingsmiddelen komt zwaar aan in de sector. De minister is de mening toegedaan dat het allemaal zal lukken, terwijl heel wat organisaties laten verstaan dat het zo niet langer kan. Een concreet en schrijnend voorbeeld is dat budget ontbreekt om de vervoerskosten van kinderen die ambulant begeleid worden terug te betalen. Elke Van den Brandt wil het ontwerp van programmadecreet op dit punt amenderen. De niet-indexering van de werkingsmiddelen mag de kwaliteit van de zorg niet aantasten.

Er is een aantal verschuivingen in het budget voor asiel. Er wordt niet geschrapt in de werking, wat positief is aangezien er jongeren zijn ingestroomd die kampen met enorm belastende trauma's. Een goede start in hun nieuwe omgeving is cruciaal. Er wordt gerekend op de provisie van 6,6 miljoen euro. Tegelijk is er ook sprake van dat de middelen van het federale niveau worden geschrapt. Blijft alles zoals het is? Elke Van den Brandt wil bevestigd zien dat er geen sprake is van verschuivingen.

De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 geeft aan dat de minister voor asielzoekers inspanningen wil blijven leveren. Het realiseren van pleegzorg voor asielzoekers sleepte lang aan. Werkt dat intussen? Waarom duurde dat zo lang? Had het te maken met de screening van potentiële pleegouders? Of lag het aan het feit dat getraumatiseerde jongeren die in een voorziening een veilige stek hebben, niet meer naar pleegzorg willen? Is het mogelijk om jongeren zoals in Nederland in één beweging naar de pleegzorg te dirigeren? Het risico qua screening en koppeling van kinderen aan ouders is groter, maar het slaat een tussenstap over. Dat kan het systeem versnellen en vermijden dat jongeren tweemaal een hechtingsproces moeten doorlopen. Zijn er in die zin gesprekken met de sector? Houdt de minister vast aan het oude model van screening en doorverwijzing? Verloopt het toewijzen van kinderen inmiddels sneller?

Hoe evolueert het dossier van gezinnen met minderjarige kinderen die in de pleegcontext terechtkomen? Er waren knelpunten met de beleidsdomeinen Wonen en Ruimtelijke Ordening. De minister overweegt het concept van zorgwoningen.

Katrien Schryvers wil weten wat precies wordt onderzocht en wie wordt betrokken bij het longitudinaal onderzoek naar cliënttrajecten. Hoe wordt dat onderzoek gevoerd? Wie zal het onderzoek uitvoeren?

De CLB's staan zowel op het vlak van Onderwijs als op het vlak van Welzijn voor grote uitdagingen. Wat bedoelt minister Vandeuren wanneer hij het heeft over het op scherp stellen van de rol van de CLB's ten aanzien van de jeugdhulp bij het tot stand komen van het nieuwe CLB-decreet?

Het is goed dat intussen 121 niet-begeleide minderjarigen in een pleeggezin zijn geplaatst. Hoe is het gesteld met hun opname in jeugdhulpvoorzieningen? Het aantal plaatsen is van 150 tot 300 gestegen.

Het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg bepaalt dat de eerste te overwegen hulpverleningsvorm bij uithuisplaatsing van kinderen pleegzorg is. De middelentoeename is daarvan een gevolg. Er is een motiveringsplicht voor de rechtbank. In hoeverre is er, met het oog op evaluatie van het decreet, zicht op de toepassing?

De afstemming van de gebruikersbijdrageregeling wordt gelinkt aan de overheveling van de bevoegdheid over de kinderbijslag. Hoe bedoelt de minister dat?

Voor wie zijn de zitdagen bij de toegangspoort? Wat is het doel ervan? Hoe werkt het?

Voor de postnatale crisissen wordt aansluiting gezocht bij de materniteiten. Wat houdt dat in?

Waar bevinden zich de vijftien plaatsen privaat aanbod voor meisjes? Welke plaatsen worden omgezet?

Wat is de link tussen de uitbreiding van contextbegeleiding en de differentiatie en uitbreiding in Beernem?

In de vertrouwenscentra kindermishandeling zal meer gedereguleerd gewerkt worden. Kan de minister aangeven hoe de regelgeving aanleiding geeft tot problemen? In welk kader past de deregulering?

Wat met de pool van vertrouwenspersonen? Hoe worden vertrouwenspersonen geselecteerd en in dienst genomen? Hoe ziet de minister de uitbouw van dit concept voor ouders?

Martine Taelman sluit zich aan bij de vraag over de vijftien plaatsen. Gaat het om bestaande plaatsen in private voorzieningen?

Er is 405.000 euro begroot voor de financiële ondersteuning van gebruikersverenigingen. Zal dat worden aangewend zoals omschreven in de conceptnota voor nieuwe regelgeving over cliëntenorganisaties en een cliëntenforum in de integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 697/1)?

In het nieuwe decreet op de CLB's moet de rol van CLB's in het kader van jeugdhulp scherper gesteld worden. Is Welzijn betrokken bij de totstandkoming van dat ontwerp van decreet? Is er bereidheid om de rol die de CLB's spelen in de integrale jeugdhulp ook in te schrijven in het nieuwe decreet en de CLB's er de nodige tijd en middelen voor toe te kennen?

Wat wordt precies bedoeld met het voornemen om de rol van contactpersoon-aanmelder uit te klaren in het kader van de continuïteit? Wat houden de regionale

aanspreekpunten continuïteit precies in? Maken die aanspreekpunten de integrale jeugdhulp niet nog complexer?

Continuïteit heeft ook te maken met de overgang van minder- naar meerderjarigheid. Worden daarvoor extra middelen ingeschreven? Wat is de timing voor de ronde tafels telkens een jongere die meerderjarig wordt de voorziening verlaaat?

Informatie-uitwisseling tussen politie, Justitie en Welzijn ligt Martine Taelman na aan het hart. Ze is verheugd dat vaste, niet-gedetacheerde teams voor casuscoördinatie zorgen. Hoeveel van die teams telt Vlaanderen? Zijn ze geconcentreerd in een bepaalde regio?

Er is sprake van een federaal initiatief om artikel 458ter betreffende het beroepsgeheim te wijzigen. Heeft de minister zicht op de timing? Is hij betrokken?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de beperkte budgetverschuiving in de werking en toelagen voor de integrale jeugdhulp het gevolg zijn van een eenmalige overheveling van Onderwijs en Sport. Alles houdt verband met het digitaal kennisplatform integriteit. De budgetten worden gecentraliseerd. Het financieringsbesluit is bij de Inspectie van Financiën.

Het jaarverslag nieuwe stijl is een document dat met de jaren zal verbeteren. Een werkgroep met vertegenwoordigers van de betrokken agentschappen en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ziet erop toe dat de afstemming van de diverse gegevens beter georganiseerd wordt. Die afstemming mag niet leiden tot extra administratieve verplichtingen, maar mogelijks wordt de informatie van bepaalde sectoren voortaan anders opgevraagd omwille van de compatibiliteit. Deze oefening moet geleidelijk aan verbeteren. De beleidsraad en het aansturingcomité proberen vooruitgang te bewerkstelligen. Iedereen heeft daar belang bij, benadrukt de minister. Hij wil in het volgende jaarverslag aantonen op welke punten vooruitgang is geboekt.

Voor asiel wordt deels geput uit de provisie 2016 om een aantal zaken in 2017 voort te zetten. Omdat erkende vluchtelingen op zoek zijn naar een woonplaats, blijft huurbegeleiding nodig. De CAW's moeten dat in onderling overleg met de OCMW's kunnen voortzetten. Er zijn voorts middelen voor traumabegeleiding en voor het aanbod van Jongerenwelzijn: 40 plaatsen begeleid zelfstandig wonen, 18 residentiële plaatsen, waarvoor 1,1 miljoen euro is vrijgemaakt, en 145 plaatsen die in cofinanciering met Fedasil worden voortgezet. Dat behelst in totaal 6,6 miljoen euro. Fedasil heeft duidelijk aangegeven dat deze overeenkomst en samenwerking voorrang geniet, en is vragende partij voor een verlenging. De volgehouden middelen stemmen overeen met de geraamde capaciteit voor 2017. In de middelen van Jongerenwelzijn wordt ook voorzien op de begroting 2017.

'Integrale Jeugdhulp 2.0' en alle voorgaande oefeningen geven aan in welke sectoren het aanbod nog moet uitbreiden: in de rechtstreeks toegankelijke hulp, in het residentiële aanbod voor kinderen en meisjes (die besloten opvang nodig hebben) en in het crisisaanbod. Op die prioriteiten wordt consequent ingezet. Het is niet correct dat in 2017 niet wordt ingezet op de rechtstreeks toegankelijke hulp en op snelle vroegtijdige interventies. De positieve heroriëntering breidt uit met 90 modules. In de oproep is ook aan samenwerkende CLB's de kans gegeven om in te tekenen. De toewijzing gebeurt in december 2016. In die oproep zit ook de aanpassing van de private capaciteit voor slachtoffers van tienerpooiers. Dat kan aanleiding geven tot een beperkte VIPA-investering wanneer herconditioneringswerken nodig blijken. De Vlaamse Regering is bereid dat te honoreren. De minister is tevreden over het aantal kandidaten dat zich heeft ingeschreven.

Er is uitbreiding mogelijk in de modules contextbegeleiding. Die uitbreiding vloeit voort uit het engagement inzake de uitstroom uit gemeenschapsinstellingen, specifiek voor meisjes. Naast de 15 plaatsen, is het belangrijk de doorstroming uit die voorzieningen beter te organiseren. Jongerenwelzijn heeft daarom aangedrongen op extra modules kortdurende en intensieve contextbegeleiding. Die 36 modules worden toegewezen. In Antwerpen wil minister Jo Vandeurzen het crisisnetwerk met een aantal plaatsen versterken, en er is ook de uitbreiding in de gemeenschapsinstellingen.

Deze uitbreidingen staan geenszins haaks op de rationalisering van de budgetten. De budgetten worden afgestemd op reële uitgaven. Als gevolg van de efficiëntieoefening gaat geen enkele plaats verloren. Naast die afstemming wordt gezocht naar besparingen op overheadkosten. Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin moet een bijdrage leveren aan de totale besparing van de Vlaamse overheid. Die bijdrage is relatief beperkt gezien de substantiële uitbreidingsbudgetten voor het beleidsdomein.

De niet-indexering is niet evident. Minister Jo Vandeurzen pleit echter voor verzachtende omstandigheden. Hij verwijst naar de gevolgen van de taxshift en sociale maribel op de voorzieningen. De efficiëntieafweging is nodig en er is een billijke spreiding van de inspanningen. Alles in overweging genomen vindt de minister de gevraagde inspanningen billijk en zeker gecombineerd met het uitgebreide aanbod in de pleegzorg, de gemeenschapsinstellingen en het private aanbod. Daarnaast is een deel van het uitbreidingsbeleid afkomstig van wat in de sector van de personen met een handicap naar minderjarigen gaat. Dat moet passen in de behoeften die jeugdhulp moet leningen: de complexe zorgvragen en de jongeren met gedragsstoornissen en emotionele stoornissen.

Het voornemen om werk te maken van één agentschap zal eerder aan het einde van de regeerperiode gerealiseerd worden. Dat wordt voorbereid, maar de operationalisering is voor later. De voornaamste reden is dat meerdere agentschappen volop bezig zijn met een aantal andere belangrijke operaties.

De zes personeelsleden die van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin worden overgeheveld naar het agentschap Jongerenwelzijn waren betrokken bij de voorbereiding van de integrale jeugdhulp. Ze zetten hun taken voort in het agentschap Jongerenwelzijn, waar de toegangspoort gevestigd is.

Er zal een thematische inspectie uitgevoerd worden van de vrijheidsbeperkende maatregelen. De inspectie start bij de psychiatrie. Vervolgens zullen de vrijheidsberovende maatregelen in andere sectoren bekeken worden.

De reconversie van A-bedden loopt behoorlijk, stelt minister Jo Vandeurzen. De afspraak is dat de ziekenhuizen tegen eind november 2016 hun dossiers indienen. Daarna moet het agentschap een planningsvergunning afleveren, en krijgen de ziekenhuizen een aantal maanden om op te starten waarna een erkenning volgt. Er is sterk op aangedrongen om in goed overleg te werken met de ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg. De link met integrale jeugdhulp en bijzondere jeugdzorg mag evenmin ontbreken. Het is een belangrijke opportuniteit om de ambulante geestelijke gezondheidszorg voor jongeren toegankelijker te maken in Vlaanderen.

De opvoedingslijn over deradicalisering ontving al 45 meldingen. Er loopt een campagne om de bekendheid te verhogen. De actie wordt ook uitgerold in de specifieke betrokken gemeenschappen.

Minister Jo Vandeurzen heeft belangstelling om een bijdrage te leveren aan de hulplijn voor mensen met pedofiele neigingen. Alle centra met expertise zien het

nut ervan in en Child Focus vraagt om ermee door te gaan. Het is zoeken naar de juiste partners. De minister beschouwt het niet als een groot maar wel als een essentieel initiatief.

De vraag over de gebruikers in de jeugdhulp refereert aan het initiatief om de projectmatige financiering van een aantal organisaties structureel te maken. Naargelang van wat er regelgevend komt, is dat ook het doel.

Er is structureel overleg met pleegzorg over een aantal thema's, onder meer over screening en kortere lijnen voor vluchtelingen. De sector lijkt niet geneigd dat spoor te volgen vanwege de kwaliteitseisen.

Er komt tegen de zomer van 2017 een evaluatie van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg. De gestelde vragen worden daarin meegenomen.

Er is overleg met Onderwijs over het nieuwe CLB-decreet. Er is een gemeenschappelijke beleidsraad Onderwijs-Welzijn met de leidend ambtenaren. De rol van de CLB's scherpstellen betekent dat vragen over competenties en verwachtingen geëxpliciteerd worden. Een deel van de regelgeving staat al in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. De aannames is dat beide decreten op elkaar zullen aansluiten.

Dat de CLB's kunnen intekenen op het uitbreidingsaanbod noemt minister Jo Vandeuren al een grote stap vooruit. Aan het Gentse netwerkoverschrijdende samenwerkingsverband is een module positieve heroriëntering toegewezen waardoor de CLB's duidelijker kunnen beantwoorden aan wat van hen verwacht wordt in de integrale jeugdhulp.

De rol van contactpersoon-aanmelder scherper stellen impliceert dat de verwachtingen geëxpliciteerd worden en dat de aansluiting op de toegang tot de rechtstreeks toegankelijke hulp verbetert. De oefening loopt en moet tegen eind 2016 minstens per regio inhoud opleveren voor een Vlaamse reflectie.

De regionale aanspreekpunten maken het geheel niet complexer. Ze gaan in op een aanbeveling van het Vlaams Parlement over continuïteit. Het is niet in alle situaties duidelijk wie voor continuïteit zorgt. De regionale aanspreekpunten, met inbreng van de provinciale taken en inspanningen, moeten zorgen voor de nodige afspraken en ondersteuning zodat nauwer over het traject en de continuïteit ervan gewaakt wordt.

De ontwikkelingen over de overgang van minder- naar meerderjarigheid lopen. Het agentschap en de sector bekijken de ronde tafels en de verwachtingen ter zake. Samen met een aantal andere EU-landen die met soortgelijke vragen kampen, is een Europees project ingediend dat een aanzienlijke impuls kan geven. De beslissing daarover bepaalt de timing. De vraag is immers of de sector daar op eigen kracht en met eigen middelen mee doorgaat, dan wel in een internationaal netwerk.

Elke provincie is gevraagd een concept voor een Family Justice Center te ontwikkelen. De fasering zal in elke provincie verschillen omdat de evolutie gedifferentieerd verloopt. Antwerpen heeft al een volledig uitgebouwd eigen huis. Het wordt op de voet gevolgd door Limburg. Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant zijn ermee bezig en West-Vlaanderen denkt erover na. Het is de bedoeling om, mede naar aanleiding van de overkomst van de provinciaal verantwoordelijken, die zaken in een stabiele structuur onder te brengen. Dat garandeert niet dat elke provincie hetzelfde niveau haalt. Het streven is een minimumniveau. De diverse modellen zijn in kaart gebracht. Van daaruit kan elke provincie evolueren naargelang van de bereidheid van de betrokken actoren.

Het voorstel tot wijziging van artikel 458ter wacht op advies van de Raad van State. Alle federale partijen lijken bereid dat voorstel te behandelen in de Commissie voor Justitie zodra dat kan.

De introductie van een Vlaamse kinderbijslag wordt het aangewezen moment om de afhoudingen op de kinderbijslag in de diverse sectoren af te stemmen. Daarover is al overleg gepleegd met Famifed. Administratieve vereenvoudiging is een van de doelstellingen.

Er is al overlegd met de vertegenwoordigers van de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulp. Er zijn afspraken gemaakt over een werklastmeting maar op korte termijn worden medewerkers die onder de Sociale Maribel vallen prioritair ingezet om de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulp te versterken.

Het is wachten op de conceptnota over het afstammingscentrum van de experts. De nota zit in een finale fase. Wellicht zal samenwerking met andere bestuursniveaus nodig blijken.

Stefaan Van Mulders, administrateur-generaal van het Agentschap Jongerenwelzijn, zegt dat er voldoende kwaliteitsvolle dossiers zijn ingediend voor de vijftien besloten plaatsen in de private sector. De keuze zal stoelen op een kwaliteitsafweging en wordt afgerond tegen 15 december 2016 waarna de operationalisering snel kan volgen.

De budgettaire transfer voor Beernem betreft investeringen van 2015. De transfer slaat op de ingebruikname van de nieuwe leefgroep. Die overdracht wordt rechtgezet.

In het meerjarenplan voor de ontwikkeling van de gemeenschapsinstellingen zit de nieuwe campus in Ruislede vervat. Die campus is intussen in gebruik. Er zijn nog twee grote infrastructuurwerken. In Ruislede worden de acht leefgroepen twee per twee gerenoveerd. De campus in Everberg wordt volledige vernieuwd. Daarvoor is een masterplan opgesteld, waarna een lange procedure gevolgd moet worden om alle nodige toelatingen te verkrijgen. De eerste fase – de vervanging van het complex voor veertig jongeren – hoopt men af te werken tegen eind 2018, begin 2019.

Het masterplan omvat ook een nieuwe campus voor meisjes in Mol. Er is geen zekerheid over de uitvoering ervan, omdat omstandigheden en methodieken veranderen. Stefaan Van Mulders verwijst naar de verbinding die is gemaakt met de private voorzieningen voor slachtoffers van tienerpooiers. Men hoopt de doorstroming van die meisjes te verbeteren en er is ook de mogelijkheid om jongens- in meisjescapaciteit om te zetten. Het lijkt opportuun de maatschappelijke realiteit in acht te nemen vooraleer nog meer investeringen uit te voeren.

Met het installeren van de pool van vertrouwenspersonen is nog geen begin gemaakt. Dat is een opdracht. In de IROJ's zijn wel initiatieven genomen om bekendheid te geven aan de figuur en zijn opdracht.

In samenspraak met het wetenschappelijke platform is de eerste fase van het longitudinaal onderzoek opgestart. Wetenschappers is gevraagd om indicatoren en relevante groepsprofielen voor te stellen voor langetermijnonderzoek.

De moeilijkheden en aarzelingen die de pleegzorgdiensten in de eerste fase ervaarden om pleeggezinnen te vinden en om te matchen, lijken voorbij. De resultaten getuigen van een stroomversnelling. De pleegzorgdiensten houden rekening met de opmerkingen over de efficiëntie van het screeninginstrument.

Freya Van den Bossche vraagt naar de mogelijkheid van een financiële injectie om de wachttijden voor de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp te beperken.

De capaciteit in de gemeenschapsinstellingen bedroeg in 2015 308 plaatsen en in 2016 329. Voor 2017 wordt opnieuw 308 vermeld. Ze vermoedt een fout in de toelichting.

Welke taken wil de minister toevertrouwen aan de vertrouwenspersoon? Zijn dat de taken die van een trajectbegeleider verwacht worden?

Lorin Parys herhaalt zijn vraag naar een verklaring voor 'werkingsmiddelen die gelieerd zijn aan de jongeren zelf'.

In welke mate zijn de doelstellingen van het plan voor capaciteitsuitbreiding in de gemeenschapsinstellingen bereikt?

Wat is de ambitie van de reconversie van ziekenhuisbedden naar jeugdpsychiatrie?

Elke Van den Brandt vindt het goed dat de analyse van de pleegzorg gemaakt wordt. Het is de bedoeling om jonge kinderen en zeker min-zesjarigen zoveel mogelijk op te vangen binnen pleegzorg. Wordt het effect daarvan gemonitord? Voor het lid mag dat immers geen automatisme worden omdat niet alle kinderen geschikt zijn om in pleegzorg te verblijven. Pleegplaatsingen lukken niet altijd. Komt dat aspect aan bod in de evaluatie?

Asielzoekers met minderjarige kinderen kunnen in pleegzorg opgevangen worden. Daarvoor is nog een akkoord nodig met onder andere Ruimtelijke Ordening.

Minister *Jo Vandeurzen* geeft meteen aan dat er een akkoord is over de Vlaamse aspecten. De federale aspecten zijn nog te regelen.

Elke Van den Brandt wil goed begrijpen wat de longitudinale studie inhoudt. Wordt er naar het verleden gekeken? Ze raadt aan ook jongeren te betrekken die niet meteen geholpen worden of voor wie er geen geschikt aanbod is. Het is essentieel om nauwgezet te volgen wat er met hen gebeurt.

Minister *Jo Vandeurzen* kan over de k-bedden enkel kwijt welke ziekenhuizen belangstelling hebben. Hij hoopt op een tiental plaatsen ambulante jeugdpsychiatrie, regionaal gespreid en ingebed in bredere samenwerkingsverbanden. Bij voorkeur worden er enkele samenwerkingsverbanden gevormd met de bijzondere jeugdzorg. Dat concept beantwoordt aan de nood in Vlaanderen.

Kinderpsychiatrie is gespecialiseerde zorg, maar wel ambulant. Het is de bedoeling dat de samenwerking met CAW's laagdrempeligheid garandeert. De minister is ervan overtuigd dat het een momentum biedt om geestelijke gezondheidszorg en Welzijn te verbinden. Er is in Ukkel een Franstalig initiatief dat geestelijke gezondheid en bijzondere jeugdzorg verenigt. De samenwerking kan ook met de sector van personen met een handicap.

Dit initiatief illustreert hoe de wachtlijst voor de toegangspoort aangepakt wordt. Daarnaast wordt in het nieuwe beleid voor personen met een handicap nagegaan wat er mogelijk is voor minderjarigen. Het uitbreidingsbeleid omvat voorts zaken als de positieve heroriëntering die als snelle en vroegtijdige interventie gelden.

Stefaan Van Mulders bevestigt mevrouw Van den Bossche dat de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen niet actueel is. Er zijn 334 plaatsen, waarvan vijftien in Tongeren voor uit handen gegeven jongeren. Concreet gaat het om 245 plaatsen voor jongens en 75 voor meisjes.

Gezien tal van bewegingen en nieuwe methodieken is het voorbarig om te antwoorden op het beoogde aantal plaatsen. De spreker verwijst opnieuw naar de verbinding met het private aanbod en de uitstroombmogelijkheden die meer opties bieden. Dat moet meer opnames per jaar mogelijk maken. Wie langdurig verblijft kan sneller uitstromen. De realiteit zal uitwijzen wat nodig is.

Werkingsmiddelen gelieerd aan de jongeren zelf zijn werkingsmiddelen ingeschreven op het Fonds Jongerenwelzijn. Ze zijn rechtstreeks gekoppeld aan de dagelijkse activiteiten van de jongeren in de gemeenschapsinstellingen. Het gaat bijvoorbeeld om de ondersteuning van onderwijs en pedagogische activiteiten.

Er is geen exact profiel van de vertrouwenspersoon. Het gaat om een persoon die in het gezin thuishoort en een vertrouwensrelatie heeft met de jongere en de familie. Toeleiding naar en duiding van hulpverlening kan door de vertrouwenspersoon. Een professionele hulpverlener heeft niet de nabijheid om het traject te situeren.

Lorin Parys looft de inspanningen voor de reconversie en de integratie van geestelijke gezondheidszorg en bijzondere jeugdzorg. N-VA steunt dat ten volle.

Freya Van den Bossche dankt voor de persoonlijke omschrijving van de vertrouwenspersoon. Niet alles moet altijd strak gedefinieerd zijn. Het is van belang dat, zolang niemand officieel de opdracht krijgt om een traject te begeleiden, wordt nagedacht over hoe een vertrouwenspersoon zijn taken ter harte kan nemen op dezelfde manier als een trajectbegeleider dat zou doen: zorgen voor continuïteit in het traject, ervoor zorgen dat vragen op de juiste plek terechtkomen en correct begrepen worden enzovoort. Die garantie is er niet en niemand weet exact wat een vertrouwenspersoon is. Het is onduidelijk tot wie een vertrouwenspersoon zich moet richten bij vragen. Als het niet de bedoeling is een nieuwe structuur in te voeren, moet er toch grondiger nagedacht worden over hoe hulp geboden kan worden aan iedereen die bereid is die taak op zich te nemen zonder zelf expert te zijn. Ze roept op hierover na te denken om er op een later tijdstip op terug te komen.

Elke Van den Brandt vult aan dat de vertrouwenspersonen instrumenten moeten krijgen om aan de alarmbel te trekken als iets misloopt. Er zijn hefboomen nodig om het verschil te kunnen maken.

Ze zal van nabij volgen of er voldoende wordt ingezet op preventie, vroegdetectie, contextbegeleiding en andere maatregelen die vermijden dat jongeren in een crisissituatie terechtkomen.

Voor minister *Jo Vandeurzen* is het niet de bedoeling dat de vertrouwenspersoon alle vragen over trajectbegeleiding oplost. Hij wordt een element in het bewaken van de continuïteit.

Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp biedt de basis. 'Integrale Jeugdhulp 2.0' bepaalt expliciet dat in het concept geïnvesteerd wordt. Er moet een oproep komen voor ondersteunende vorming. Het gaat om een vrijwillig engagement, gekenmerkt door een grote nabijheid bij de jongere, waardoor gesprekken en interactie gemakkelijker worden. De minister wil daarop over enkele maanden terugkomen.

Hij vermeldt nog dat de rol in artikel 31 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wordt omschreven. De vertrouwenspersoon is een vast aanspreekpunt voor de minderjarige tijdens het hele traject, zolang dat door de minderjarige als wenselijk geacht wordt. Hij krijgt het mandaat om op elk ogenblik jeugdhulpaanbieders aan te spreken, de belangen van de minderjarige te verdedigen, te bemiddelen, overleg te initiëren en de situatie op te volgen.

4. Kind en Gezin, met inbegrip van de gezinsbijslag

Lies Jans stelt dat de discussie over de kinderbijslag zich de voorbije maanden toespitste op de armoedetoets. De omslag heeft echter meer om het lijf. Er is een ontwerp van decreet nodig dat het nieuwe systeem regelt en een ontwerp van decreet dat een nieuwe EVA opricht. Er moet een ICT-systeem opgezet worden. Het aantal kinderbijslagfondsen moeten verminderen tot vier plus één publieke. Wat is de stand van zaken? Wordt de timing gerespecteerd?

Elke Van den Brandt sluit zich aan bij die vraag. Haalt men de einddatum van 2019? Is er een planning van alle te nemen hordes?

De armoedetoets loopt. Wat is de timing? Zijn er al resultaten?

De enveloppe voor de betalings- en beheerskosten stijgt fors. Vanwaar die sterke groei? Overweegt de minister ook daar efficiëntieoefeningen?

Freya Van den Bossche zegt dat de SAR WGG de nieuwe niet-indexering van de gezinsbijslagen aankaart. Voor een aantal gezinnen maakt die bijslag een aanzienlijk deel van het gezinsinkomen uit. Het blijvend niet-indexeren heeft belangrijke gevolgen voor het gezinsbudget. Dat strookt niet met de doelstelling om kinderarmoede te laten verdwijnen. De SAR WGG vindt dat kinderen niet mogen opdraaien voor een toekomstig systeem.

Katrien Schryvers sluit zich aan bij de vragen over de timing. Ze vraagt ook naar de verhouding tussen de op te richten EVA en Kind en Gezin. Kan de minister de regisseursfunctie van Kind en Gezin toelichten?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt druk te schrijven aan een ontwerp van decreet dat uit twee delen bestaat. Enerzijds is er de op te richten EVA. Het tweede deel gaat in op de rechten van Vlaamse kinderen. De resultaten van onder meer de armoedetoets zijn nodig om te kunnen afronden.

Er is nog geen gesprek gevoerd over de resultaten van de armoedetoets, maar men gaat nauwgezet te werk. Kind en Gezin bereidt dat voor met de KU Leuven. De oefening is niet gemakkelijk gelet op de verwachtingen. Het is een uitgebreid traject: de drie pijlers van het systeem worden ingeschat, er wordt overlegd met stakeholders enzovoort. Zodra er een afgewerkt document is, kan erover gereflecteerd worden.

Er moet ook voortgang zijn in andere aspecten aangegeven in de conceptnota 'Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat'. Er zijn afspraken te maken met de andere gemeenschappen en met Famifed over onder meer de verdeling van personeel, gebouwen en reserves, en over het kadaster om te vermijden dat men zich op verscheidene plaatsen op rechten beroept. Op voorstel van minister Jo Vandeurzen heeft het overlegcomité van de diverse regeringen het mandaat voor het comité ad hoc geformaliseerd en het comité ad hoc aangevuld met de ambtenaren die dit dossier volgen. Het comité ad hoc zoekt puntsgewijs naar oplossingen. Voor sommige zaken loopt dat vlot, terwijl andere meer tijd en debat vergen. Het comité ad hoc probeert tempo te houden.

De stijging van de beheersenvolp van Famifed is toe te schrijven aan de formule achter de dotatie die in de Bijzondere Financieringswet is opgenomen. Tijdens de begrotingscontrole 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 19/4-J) is een deel geïnvesteerd in ICT, Vlaamse sociale bescherming en kinderbijslag. Er wordt bekeken wat ermee kan gebeuren. Er is allicht onderbenutting op de enveloppe.

Katrien Verhegge, administrateur-generaal van Kind en Gezin, bevestigt dat er gewerkt wordt met een planning en een projectstructuur. De planning is nog altijd realistisch, maar de akkoorden met de federale overheid zijn uitermate belangrijk. Doordat Kind en Gezin zitting heeft in het comité ad hoc, hoopt het agentschap die planning te halen.

De nieuwe EVA zal instaan voor de uitbetaling en de operationalisering. De regie van Kind en Gezin bestaat vooral uit beleidsopvolging en -voorbereiding, de financiële monitoring zoals afgesproken in de conceptnota en de opvolging van de beheersovereenkomst van de EVA met de Vlaamse Regering.

Lies Jans wil weten of er al gesprekken zijn gevoerd met de kinderbijslagfondsen. Die gesprekken lijken niet evident.

Katrien Verhegge stelt dat er intensief gesproken wordt met de kinderbijslagfondsen. Vanuit de vereniging is er een afvaardiging in de projectstructuur en werkgroepen. Tegelijk zijn ook al twee rondes bilaterale gesprekken gevoerd. De drie belangrijkste thema's zijn besproken. Vooral de vergunningscriteria zijn cruciaal. Het gezamenlijke IT-traject is al aan bod gekomen en ook de financiering wordt doorgepraat. Men probeert ook al de verdere samenwerking in beeld te brengen.

Lies Jans gaat in op het uitbreidingsbeleid. Er zullen criteria gehanteerd worden en het gaat niet louter om nieuwe initiatieven. Voor bestaande initiatieven wordt een mogelijke omschakeling bekeken. Dat is van belang, vindt ze. Wat is de timing? Wat zijn de criteria? Wat is de verhouding tussen middelen voor nieuwe initiatieven en middelen voor uitbreiding van bestaande initiatieven? Wat kan er met de 9,5 miljoen euro eventueel nog gefinancierd worden?

Er wordt verder ingezet op deregulering en administratieve lastenvermindering, wat het lid goed vindt. Welke items bespreekt de voortgangsgroep?

Volgens de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 zal het nieuwe concept van de flexibele kinderopvang eind 2016 klaar zijn. Wordt die deadline gehaald? Het nieuwe concept vereist nieuwe regelgeving. Wat is de timing daarvan?

In 2017 volgt een proefproject met de IKT-mix. Dat vergt een wettelijk kader. Is er uitsluitel te verwachten tegen eind 2017 of kan het eerder? Het is essentieel om zo snel mogelijk duidelijkheid te kunnen verschaffen aan de kinderopvanginitiatieven.

Kwaliteitsvolle kinderopvang is cruciaal. Toezicht op de kwaliteit kan worden uitgevoerd door Zorginspectie. Andere manieren van toezicht zijn niet uitgesloten. De ouderenzorg is bezig met onderzoek naar accreditering en certificering. Gebeurt dat ook in kinderopvang?

De Huizen van het Kind zijn voor de N-VA van groot belang, vooral vanwege de laagdrempeligheid. Ze koppelen alle mogelijke informatie en ondersteuning voor ouders en kinderen. Er is nog een stijgende tendens maar de groei neemt af. In 60 percent van de gemeenten is er een Huis van het Kind. De laatste 40 percent gemeenten blijkt moeilijker te overtuigen. Zal er onderzocht worden waarom ze de stap nog niet hebben gezet?

Er volgt in 2017 een evaluatie van de Huizen van het Kind. Op welke elementen stoelt die? Hoe zal die verlopen?

De bedragen voor de buitenschoolse kinderopvang stijgen tussen 2015 en 2017 van 50 tot 85 miljoen euro. Hoe moet het lid die stijging interpreteren? Gaat het om personeelsuitbreiding of om subsidiëring van de buitenschoolse kinderopvang?

Freya Van den Bossche wil weten hoeveel extra plaatsen het uitbreidingsbudget al opleveren.

Katrien Schryvers vraagt wanneer beslist wordt welke vorm het uitbreidingsbeleid krijgt. Er is naast extra plaatsen ook sprake van een nieuwe regeling voor de maximumcapaciteit zodat op bepaalde ogenblikken de capaciteit beperkt overschreden kan worden. Dat biedt ouders meer mogelijkheden om een plaats te vinden. Valt dat ook onder het uitbreidingsbeleid?

Er is geregeld sprake van gegevensoverdracht. Hoe verloopt de gegevensoverdracht van Kind en Gezin aan de CLB's? Wat betekent de gegevensoverdracht vanuit de prenatale periode?

Welke concrete voorstellen uit de Conferentie van het Jonge Kind zijn relevant voor de nakende gezondheidsconferentie? De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 heeft het over het wegwerken van gezondheidsongelijkheid. Is daarover meer informatie beschikbaar?

In meer dan 180 gemeenten zijn Huizen van het Kind operationeel. Sommige werken op basis van een samenwerkingsverband. Hoe zijn de andere nog te bereiken? Voor Katrien Schryvers zou in elke gemeente een Huis van het Kind bereikbaar moeten zijn. Wordt in de evaluatie het bereik van kinderen en jongeren meegenomen naast het bereik van kwetsbare gezinnen?

Martine Taelman stelt dat de middelen voor de geprefinancierde kinderopvangplaatsen van het SALK ter waarde van 1,2 miljoen euro wegvallen. Moet Kind en Gezin die overnemen binnen de marges van de 9,5 miljoen euro uitbreidingsbeleid?

Hoe zal het uitbreidingsbudget besteed worden? Het is positief dat de minister de leefbaarheid van de bestaande initiatieven verder wil versterken. De spreker hoopt dat er prioriteit wordt gegeven aan initiatieven die het minste subsidie ontvangen. Initiatieven op trap 0 moeten de kans krijgen om naar trap 1 te gaan en initiatieven op trap 1 moeten naar trap 2 kunnen evolueren om financieel te overleven.

Voor kinderopvanginitiatieven op trap 2B vond in uitvoering van de cao 311 een eerste optrekking van het basisminimumloon plaats als opstap naar het sectorale minimumloon. Wanneer volgt de tweede stap? Zijn er al afspraken over?

Het lid sluit zich aan bij de vragen over de Huizen van het Kind.

De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 maakt melding van verdere administratieve lastenverlaging voor de kinderopvang. Wanneer mag men die verwachten?

De beleidsbrief stipt tevens aan dat wordt onderzocht of het systeem van de respijtdagen moet worden aangepast op basis van de onderzoeksresultaten. Het lid stelt dat haar fractie niet tegen bijsturing is mits de bijsturing in het voordeel van ouders afgezet wordt tegen de leefbaarheid van de voorzieningen, met bijzondere aandacht voor de voorzieningen op trap 2B die het moeilijk hebben.

Het voortgangsoverleg heeft een monitoringkader ontwikkeld om de uitvoering van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van

baby's en peuters cijfermatig te volgen. Wat houdt dat in? Wanneer kan die opvolging worden voorgelegd?

In de begroting Kind en Gezin stijgt de subsidiëring van groepsopvang met 10 miljoen euro. Is dat uitsluitend toe te schrijven aan de toename van plaatsen? Voor de buitenschoolse opvang is er een toename met 6 miljoen euro. Is dat ook louter aan die toename van plaatsen te wijten?

Elke Van den Brandt wil weten in welke mate alle starterssubsidies uitbetaald worden. Is dat haalbaar met het uitbreidingsbudget?

Hoeveel middelen zijn nog nodig om de verdere uitrol van de cao mogelijk te maken? Welke engagementen zijn er met de sector gemaakt? Wat blijft er nog over om de sector uit te breiden?

Het bedrag van 9,5 miljoen euro ligt dicht bij het bedrag van 2015. Het aantal plaatsen dat daarmee is gecreëerd, is niet enorm. Tegen 2020 zijn 17.500 plaatsen nodig. Lukt dat? Of wordt de ambitie bijgesteld?

Het lid sluit zich aan bij de vraag over de IKT-mix.

Er is een onderzoek naar kinderdagverblijven die al werken met personeelsleden in plaats van zelfstandigen. Sommige voorzieningen gaan sneller dan de vooropgestelde timing, ander trager. Op de vraag naar mogelijkheden van positieve beloning met een subsidiemix, kreeg het lid een negatief antwoord. Hoe evalueert de minister dat verder? Is er geen wrevel? Wordt de overstap uitgesteld omdat een beloning ontbreekt?

Er zijn opmerkingen over het aantal Huizen van het Kind, maar daarnaast is er de vraag wat die Huizen van het Kind precies doen. Er blijken tal van modellen te zijn. Kan de evaluatie uitsluitsel geven over wat een goede manier van werken is? Kunnen er kwaliteitsindicatoren uit gedistilleerd worden?

Is de personeelsbesparing haalbaar? Is daar draagvlak voor binnen de administratie? Wat betekent de personeelsbesparing in de praktijk? Worden er bepaalde ondersteuningseenheden geschrapt of kan de werking gewoon doorgaan?

Is de vooropgestelde efficiëntiewinst van 500.000 euro haalbaar? Hoe zal de besparing gerealiseerd worden? Wat betekent ze in de praktijk?

Elke Van den Brandt merkt op dat de informatie over de budgetten van Kind en Gezin in deze begroting beperkt is. Er is meer detail nodig voor een grondige bespreking van de verschillende onderdelen.

Omdat ouders meer betalen voor kinderopvang, wat een positief effect heeft op de begroting, moet erop worden toegezien dat de ouders meer kwaliteit krijgen. De aangewezen manier om de kwaliteit te verbeteren, is een gunstiger kindbegeleiderratio. Er zijn mogelijkheden met de budgetten die vrijkomen. Het verlagen van de kindbegeleiderratio lijkt een faire compensatie.

Minister *Jo Vandeurzen* stelt dat er nog geen beslissing is genomen over de besteding van de 9,5 miljoen euro uitbreidingsbeleid. De commissie heeft wel aangegeven wat belangrijk is. De upgrade van trap 1 en trap 2 is een voorbeeld. Er zijn echter ook vragen bij de basissubsidie in trap 1. Behalve nadenken over basissubsidies waar er te weinig capaciteit is, moet ook nagedacht worden over voorzieningen in regio's waar ze door het ontbreken van die basissubsidies onvoldoende levensvatbaar zijn.

Sedert enkele jaren zijn engagementen genomen ten opzichte van wie capaciteit prefinanciert. Dat gebeurt in Limburg, Brussel, Antwerpen en Gent. Die engagementen moeten op een bepaald moment teruggenomen worden op het uitbreidingsbeleid. In Limburg zal dat alvast het geval zijn. Deze aanpak is interessant omdat de overeenkomsten bepalen dat concept, financiering en regelgeving gebaseerd zijn op het normale systeem. Niemand komt zo voor verrassingen te staan.

De cao bevat een engagement om op termijn en op basis van de budgettaire mogelijkheden een upgrade door te voeren. Gezien de budgettaire mogelijkheden zal een eventuele ingreep in 2017 beperkt zijn.

Er zijn afspraken gemaakt over nieuw beleid over de loop van de jaren. In de periode 2018-2019 verwacht minister Jo Vandeuren nog belangrijke marges. Die marges worden gecombineerd met het nieuwe kinderbijslagsysteem dat een vraaggestuurde financiering voor trap 1-initiatieven bevat. De combinatie van die factoren leidt tot een perspectief dat de ambities voor 2020 niet ondergraaft.

De minister stipt aan dat het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters de verdienste heeft dat de uniforme bepaling van kwaliteit op niveau is gebracht.

Minister Jo Vandeuren is vragende partij voor accreditering. Er wordt op korte termijn ingezet op de ontwikkeling van een kwaliteitskader. Op termijn moet het mogelijk zijn dat derden attesteren wie aan de criteria voldoet. De minister is ervan overtuigd dat die stap gezet moet worden. Het is onrealistisch dat Vlaanderen de kwaliteit kan garanderen van de talrijke kinderopvangplaatsen. Er is een tussen-niveau nodig dat zelfcontrole stimuleert.

De verklaring voor het stijgende budget voor buitenschoolse kinderopvang, is de inkanteling van de gesco's. De effecten van de taxshift zijn ook van belang, vanwege de accenten op lage lonen.

De evaluatie van de Huizen van het Kind loopt volop. Ongeveer 70 percent van de kinderen woont in een regio waar een Huis van het Kind actief is. Om nog verder te raken kunnen incentives overwogen worden, maar de minister wil vermijden lokale besturen te belonen die nog niet zijn ingestapt. Wie lang wacht een extra stimulans geven, is niet aangewezen.

In de eerste fase is er maatwerk geleverd en op basis van lokale opportuniteiten gewerkt. Valt daar een algemeen beeld uit af te leiden? Een algemeen beeld kan inzicht bijbrengen over wat nodig is om te versterken en om de voorspelbaarheid van het aanbod te onderbouwen.

Katrien Verhegge zegt dat het voortgangsoverleg zich in december 2017 buigt over voorstellen voor administratieve lastenverlaging.

De flexibele kinderopvang volgt een intensief traject. Er is geluisterd naar de behoeften van de ouders. Er is overlegd met de sector over de vraag hoe die er wenst op in te gaan. Het is niet evident om flexibiliteit en wendbaarheid in regelgeving te verankeren. Kind en Gezin is nog aan het afstemmen en hoopt kort na het Kerstreces 2016 af te ronden met een aantal voorstellen. Er is enerzijds de occasionele en snelle opvang die aanleunt bij de sociale functie en anderzijds de duurzame flexibele kinderopvang, bijvoorbeeld 's ochtends vroeg of 's avonds laat, tijdens vakanties of ten behoeve van horecapersoneel. Dat wordt samen met het stakeholdersoverleg verfijnd.

Voor de IKT-mix komen er projecten. Daarvoor is een wetgevend kader nodig, waarna een oproep volgt. De streefdatum voor de start is 1 april 2017. Om

voldoende te leren moet een project een jaar lopen. Vanaf 1 april 2018 kunnen conclusies getrokken worden.

De resultaten van een enquête in het kader van de evaluatie van de Huizen van het Kind zijn recent beschikbaar. De eerste analyse gaat over wie betrokken is en op welke thema's er wordt gewerkt. Het gaat nog niet over concrete cijfers. In december 2017 wordt gecommuniceerd over de eerste resultaten op de studiedag van Expoo op 15 december 2016. Kind en Gezin gaat er ook mee door. Er is een meerjarenprogramma en een te ontwikkelen kwaliteitskader.

Vanaf 1 januari 2017 wordt uit de kinddossiers van Kind en Gezin een kind-summary overgenomen in Vitalink. Het kinddossier wordt zo toegankelijk voor andere gezondheidsverstrekkers en voor de CLB's. De papieren overdracht aan de CLB's loopt al jaren.

In het kader van het prenatale project zoekt een werkgroep naar gegevensdeling tussen Kind en Gezin, vroedvrouwen, gynaecologen en kraamklinieken. Een resultaat kan bijvoorbeeld zijn dat het Moederboekje gedigitaliseerd wordt. Daarvoor is echter een onderliggende dataset nodig.

Kind en Gezin bereidt een insteek voor voor de conferentie 'De toekomst is jong'. Welk gevolg wordt gegeven aan de conferentie, wordt later met minister Vandeuren besproken.

Het monitoringinstrument is op 22 juni 2016 voorgesteld aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 888/1).

De personeelsbesparing bij Kind en Gezin heeft geen effect op de dienstverlening. De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om de eigen dienstverlening – de preventieve zorg en de regioteamleden – te vrijwaren. Het gaat om efficiënter werken. Een aantal zaken gebeurt niet meer of wordt langer uitgesteld. Er zijn geen drama's die raken aan de kernopdrachten van Kind en Gezin.

Met de sector wordt een efficiëntie-oefening van de ondersteuningsstructuren bekeken. Het gaat niet over aanbod. Deze oefening is nog niet van start gegaan.

Minister *Jo Vandeuren* vult nog aan dat flexibilisering budgettaire impact kan hebben, en bijgevolg verband houdt met de inzet van het uitbreidingsbeleid. Als de mogelijkheid wordt geboden om over de toegestane capaciteit te gaan, dan is bovendien een decreetswijziging nodig.

Peter Persyn wil weten of bij het zoeken naar een digitalisering van het Moederboekje de oefening van Voka Health Community in overweging is genomen. Dat wordt bevestigd door minister Jo Vandeuren.

Lies Jans blijft onvoldaan over de evaluatie van de Huizen van het Kind. Ze is het eens met de voorzichtigheid die is geboden bij belonen, maar wil weten hoe Kind en Gezin motivering ziet voor nog niet ingestapte gemeenten.

Elke Van den Brandt komt terug op de Brusselse crèches die een dubbele financiering ontvingen en voortaan niet langer gefinancierd worden door Onderwijs. Wat hebben ze met die dubbele financiering gedaan? Het lid vermoedt dat ze personeelsomkadering hebben versterkt. Dat bracht allicht een lagere kindbegeleiderratio teweeg, wat een positief effect moet hebben. Wie garandeert dat geen kindplaatsen verloren gaan doordat het budget verdwijnt?

Ze acht de kwaliteitsstappen die zijn gezet belangrijk en positief, maar acht tot veertien kinderen per verzorger blijft hoog. Ze wordt daarin gesteund door wetenschappelijke studies.

De voormalige private initiatieven moeten de nieuwe norm volgen en mogen niet meer met zelfstandigen werken. Eenmaal ze meer dan achttien kinderen opvangen, moeten ze met personeel werken. Daarvoor is een tijdspad uitgezet. Sommige voorzieningen hebben dat snel in orde gebracht, maar krijgen daar geen extra subsidies voor. Een subsidiemix ter compensatie wordt niet haalbaar geacht. Wordt dat geëvalueerd? Is deze vraag algemeen? Remt dat voorzieningen die de overgang nog moeten maken af?

Er wordt heel wat gepland voor de buitenschoolse opvang, maar uit de hoorzittingen bleek dat de nota over de krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van kinderen (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 604/1 en 2*) niet alle vragen beantwoordt. Zijn er inmiddels al keuzes gemaakt?

Minister *Jo Vandeurzen* stelt dat de kindbegeleiderratio al lang onderwerp is van discussie met pedagogen. Het blijft zoeken naar een evenwicht. De norm verlagen heeft effecten op budget en capaciteit. Er moeten keuzes gemaakt worden. Er zijn grote uitdagingen. Het is nodig om prioriteiten te bepalen want het budget is niet oneindig. Op korte termijn is een verlaging van de kindbegeleiderratio niet haalbaar.

Voor de buitenschoolse kinderopvang zijn de grote problemen de rechtszekerheid van de bestaande private initiatieven bij inkanteling, het budgettaire traject dat lokale besturen verwachten, de kwaliteitsnormen die een evenwicht moeten vormen tussen de lokale autonomie en de nood aan een minimaal toetsbaar kader, en de afstemming van normen uit andere sectoren. De belangstelling van de beleidsdomeinen Onderwijs, Cultuur, of Sport voor dit thema was duidelijk tijdens de hoorzittingen. Er wordt werk gemaakt van een decretaal kader, maar dat veronderstelt afstemming met de belendende beleidsdomeinen. Op een bepaald moment zullen echter knopen doorgehakt moeten worden.

Katrien Verhegge kan zich vinden in de opmerking over de nog niet gestarte Huizen van het Kind. Door de lokale werking van de regioteams en consultatiebureaus wordt het concept continu gestimuleerd en uitgedragen. In eerste instantie is gekeken naar de locaties die al werken, maar de opmerking van mevrouw Jans is een aandachtspunt.

Kind en Gezin wacht op een studie die het verschil in kosten berekent tussen werken met werknemers of met zelfstandigen. De berekening wordt eind 2016 afgerond. Dan kan over al dan niet differentiëren beslist worden.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de Brusselse crèches de financiering van Welzijn behouden. Het beleidsdomein Onderwijs zet de financiering stop omdat die middelen niet worden aangewend zoals bedoeld.

Elke Van den Brandt zal de vraag stellen aan minister Crevits.

5. Entiteit Zorg en Gezondheid

Freya Saeys wil meer uitleg over de door het RIZIV gefinancierde projecten ter waarde van 600.000 euro. De aankoop van vaccins voor asielzoekers wordt geregeld in een overeenkomst waarbij de federale overheid vaccins kan aankopen via de Vlaamse overheid. Ze veronderstelt dat de federale overheid het daarvoor bestemde bedrag van 800.000 euro terugbetaalt aan Vlaanderen.

Er wordt 1,5 miljoen euro uitgetrokken voor Vitalink. Wat is er al gebeurd om medicatieschema's tussen de verschillende actoren te realiseren?

Er is een budget van 928.000 euro voor de registratie van gegevens. Wat zal er geregistreerd worden in de huisartsenpraktijken? Wie krijgt er middelen voor die registratie?

Er wordt 8000 euro aan vastleggingskredieten gecompenseerd om het Vlaams Patiëntenplatform te subsidiëren voor geestelijke gezondheidszorg. Wat houdt die werking precies in?

De efficiëntiewinsten en de rationalisering van de structuren en de projectsubsidies in de eerstelijnsgezondheidszorg levert een besparing van 526.000 euro op. Hoe wordt dat aangepakt? Hoe worden die besparingen verdeeld over de verschillende sectoren? Gaat het om een lineaire besparing?

Voor de financiering van de woonzorgproeftuinen voor chronische psychiatrische patiënten wordt er 2,4 miljoen euro uitgetrokken. Over hoeveel proeftuinen gaat het? Wordt er samengewerkt met het beleidsdomein Wonen? Hoeveel chronische psychiatrische patiënten worden er opgenomen? Worden de projecten in het kader van artikel 107 hierbij ook betrokken?

Een krediet van ongeveer 72 miljoen euro wordt verdeeld over twintig cgg's, de koepelorganisatie Federatie van Diensten voor Geestelijke Gezondheidszorg, Zorgnet-Icuro, de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid en de Associatie Beeldvorming Geestelijke Gezondheid Vlaanderen. Ze wil weten hoeveel elk van deze actoren krijgt.

In het kader van artikel 107 lopen er proeftuinen voor volwassenen en jongeren. Heeft Vlaanderen de proeftuinen voor volwassenen al geëvalueerd?

De regeling voor de rookstopbegeleiding wordt aangepast. Het is de bedoeling om de persoonlijke bijdrage te verlagen voor zware rokers, in het bijzonder voor rokers met een lage socio-economische status. Moet de gewone roker die wil afkicken meer betalen?

Er is sprake van een bedrag van 422.000 euro voor door het RIZIV gefinancierde projecten inzake preventief gezondheidsbeleid. Over welke projecten gaat het?

Er is een krediet van 30,7 miljoen euro voor de diensten Oppashulp, de diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen en voor de lokale en regionale dienstencentra. Hoe wordt dat krediet verdeeld?

Er wordt 400.000 euro uitgetrokken voor ouderenzorgprojecten. Ze wil weten over welk type van projecten het gaat.

Er is voorzien in 648,5 miljoen euro voor diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, en voor diensten logistieke hulp. Hoe wordt dat krediet verdeeld?

Hoe zal minister Vandeuren vorm geven aan de flexibilisering van de diensten gezinszorg? Kunnen de diensten zelf beslissen over het aantal uren flexibele zorg? Wordt een deel van het uitbreidingsbudget ingezet voor de flexibilisering?

Elke Van den Brandt weet dat het federale niveau een moratorium heeft ingesteld op het opstarten van nieuwe wijkgezondheidscentra. De sterke eerstelijnswerking van dergelijke multidisciplinaire groepspraktijken blijkt nochtans een efficiënte en toegankelijke manier om zorg aan te bieden. Kan Vlaanderen er niet op een andere manier voor zorgen dat er nieuwe wijkgezondheidscentra kunnen

opstarten, bijvoorbeeld met Impulseo? Ze vindt het vooral belangrijk om perspectief te bieden aan de centra die al in de planningsfase zitten.

De eerstelijnsgezondheidsconferentie van december 2016 gaat ook over de eerstelijns geestelijke gezondheidszorg. Het federale dossier over de terugbetaling van de psycholoog vordert niet. Welke beleidsmatige keuzes zal de minister maken? Hij heeft al enkele keren een conceptnota aangekondigd. Waarop zal hij in 2017 inzetten? Blijven de projecten met de eerstelijns psychologische functie gegarandeerd tot eind 2017, zoals gepland? Wat zal er daarna gebeuren?

De afgelopen jaren is het aantal uren thuiszorg verminderd na een efficiëntieoefening. Nu belooft de minister om veertien miljoen euro aan extra middelen vrij te maken. Dat bedrag komt echter overeen met de eerdere vermindering van het aantal uren. Als de minister zijn belofte nakomt, dan zal de thuiszorg opnieuw staan op het niveau van 2014. Intussen zijn de noden echter sterk toegenomen. De minister heeft al herhaaldelijk een groeipad aangekondigd voor de thuiszorg. Hoe ziet hij dat? Plant hij nog andere hervormingen? De huidige financieringswijze van de thuiszorg is niet de meest logische. In een aantal beleidsdocumenten heeft de minister aangekondigd dat hij een hervorming overweegt. Thans lijkt hij alles door te schuiven naar de persoonsvolgende financiering voor ouderen. Het zal echter nog enkele jaren duren eer dat wordt gerealiseerd.

Voor andere vormen van ouderenzorg die niet gelieerd zijn aan woonzorgcentra, bijvoorbeeld de dagverzorgingscentra en de revalidatie, ziet de minister de klassieke programmeringen als een voorbijgestreefde aanpak. Elke Van den Brandt wil weten welke realistische groeipaden er zijn voor deze vormen van zorg? Hoe verhoudt zich dat tot de bestaande programmeringen?

Ze pleit er jaarlijks voor om in te zetten op een gezondheidsdoelstelling inzake milieu en gezondheid. Vanaf de start van de gezondheidsdoelstellingen is er gevraagd om de invloed van het milieu mee te nemen in de gezondheidsdoelstellingen. De toenmalige ministers vonden dat er nog onvoldoende wetenschappelijk bewijs was voor een link tussen milieuschade en gezondheid. Ondertussen is dat bewijs echter overdonderend, en daarom moet het beleid ambitieuzer zijn. Een gezondheidsdoelstelling kan voor Vlaanderen een instrument zijn om daar ernstig op in te zetten.

Twee jaar geleden werd er beslist om een aantal middelen van het steunpunt Milieu en Gezondheid te schrappen. Worden die taken nog op een andere manier opgenomen?

Cindy Franssen wil meer details over de door het RIZIV gefinancierde projecten.

Ze wil een stand van zaken over de werking van Vitalink als platform voor gegevensdeling. Ze wil weten wat er precies verwacht wordt van IMEC.

De meest recente gezondheidsenquête dateert van 2013. Ze veronderstelt dat er in 2018 een nieuwe federale gezondheidsenquête volgt. Ze vraagt zich af of de indicatoren van die enquête zullen matchen met de nieuwe gezondheidsdoelstellingen.

Ze wil weten of de rookstopbegeleiding repercussies heeft op de middelen voor preventie.

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid doet onderzoek naar infectieuze aandoeningen, en naar biologisch allergiserende agentia en genetisch gemodificeerde agentia. Welke resultaten hebben die onderzoeken al opgeleverd?

Hoe ver staat men met de HPV-zelftesting?

Is al beslist wat de partnerorganisatie voor milieugezondheidszorg zal zijn?

Rob Beenders vraagt de evolutie van de begrotingspost voor vergaderkosten, ontvangstkosten en diverse uitgaven te verklaren.

Minister Vandeurzen schrijft in zijn beleidsbrief: "Daarnaast zullen we met het RIZIV, de FOD Volksgezondheid en de ziekenfondsen nagaan hoe we een mogelijke implementatie van de eerstelijnspsychologische functie in Vlaanderen kunnen realiseren, waarbij er ook aandacht is voor de re-integratie van werknemers.". Rob Beenders hoopt dat de minister dat niet alleen zal nagaan, maar dat hij er ook middelen tegenover zal zetten vanuit zijn eigen bevoegdheid.

De minister zal werk maken van een globaal plan Geestelijke Gezondheidszorg voor Vlaanderen. Dit plan zal de basis vormen voor het nieuwe Vlaamse decreet dat een nieuw financieringsmodel uitwerkt. Het decreet zal bijzondere aandacht besteden aan vroegdetectie, vroeginterventie en eerstelijnsondersteuning. In dat kader kondigt de minister aan dat hij de geestelijke gezondheidszorg zal versterken. Bedoelt hij daarmee de totale geestelijke gezondheidszorg of meer specifiek de cgg's? Voor de vroegdetectie en de vroeginterventie pleiten de cgg's voor een uitbreiding en een definitieve integratie in de cgg's die op dat vlak al expertise hebben opgebouwd.

De cgg's engageren zich ertoe om hun werking te conformeren aan de visie die uitgeschreven is in 'Naar een nieuw geestelijk gezondheidszorgbeleid, kinderen en jongeren' en in 'Naar een betere gezondheidszorg voor volwassenen'. Daarin wordt geëxpliciteerd dat een cgg zowel 'center based' als 'home based' werkt. Als dat nodig is binnen een zorgtraject, dan zal het dus mobiel en outreachend werken. Daarom stimuleren de cgg's hun personeel om, waar mogelijk, deel uit te maken van de mobiele werkingen. De Federatie van Diensten voor Geestelijke Gezondheidszorg heeft geen fundamenteel probleem met mobiele en outreachende initiatieven, maar stelt wel vragen bij het opduiken van nieuwe termen als 'home based' en 'center based'. Daarover wil de spreker meer uitleg.

De sterkte van de cgg's is de ambulante begeleiding en behandeling van ernstige psychologische problemen binnen een raadplegingsmodel, individueel of in groeps-sessies. Dat wordt enigszins genegeerd. Het pleidooi om aan te sluiten bij de mobiele teams gaat voorbij aan hun volkomen andere doelstelling. Deze dienen in de eerste plaats om de zorg die vroeger werd georganiseerd rond bedden, een plaats te geven in de samenleving. De spreker heeft geen probleem met het aanbieden van expertise aan andere welzijnssectoren.

In zijn beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 schrijft minister Vandeurzen: "We blijven inzetten op het versterken van de geestelijke gezondheidszorg van mensen in armoede door een betere samenwerking tussen de nulde, eerste en tweede lijn, in functie van een breed toegankelijke dienstverlening. In 2019 moeten er in alle regio's duurzame samenwerkingsafspraken zijn tussen de cgg's, de CAW's en de armoedeverenigingen.". De spreker wil weten wat de minister precies bedoelt met duurzame samenwerkingsafspraken. Hoe kan hij dat garanderen?

Griet Coppé leest in de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 dat de praktijkrichtlijnen voor de val- en de fractuurpreventie bij ouderen geïmplementeerd zullen worden bij de huisartsen. Wat wordt er verwacht van de huisartsen?

Wat betekent de persoonsvolgende financiering in de thuiszorg voor gebruikers, diensten en personeel? De beleidsbrief spreekt over een prestatiefinanciering die moet evolueren naar een financiering met een globale beschrijving van het zorgverleningspakket binnen afgestemde doelstellingen.

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt vanaf 1 januari 2017 uitgekeerd door de zorgkassen. Ze wil weten of daarover al is gecommuniceerd.

Wat bedoelt minister Vandeuren met het nieuwe concept voor de lokale dienstencentra? Wat betekent de flexibilisering van de regelgeving concreet voor de lokale dienstencentra?

In het kleinstedelijke gebied Dendermonde is er een proefproject met de BelRAI-screener in het kader van de zorgverzekering en de gezinszorg, en in de woonzorgcentra. Is er al meer concrete informatie over de gebruikers?

Binnen de taskforce Woonzorg zijn diverse werkgroepen opgericht voor het actualiseren van de rol en de opdrachten van de woonzorgvoorzieningen en hun positie in het zorglandschap. Welke actoren zijn daarbij betrokken? Hebben de werkgroepen al aanbevelingen geformuleerd?

Björn Anseeuw heeft begrepen dat het de bedoeling is om de projecten in het kader van het Fonds ter Bestrijding van Verslaving te evalueren tegen eind 2017 met het oog op een eventuele voortzetting. Op basis van welke standaard gebeurt de evaluatie?

De minister wil de rookstopbegeleiding door tabakologen toegankelijker maken. Is de effectiviteit daarvan al geëvalueerd? Aan de hand van welke criteria is dat gebeurd? Wat zijn de resultaten van die evaluatie? Of plant de minister een evaluatie?

Hij ziet een link tussen relatieondersteuning en geestelijke gezondheidszorg. In het kader van een brede aanpak van de relatieondersteuning wil de minister een breed actieplan uitwerken. De eerste prioriteit is het opzetten van een sensibiliseringscampagne die het belang van een goede partnerrelatie benadrukt. Als mensen in een partnerrelatie zitten, dan kan die beter goed zijn. Er zijn echter veel verschillende samenlevings- en gezinsvormen. De duurzame partnerrelatie te eenzijdig als norm naar voren schuiven, kan stigmatiserend zijn voor mensen die er niet in geslaagd zijn om te gedijen in een partnerrelatie. Hoeveel middelen wil de minister hierin investeren?

Vera Jans vraagt naar de opdeling van het budget voor psychiatrische ziekenhuizen en voor de initiatieven voor beschut wonen, en het gebundelde budget voor de cgg's, de koepelorganisaties, de structurele partners en de verslavingszorgprojecten. Ze wil vooral de vergelijking maken met de begroting van 2016.

De minister zegt dat de geestelijke gezondheidszorg hoog op de agenda staat. Wie kampt met een fysiek probleem kan snel ergens terecht, maar een open en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg is niet gegarandeerd. De minister stelt een actieplan voor de geestelijke gezondheidszorg in het vooruitzicht en daarop zal het nieuwe decreet gebaseerd worden. De beleidsbrief heeft het over een nieuw decreet, maar in de regelgevingskalender gaat het om een aanpassing van het decreet. Wat zal het precies zijn? Welke timing hanteert de minister?

De bijzondere aandacht voor vroegdetectie, vroeginterventie en eerstelijns ondersteuning is positief. De proefprojecten van de eerstelijns psychologische functie zijn verlengd tot 2019. De eerstelijns psychologische functie is, samen met de betaalbaarheid, belangrijk voor de toegankelijkheid van de geestelijke gezond-

heidszorg. Voor de betaalbaarheid is de minister echter erg afhankelijk van een federale beslissing over de terugbetaling. Wat is de stand van zaken?

Voor het creëren van een externe ombudsfunctie binnen de overlegplatforms in de geestelijke gezondheidszorg wil de minister de resultaten van de eerstelijnsgezondheidsconferentie afwachten. Hoe ziet de minister dat? Wie kan zich tot die ombudsfunctie richten?

Hoe ver staat het met de inkanteling van de verslavingszorg in de geestelijke gezondheidszorg?

De websites over het misbruik van alcohol en drugs maakten deel uit van de verslavingshulpprojecten die met de zesde staatshervorming zijn overgekomen naar het Vlaamse niveau. De minister heeft zich geëngageerd om die projecten te laten doorlopen tot eind 2017. In dat kader heeft de minister zich positief uitgelaten over onlinehulpverlening. Voorziet de minister in bijkomende middelen voor de verdere ontwikkeling van onlinehulp? Houdt dat verband met de in de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 aangekondigde ontwikkeling van een onlinecliëntportaal?

Zal de nieuwe nog te ontwikkelen website www.depressiehulp.be ook hulpverlening aanbieden?

De minister beklemtoont dat kinderen en jongeren een belangrijke doelgroep vormen. Vaak zijn er dwarsverbanden met andere sectoren zoals bijzondere jeugdhulp en zorg voor personen met een handicap. Hoe zit het met de evaluatie van reconversiemogelijkheden naar K-bedden, K-plaatsen en ambulant aanbod door de taskforce Geestelijke Gezondheidszorg? Worden er in 2017 al concrete acties ondernomen? Welke klemtonen worden er gelegd?

De minister is overtuigd van het belang van integraal werken. Hij schrijft in zijn beleidsbrief: "Verder bieden de cgg's als tweedelijnsdienst hun expertise aan in andere welzijnssectoren en belendende sectoren zoals onderwijs.". De minister heeft het ook over het outreachend werken met personen met een handicap. In het licht van de persoonsvolgende financiering wil hij nagaan hoe hij handicap-specifieke expertise kan inbrengen binnen de residentiële setting van de reguliere geestelijke gezondheidszorg. Hoe wil hij dat onderzoeken?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het actieplan Geestelijke Gezondheidszorg bijna af is. Een probleem daarbij is het koppelen van de verwachtingen van de stakeholders aan het bijhorende bevoegdheidsniveau. Het actieplan besteedt aandacht aan de beeldvorming, en pleit ook voor een dubbele visie op de financiering van de cgg's. Veel opdrachten van de cgg's zijn niet prestatiegebonden, onder meer de ondersteuning van andere sectoren. Deze opdracht beperkt zich doorgaans niet tot het klassieke hinterland van een cgg voor de cliëntenondersteuning. Daarom moeten er afspraken worden gemaakt op het provinciale niveau. Deze opdrachten probeert de Vlaamse overheid met een budgetverhoging aan een cgg toe te vertrouwen. Daarnaast zijn er de therapeutische activiteiten van de cgg's.

Het programma Vroegdetectie en vroeginterventie voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen probeert minister Jo Vandeurzen structureel te financieren. Hij wil ook onderzoeken hoe de eerstelijns psychologische functie kan worden uitgebouwd voor kinderen en jongeren, geïnspireerd op het project voor volwassenen. Er moet ook een financiering uitgewerkt worden voor het aanmeldingspunt voor drugproblematieken in de gevangenissen, en voor het ontwikkelen van kwaliteitsindicatoren voor de geestelijke gezondheidszorg door het Vlaams Instituut voor Kwaliteit.

Voor sommige zaken is het wachten op de federale beslissingen over de terugbetaling van de psychotherapie. In de federale begroting voor 2017 komt dat echter nog niet voor. Het KCE pleit voor een ondersteunende rol van de cgg's. Het is niet duidelijk of de federale overheid dat voorstel zal volgen.

De evaluatie van de artikel 107-projecten is bijna afgerond. Het federale niveau moet die middelen recurrent maken en onderzoeken hoe de witte vlekken kunnen worden ingevuld.

Het Vlaams Patiëntenplatform ondersteunt zelfhulpgroepen die actief zijn binnen de geestelijke gezondheidszorg.

De RIZIV-projecten hebben te maken met e-Health. Het gaat concreet over webinars, over de coördinatie van helpdesks, over het opzetten van een leeromgeving op een hoger niveau en over behoeftanalyse. Het is belangrijk dat alle beleidsniveaus daarbij hetzelfde systeem hanteren. Al deze e-Healthprojecten zijn gebeurd in cofinanciering tussen de gemeenschappen en de federale overheid.

Het overgrote deel van de middelen is bestemd voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg. Er zit ook een deel in voor de lokale dienstencentra en de dagverzorgingscentra. Minister Jo Vandeuren zal 25 bijkomende dagverzorgingscentra kunnen financieren. De helft daarvan zijn CADO's. De andere helft is gelinkt aan een woonzorgcentrum, en viel vroeger bijgevolg onder het RIZIV.

De taakuitzuivering van de gezinszorg heeft in 2015 een tijdelijke vertraging veroorzaakt. Sinds 2016 zijn de uren voor gezinszorg opnieuw aan het stijgen. In het tweede kwartaal van 2016 is er een stijging met 4595 uren ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2014. Een aantal taken is overgenomen door de aanvullende thuiszorg. Het bijkomende budget zal in 2017 een verdere stijging mogelijk maken. De bijkomende uren worden niet gebruikt voor aanvullende thuiszorg, maar wel voor gezinszorg. Er is nog geen verdeling gemaakt voor de inzet van de uren. De kleine diensten zijn zeker prioritair. Ook bij de openbare diensten zijn er een paar met zorgen over beschikbare uren.

Minister Jo Vandeuren is bezig met het uitwerken van een concept van de gezinszorg van de toekomst. Het is de bedoeling om in te gaan tegen de perceptie dat gezinszorg alleen bedoeld is voor ouderenzorg. Er moet ook voldoende aandacht zijn voor de kraamzorg en voor personen met een handicap. Over het algemeen wordt er nu een inkomensgerelateerde prestatiefinanciering gehanteerd. Men onderzoekt de mogelijkheden om op termijn te evolueren naar een persoonsvolgende logica. Daarvoor moeten er echter eerst inschalingsinstrumenten worden ontwikkeld. Men onderzoekt ook de mogelijkheden van een meer collectieve aanpak, uiteraard op basis van een vrije keuze van de betrokkenen. Op die manier zou men efficiëntiewinsten kunnen boeken. Ook de flexibilisering is een belangrijk aandachtspunt. Thans kan een dienst een bepaald percentage van de uren inzetten als duurdere uren. Dat kan ook samenhangen met een zekere specialisatie van de dienst. Daarover moeten er wel afspraken worden gemaakt binnen het paritair comité.

Minister Jo Vandeuren zal een ontwerp van decreet indienen om de steunpunten van de welzijnssector te groeperen in één intersectoraal welzijnssteunpunt. Zo kan de ondersteuning ook de onderlinge samenhang van de verschillende deelsectoren ten goede komen. Deze ingreep is niet zozeer bedoeld als besparing. Binnen dat steunpunt wordt het Knooppunt Online opgericht. Dat moet zorgen voor de nodige support voor een aantal onlineapplicaties, onder meer voor een aantal nieuwe thema's die in verschillende deelsectoren voorkomen.

De methodiek van de tabakologen is evidencebased. De middelen hiervoor zijn doorgeschoven naar een consortium met onder meer VIGeZ, dat het moet operationaliseren en evalueren. De tariefstructuur is gemoduleerd. De patiënten betalen een bescheiden remgeld en de rest wordt rechtstreeks gefinancierd. De eigen bijdrage ligt lager voor jongeren en voor de mensen met een verhoogde tegevoetkoming. De samenleving heeft er alle belang bij dat jongeren niet beginnen te roken, en als ze dat toch doen, dat ze tijdig stoppen. Mensen met een lagere socio-economische status zijn vaker rokers.

Voor de vragen over het milieugezondheidsbeleid verwijst minister Jo Vandeuren naar minister Schauvliege die bevoegd is voor het beleidsdomein Leefmilieu.

Momenteel wordt onderzocht in welke mate de HPV-zelftest drempeilverlagend is, en of de HPV-test het uitstrijkje niet vooraf moet gaan. In dat verband moeten er goede afspraken worden gemaakt met het RIZIV over de terugbetalingen.

De gezondheidsenquête komt na de gezondheidsconferentie. Minister Jo Vandeuren zal bij de voorbereiding op de gezondheidsconferentie een paar suggesties doen, zodat de gegevens bruikbaar zijn voor de opvolgingsinstrumenten.

De financiering van een aantal bestaande registratieprojecten zijn samengebracht in de begrotingspost van 928.000 euro. Het gaat onder meer over de peilpraktijken van de huisartsen.

De eerstelijns psychologische functie en de verslavingszorg zijn verlengd tot het einde van 2017. Dat moet het mogelijk maken om rekening te houden met de conclusies van de eerstelijnsgezondheidsconferentie. Op de eerste lijn is er al een efficiëntieoefening gebeurd, onder meer voor Impulso. Dat geldt probeert minister Jo Vandeuren te gebruiken om uitvoering te geven aan de conclusies van de eerstelijnsconferentie.

Er is een zestal woonprojecten waarbinnen chronische psychiatrische patiënten steun krijgen vanuit de geestelijke gezondheidszorg. Een voorbeeld daarvan is het Brugse project Brugwonen. Het is de bedoeling om de evaluatie van die projecten te koppelen aan de inkanteling van de pvt's en de initiatieven beschut wonen in de Vlaamse sociale bescherming. Dergelijke systemen werken aan de terugkeer naar een thuissituatie met ondersteuning. De patiënt leeft relatief zelfstandig maar heeft ook structuur en contact binnen een leefgemeenschap met een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte. Er is ook aandacht voor de medicatietrouw. Dergelijke systemen kunnen deel uitmaken van een zorgcontinuüm. Vermaatschappelijking in de geestelijke gezondheidszorg vergt ondersteuning van de thuissituatie vanuit de psychiatrische component. Het is de bedoeling om uit die projecten te leren.

Hij zal de cijfers over de verdeling van de budgetten voor de geestelijke gezondheidszorg laten bezorgen. In het actieplan zal hij wel voorstellen om de steun in sommige gevallen meer te concentreren.

Die projecten met de koepels van de residentiële ouderenzorg hebben te maken met ethische zorg. Er is ook een ICT-project voor het e-woonzorgdossier.

De vergaderkosten zijn gestegen tot ongeveer een half miljoen euro. Met de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd geworden voor veertig erkenningscommissies voor zorgberoepen. Die moeten allemaal van de nodige accommodatie worden voorzien.

De relatie met het ziekteverzuim moet worden bekeken in het kader van W². Reactivering maakt deel uit van de arbeidszorg. Op dat vlak zoekt hij afstemming met de federale overheid.

Achter de nieuwe termen 'home based' en 'center based' hoeft men geen grote strategieën te zoeken. 'Home based' betekent dat de patiënten thuis worden bezocht en 'center based' betekent dat de patiënten op consultatie komen. Dat heeft ook te maken met een aanpassing van de cgg's aan de hervorming van artikel 107.

De associatie tussen armoedeverenigingen en eerstelijns psychologische functies is een aanbeveling van de Koning Boudewijnstichting, waar de minister achter kan staan. Partners maken binnen een netwerk afspraken op organisatieniveau om elkaar te informeren over en te betrekken bij individuele gevallen. Toegankelijkheid blijft een issue binnen de geestelijke gezondheidszorg.

De huisartsen hebben richtlijnen gekregen om te werken aan valpreventie. Ze kunnen bijvoorbeeld wijzen op bepaalde risico's in de huiskamer.

De communicatie over de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zal langs de zorgkassen verlopen.

Het flexibiliseren van het concept van de lokale dienstencentra is opgenomen in het Mantelzorgplan 2016-2020. Het is de bedoeling dat de dienstencentra in de buurt een breder en een intersectoraler rol vervullen.

In de regio Dendermonde is een proefproject aan de gang om te onderzoeken of de BelRAI-screener kan worden gebruikt om de toegang tot een aantal zaken te regelen. Eerst is dat theoretisch geanalyseerd en daarna in de praktijk.

De taskforce Woonzorg heeft 'Vlaams welzijns- en zorgbeleid voor ouderen. Dichtbij en integraal. Visie en veranderagenda' (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 841/1) opgesteld. Het is de bedoeling om een andere visie op de zorg te ontwikkelen.

Minister Jo Vandeuren weet nog niet hoe de verslavingszorgprojecten zullen worden geëvalueerd. Hij heeft de projecten verlengd om ze daarna te kunnen integreren in een omvattende benadering van de geestelijke gezondheidszorg. Daarna wil hij een structurele oplossing uitwerken in het nieuwe decreet voor de geestelijke gezondheidszorg. Die optie wordt ook onderschreven door de SAR WGG. Binnen de projectmatige werking dreigt een deel van de expertise verloren te gaan.

Er is voldoende wetenschappelijk onderzoek dat bevestigt dat duurzame relaties in het algemeen ervoor zorgen dat mensen zich gelukkiger voelen en meer zin hebben in het leven. Er is angstvallig vermeden om enige invulling te geven aan het begrip partnerrelatie. Voor die beperkte campagne is 70.000 euro uitgetrokken. In de toekomst volgen nog andere thematische campagnes, bijvoorbeeld over kinderen binnen een moeilijke echtscheidingssituatie. In het buitenland zijn er voorbeelden van dergelijke campagnes die een succes zijn. Het is de bedoeling om aan deze campagne online-opvolging te geven. Daarin kunnen de CAW's een rol spelen.

Het maakt niet zoveel verschil uit of er een nieuw decreet komt voor de geestelijke gezondheidszorg, dan wel of het geldende decreet wordt aangepast. Hij vermoedt evenwel dat het een nieuw decreet zal zijn. Het is de bedoeling om recurrent te kunnen werken voor de vroegdetectie.

De ombudsfunctie zal zeker aan bod komen op de eerstelijnsgezondheidsconferentie. Op dit ogenblik kan men namelijk alleen een beroep doen op de federale ombudsman. De Vlaamse Patiëntenvereniging dringen erop aan om dat dichterbij de patiënt te brengen. Tegen zijn verwachtingen in beseffen de meeste zorgversprekkers het nut van een beter toegankelijke ombudsfunctie. Vanuit het perspectief van de patiënten moet dat zo eenvoudig mogelijk blijven. De vraag is ook wat de verhouding is met de geestelijke gezondheidszorg.

Voorzieningen voor personen met een handicap kunnen al outreachend werken. Dat wordt financieel mogelijk gemaakt binnen de organisatiegebonden kosten. Daarnaast is er de situatie van personen met een beperking die tegelijk psychiatrische patiënt zijn. De minister gaat ervan uit dat deze mensen volledige toegang moeten hebben tot de psychiatrische zorg. De vraag is hoe dat verwerkt wordt in de rugzakfinanciering.

Dirk Dewolf, administrateur-generaal van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, gaat in op de vraag over de partnerorganisatie voor milieugezondheidszorg. Aan de minister is een dossier voorgelegd waarvoor 540.000 euro moet worden uitgetrokken. Daarmee moet men aandacht besteden aan mobiliteit, bekende hotspots, binnenmilieu en risicoanalyse. Voor het binnenmilieu streeft men naar een revisie van het normenbesluit. De risicoanalyse staat in functie van de noodwendigheden die zich aandienen. Er zijn twee inzendingen geweest. Het agentschap heeft het kabinet een advies bezorgd.

Binnen het agentschap zijn er vanaf 1 januari 2017 twee grote veranderingen, namelijk de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het nieuwe, uniforme systeem voor de tabakstop. Voor de tabakstop wordt er gewerkt met sessies van een kwartier. Voortaan zijn er ook groepssessies mogelijk, die goedkoper zijn. Er wordt een plafond ingevoerd. Voor de groepssessies is de prijs geplafonneerd op 3 euro per kwartier. Het remgeld bedraagt een halve euro voor iemand met een verhoogde tegemoetkoming en een euro voor de anderen. Voor een individuele sessie is de prijs geplafonneerd op 15 euro per kwartier. Daar betaalt een persoon met een verhoogde tegemoetkoming een euro per kwartier en de anderen 7,5 euro. Dat moet de drempel verlagen, ook voor de financieel zwakkere groepen.

Met de zesde staatshervorming is een bedrag van 540.000 euro overgekomen voor rookstopbegeleiding door tabakologen. Dat bedrag wordt in 2017 opgetrokken tot 700.000 euro.

Na de zesde staatshervorming moet Vlaanderen een decretale basis uitwerken voor een aantal nieuwe bevoegdheden binnen de geestelijke gezondheidszorg, zoals de overlegplatforms, de pvt's en de initiatieven beschut wonen. In het huidige decreet is er alleen een hoofdstuk over de cgg's.

Voor de CAP's in de gevangenis is er een budget van 257.540 euro uitgetrokken. De minister wenst dit een plaats te geven in de begroting 2017. Er was discussie met de federale overheid over de bevoegdheid.

In de toekomst dreigt het maken van vergelijkingen nog moeilijker te worden. Het Rekenhof zegt namelijk dat de subsidies voor hogescholen en universiteiten – op basis van de Europese regelgeving – een aparte plaats moeten krijgen in de begroting. Dat zal leiden tot een vermindering van de flexibiliteit voor de Vlaamse Regering en tot minder transparantie voor de parlementsleden. Dat geldt bijvoorbeeld voor de preventie.

Mensen met autisme mogen niet alleen naar de cgg's worden doorverwezen. Er zijn ook gespecialiseerde diensten. Met de zesde staatshervorming zijn er vier centra voor autisme overgekomen naar Vlaanderen, samen met een veertigtal centra voor ambulante revalidatie waar die doelgroep ook aan bod komt.

De zes proeftuinen hebben betrekking op negentig cliënten. Er is een rechtstreekse samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen. Die projecten moeten natuurlijk ingebed zijn in de netwerken 107 die de intramurale psychiatrische zorg dichterbij de natuurlijke omgeving van de patiënt proberen te brengen.

Een klacht over de projecten van artikel 107 is dat de mobiele psychiatrische teams thuiszorg onvoldoende communiceren en connecteren met de eerstelijnsactoren. Het agentschap zal aan de minister voorstellen om een projectmatige verbetering aan te brengen.

Vlaanderen betoelaagt klassieke projecten van gegevensverzameling voor epidemiologie, bijvoorbeeld het onderzoek naar de coronaire ziekten en sterfte. De middelen van Universiteit Gent zijn wat beperkt. Op die basisallocatie is er ook subsidiëring voor het Studiecentrum Perinatale Epidemiologie, Intego, Health Behaviour in School-aged Children dat het gedrag van schoolgaande jongeren bestudeert in internationaal verband, en de Eenheid voor Zelfmoordonderzoek.

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid ontvangt middelen voor de monitoring van biologische en infectieuze agentia.

Vitalink is het platform voor beveiligde gegevensdeling tussen eerstelijnsactoren waarin ook de zorggebruiker inzage kan hebben. Dat systeem kent een sterke groei van het aantal zorgactoren en patiënten. Daarom is samenwerking met een gespecialiseerde organisatie zoals iMinds-Health noodzakelijk voor een goede communicatie met de softwareproducenten. Deze moeten zorgen voor standaarden en voor het uittesten van software in een laboratoriumomgeving. Dat wordt des te meer noodzakelijk omdat het inzicht gegroeid is dat Vitalink niet meer goed kan functioneren zonder mobiel te gaan. Daardoor worden extra investeringen voor de veiligheid noodzakelijk. Daarvoor zal men samenwerken met IMEC. De fusie tussen iMinds-Health en IMEC is een feit.

Elke Van den Brandt wil weten wanneer ze het actieplan over de geestelijke gezondheidszorg kan verwachten. De minister heeft dat al eerder aangekondigd. Wat is het verband tussen de conceptnota en het decreet? Tijdens de parlementaire bespreking van de conceptnota zal het decreet uitgewerkt worden. Welke impact kan het Vlaams Parlement nog hebben? Groen heeft, op basis van een traject met een aantal actoren, het voorstel van resolutie betreffende geestelijke gezondheidszorg: naar een veerkrachtigere samenleving ingediend (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 977/1).

De minister kondigt aan dat hij de cgg's anders zal financieren. Er komt een opsplitsing tussen prestatiegebonden en niet-prestatiegebonden zaken. Bij de prestatiegebonden zaken denkt de minister wellicht ook aan de terugbetaling van de psychologische hulp door het federale niveau. Van haar federale collega's hoort ze echter dat die terugbetaling wellicht niet meer in orde komt in deze regeerperiode. Ze hoopt ook dat vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd voor de geestelijke gezondheidszorg. Daarom wil ze weten of de minister een behoefteanalyse heeft laten opstellen. Bij de cgg's en de CAW's zijn er namelijk lange wachtlijsten. Een van de commentaren bij artikel 107 is dat er witte vlekken zijn en dat sommige ploegen onvoldoende samenwerken met andere eerstelijnsactoren. Ze hoopt dat het Vlaams Parlement in dat debat een rol kan spelen.

Om versnippering te voorkomen wil minister Vandeurzen een aantal budgetten van de geestelijke gezondheidszorg groeperen. In dit verband verwijst Elke Van den Brandt naar waardevolle basisinitiatieven, zoals inloophuizen en lotgenotengroepen, die een structurele plaats moeten krijgen. Ze wil voorkomen dat er hiervoor geen plaats meer is na het groeperen van de budgetten.

Ze benadrukt dat het nieuwe decreet op de geestelijke gezondheidszorg ook toepasbaar moet zijn in Brussel. Daarom wil ze weten of er een Brusseltoets uitgevoerd is.

In 2016 is het aantal uren gezinszorg blijkbaar opnieuw gestegen. Het zou gaan om 4500 uren. Elke Van den Brandt vindt het belangrijk om over de recentste cijfers te beschikken. De minister heeft het over de verschuiving tussen de aanvullende thuiszorg en de gezinszorg. Met thuiszorgorganisaties is afgesproken dat ze maar 98 percent van hun contingent uitbetaald krijgen. Deze organisaties hebben geprobeerd om dat zo goed mogelijk op te vangen. Klopt het dat 2 percent van de uren niet vergoed werd? Hoort dat bij dezelfde oefening?

Ze is tevreden dat de minister focust op de kleine diensten die de impact van de laatste besparingsronde zwaarder gevoeld hebben omdat ze minder kunnen schuiven tussen de aanvullende en de gezinszorg.

Ze vindt het positief dat er een nieuw concept komt die een collectieve aanpak mogelijk maakt. Ze denkt dat het beleid moet evolueren naar een systeem van vraag en aanbod, waarbij mensen de regie van de thuiszorg in handen krijgen. Ze heeft begrepen dat de minister er ook zo over denkt want hij wil mensen inschalen en hun op basis daarvan een soort van rugzak geven waarmee ze een aantal uren kunnen kopen.

BelRAI is waardevol maar de context, die belangrijk is bij het inschalen, wordt niet mee opgenomen. Houdt het proefproject rekening met het belang van de context?

De minister wil af van de klassieke programmeringen. Wat zijn de groeiplannen? Wat is de ambitie? Wat is de zorgnood? Wat is het zorgaanbod? Hoe wil de minister de kloof tussen beide dichtrijden? Ze is tevreden met de groeipaden voor de lokale dienstencentra en de dagverzorgingscentra. Waar wil de minister naartoe en tegen wanneer? Waarop mag ze de minister afrekenen?

De minister heeft geen melding gemaakt van de palliatieve dagverzorgingscentra, die momenteel niet gefinancierd worden. Deze centra maken de combinatie mogelijk van een werkende partner en een partner die palliatieve zorg krijgt, zonder dat een opname noodzakelijk wordt. Ze wil meer duidelijkheid over de toekomst van deze palliatieve dagverzorgingscentra.

Het voorstel van resolutie betreffende het invoeren van neonatale screening op mucoviscidose (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 972/1) is door meerderheid en oppositie ondertekend. Zijn er budgetten om met dat beleid van start te gaan?

Er zijn verschillende begrotingsposten die te maken hebben met de VIA-akkoorden en de sectorale akkoorden. Is er een budget voor het afsluiten van nieuwe akkoorden? Is er een antwoord op de oproep van de vakbonden? De minister heeft verklaard dat dit op de regeringstafel ligt.

In het debat over gezonde levensstijl is er sprake van het versterken van de bestuurskracht van de lokale overheden (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2016-17, nr. 68, 119 en 161). Kan de minister dat verduidelijken?

Hoe ziet het programma van de eerstelijnsgezondheidsconferentie eruit? Dat vindt ze niet terug op de website.

Er is een oproep over milieu en gezondheid. Ze vindt het positief dat daarbij ook sprake is van risicoanalyses. Sinds het afschaffen van het Kenniscentrum Milieu en Gezondheid is er wel een jaar verloren gegaan. Wat is er gebeurd met de expertise?

Ze benadrukt afsluitend dat zij gelooft in het investeren in partnerrelaties, ook al zit niet iedereen in een partnerrelatie.

Griet Coppé is tevreden met het groeipad voor de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg. Het debat over het collectieve aanbod moet men durven voeren omdat vereenzaming een groot probleem is bij ouderen. Als men enkele mensen, die door een verzorgende ondersteund worden, samenbrengt in de dichte buurt, dan biedt dat ook kansen op ontmoeting.

Peter Persyn begrijpt niet waarom mevrouw Van den Brandt hierover verbaasd is. De minister heeft dat al een hele tijd geleden aangekondigd, en het staat ook expliciet in de beleidsbrief.

Elke Van den Brandt preciseert dat ze dat positief vindt.

Peter Persyn is tevreden dat mevrouw Van den Brandt inziet dat het nuttig is om niet altijd de platgetreden paden te volgen binnen de zorg. Men zal de zorg op verschillende manieren bij de mensen moeten brengen. Daarbij zal men de mantelzorg veel actiever moeten betrekken. In de toekomst zal het namelijk niet lukken met alleen de professionele en betaalde zorg.

Elke Van den Brandt benadrukt dat ze de minister daarover een compliment maakt. Ze heeft echter ook voorstellen gezien om dat samen te nemen met de persoonsvolgende financiering. In haar uiteenzetting heeft ze ook beklemtoond wat Groen wil in dit beleid. Dat hoort helemaal thuis binnen de bespreking van een beleidsbrief.

Minister *Jo Vandeurzen* dankt mevrouw Van den Brandt voor haar compliment. Binnen zijn beleidsvoering moet hij voortdurend compromissen sluiten tussen de nood aan wetenschappelijke onderbouwing en het tijdsschema dat hem is opgedrongen door de zesde staatshervorming. In dat verband is 1 januari 2019 een belangrijke vervaldatum. Voor de bevoegdheden die overkomen van het RIZIV moeten er nieuwe financieringstechnieken worden uitgewerkt. Voor sommige sectoren zal het echter niet mogelijk zijn om tegen 1 januari 2019 een nieuwe financieringstechniek uit te werken. Voor deze materies overweegt hij een tussen-scenario mits er duidelijkheid is over de gewenste richting.

De gezinszorg heeft niets te maken met het RIZIV. Moet hij wachten op de Vlaamse sociale bescherming om een grondige hervorming van de gezinszorg door te voeren, met onder meer een nieuw financieringssysteem? Of kan hij eerder al een aantal stappen in die richting zetten? Hij vermoedt dat er een brede parlementaire steun kan worden gevonden voor een nieuw concept van de gezinszorg. Op basis daarvan kan hij eventueel al het nodige decretale werk doen.

De gezinszorg moet grondig nadenken over de wijze waarop de middelen worden ingezet, en over zijn plaats binnen de thuiszorg. Eenmaal er eensgezindheid is over een concept, rijst de vraag of een decreet – in de praktijk een herziening van een deel van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 – nodig is.

Voor de geestelijke gezondheidszorg volgt hij een gelijksoortig schema. Eerst is er het actieplan, dat een verzameling is van de acties waar minister Jo Vandeurzen de komende jaren werk wil van maken. Het decreet is dan de honorering van dat actieplan. Ook de afspraken over de verslavingszorg moeten daarbij aan bod komen. Het Vlaams Parlement mag een bespreking van dat actieplan vragen.

Hij zal een ontwerp van decreet over de Vlaamse bevoegdheden in de geestelijke gezondheidszorg voorleggen. Dat vergt tijd omdat er momenteel zoveel zaken in beweging zijn. Vooreerst is het niet mogelijk om een actieplan uit te werken zonder de besluiten van de eerstelijnsgezondheidsconferentie af te wachten. Verder zal de evolutie naar klinische netwerken voor algemene ziekenhuizen implicaties hebben voor de psychiatrische zorg, en ook voor de intramurale psychiatrische zorg. De

voorbij maanden is ook gevraagd om de diverse geografische gebiedsafbakeringen beter op elkaar af te stemmen. De voorbije jaren leek er voor een dergelijke ingreep nog niet veel draagvlak te bestaan, maar binnen een integrale benadering is deze evolutie logisch. Dat zal tijd vergen, al was het maar om een draagvlak op te bouwen binnen de sector met zijn talrijke actoren. Nederland heeft beslist om de jeugdpsychiatrie uit de ziekteverzekering te halen en die onder te brengen bij de lokale overheid. Daardoor zijn er bijna evenveel systemen als er gemeenten zijn. Het is niet alleen Vlaanderen dat op een scharniermoment zit.

Hij wil zeker niet besparen op de cgg's omdat er een federaal terugbetalingssysteem zal komen. De federale minister zou dat niet waarderen. Overigens verwacht hij niet dat de federale terugbetaling in 2017 al gerealiseerd zal zijn. In de vorige regeerperiode is er een behoefteanalyse gemaakt voor de cgg's naar aanleiding van een opmerking van het Rekenhof over de uitwerking van de programmatie. Die oefening is toevertrouwd aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De conclusie was dat het een heel moeilijke oefening is. De nood aan een cgg binnen een bepaalde regio hangt bijvoorbeeld samen met de aanwezigheid van een psychiatrisch ziekenhuis of een polykliniek in de regio.

Het is de bedoeling om een aantal zaken te hergroeperen, maar niet om de ondersteuning van goede projecten stop te zetten. Een hergroepering kan leiden tot een vermindering van de overheadkosten, maar ook tot meer overleg over zorginhoudelijke aspecten.

De geestelijke gezondheidszorg volgt in Brussel dezelfde institutionele logica als de andere beleidsdomeinen. In Brussel kan Vlaanderen alleen diensten en voorzieningen financieren. Vlaanderen kan zich niet richten tot de Brusselse populatie, tenzij het kan werken via de zorgverzekering.

Hij zal de cijfers van de gezinszorg voor het jaar 2016 bezorgen. Hij heeft de diensten gevraagd zich te engageren om minder uren te doen en een deel van de activiteiten te verschuiven naar de aanvullende thuiszorg. Dat heeft geleid tot taakuitzuivering en tot een toename van het aantal personeelsleden van de aanvullende thuiszorg met ongeveer 200 vte. Dat was inderdaad een onderdeel van een besparingsoefening. Die oefening belet niet dat er in 2016 opnieuw een stijging is van het aantal uren gezinszorg, ook al is het budget daarvoor niet aangepast. De herstructurering heeft wellicht gezorgd voor vertraging.

De BelRAI-screener kijkt wel degelijk naar een sociale module. Men bekijkt dat niet louter medisch.

Het nieuwe Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is gevraagd om een behoefteraming uit te voeren voor de vergrijzing, met het oog op de Vlaamse sociale bescherming. In de meerjarenraming staan er groeipaden voor gezinszorg, residentiële ouderenzorg en personen met een handicap.

De evolutie naar een persoonsvolgend financieringssysteem betekent niet dat alle zorgvormen de programmatie van het aanbod kunnen loslaten. Hij maakt daarbij een vergelijking tussen de thuisverpleging binnen het RIZIV en het Vlaamse systeem van de gezinszorg. Vooreerst zijn er taken die vanuit de beide perspectieven terugbetaald kunnen worden. Het RIZIV hanteert een open-endsysteem, maar als men het budget dreigt te overschrijden, dan komt de conventiecommissie samen om een beperking van de prestaties voor te stellen. Vlaanderen werkt met een contingent.

De situatie van de residentiële ouderenzorg is gelijkwaardig. Men heeft lang gedacht dat het ging om een open-endsysteem, maar juridisch is het nooit een

open-endsysteem geweest. In de federale Wet op de Ziekteverzekering is er een artikel dat de rob-forfaits kan afremmen.

Minister Jo Vandeurzen gaat uit van een status quo voor de palliatieve zorg in 2017. Dat thema komt zeker aan bod na de eerstelijnsgezondheidsconferentie. De competentie om met palliatieve zorg om te gaan moet deel uitmaken van de competenties van de eerste lijn.

Hij wil uitvoering geven aan het voorstel van resolutie betreffende het invoeren van neonatale screening op mucoviscidose. De interfederale werkgroep die dat moet opvolgen in het kader van het Preventieprotocol is geactiveerd. Dat is echter geen eenvoudige zaak gezien een aantal ethische kwesties. De realisatie zal wat tijd vergen.

6. Entiteit Vlaams Zorgfonds

Freya Saeys stelt vast dat de leeftijdsonafhankelijke toekenning van hulpmiddelen wordt overwogen. Wat is de stand van zaken van dat onderzoek? Zijn er al concrete voorstellen voor meer marktwerving en transparantie in de prijsvorming?

Men overweegt om te werken met een voorafgaande toestemming van de federaal gefinancierde adviserende geneesheer. Hoe wordt dat verrekend met de federale overheid? Geldt de geplande prioritisering volgens de zorgbehoeften ook voor de toegang tot de revalidatie?

Elke Van den Brandt wil weten hoeveel mensen een basisondersteuningsbudget krijgen van het Zorgfonds. Heeft de verhoging van de bijdrage aan de zorgverzekering invloed op het aantal leden dat zijn bijdrage te laat betaalt?

Minister *Jo Vandeurzen* deelt mee dat de Vlaamse Regering een conceptnota over de leeftijdsonafhankelijke toekenning van mobiliteitsmiddelen goedgekeurd heeft. Daarin staat hoe Vlaanderen de bevoegdheid over de RIZIV-mobiliteitshulpmiddelen vanaf 2019 zal implementeren. De minister beoogt een fundamentele doorbraak door leeftijdsonafhankelijk te werken. Thans is het niet mogelijk om een complexe rolstoel te krijgen voor wie op de leeftijd van 66 jaar nog niet erkend is als een persoon met een handicap. Vanaf 2019 zal dat wel mogelijk worden. Dat vergt echter enkele efficiëntieoefeningen. Rentingsystemen zijn thans alleen mogelijk in de residentiële ouderenzorg. In de toekomst wordt dat ook mogelijk in de thuissituatie. Bij snel degeneratieve aandoeningen moet men snel een complexe rolstoel kunnen krijgen. Binnen een rentingsstelsel kan dat wellicht goedkoper. Er moeten wel voldoende faciliteiten zijn voor de aanpassing van de rolstoel.

De prijssetting heeft een belangrijke invloed op de prijzen. De minister wil voorkomen dat de producenten te hoge prijzen hanteren vanwege de terugbetaling.

Hij is bezig met een visieontwikkeling op de revalidatiesector. Als er voor de revalidatie een voorafgaandelijke toestemming nodig is van de adviserende geneesheer, dan zullen de mutualiteiten daar zeker iets voor aanrekenen. Het is zoeken naar een partner die in het kader van de indicatiestelling geautoriseerd wordt.

Sinds september 2016 is het basisondersteuningsbudget opgestart voor diegenen die op 1 januari 2014 en op 1 januari 2016 op de Centrale Registratie van Zorgvragen stonden. In januari 2017 komt er een tweede groep bij en daarna nog een derde groep. Voor sommige mensen kan het basisondersteuningsbudget, in combinatie met de rechtstreeks toegankelijke hulp en de reguliere zorg, voldoende ondersteuning bieden.

De inningsgraad schommelt altijd rond de 95 percent. Het lijkt erop dat de ontvangsten voor 2016 de ramingen exact zullen benaderen.

7. Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Tine van der Vloet weet dat de tabel met het aanbod voor mensen met een beperking op twee manieren kan worden bekeken, in een Excelbestand op de website van het VAPH en op de sociale kaart. Is het niet gebruiksvriendelijker om al de informatie samen te brengen op een enkele website? Het is belangrijk dat het inkopen van de zorg zo efficiënt mogelijk kan gebeuren.

De opmerkingen over de zorgcontinuïteit na de meerderjarigheid hebben alleen betrekking op de kinderen in een VAPH-internaat. De situatie van de kinderen in een GO!-internaat wordt onderzocht. Worden daarbij alleen de uren VAPH-ondersteuning in rekening gebracht, dus het internaat of het semi-internaat, of ook de onderwijsuren?

Vanaf 1 januari 2017 kunnen personen met een handicap ook bij de groene zorg-initiatieven terecht met een cashbudget. Dat vindt de spreekster positief. Ze vraagt wel aandacht voor de timing van de communicatie met die initiatieven.

De commissie plant de bespreking van het Autismeplan in januari 2017. Hoe zal de communicatie met de doelgroep verlopen?

Van het uitbreidingsbudget van 117,5 miljoen euro gaat er 73,8 miljoen euro naar het VAPH, of naar meerderjarige personen met een beperking. Dan blijft er nog 43,7 miljoen euro over. Welk deel van dat bedrag gaat naar minderjarigen met een beperking? Aan welke andere zaken zal dat geld nog besteed moeten worden, gezien de omschakeling op persoonsvolgende financiering?

Freya Saeys wil weten of de prijzen die voorzieningen vragen voor de verschillende modules gemonitord worden. Vanaf 1 september 2016 geldt voor alle nieuwe gebruikers het principe dat ze instaan voor de eigen woon- en leefkosten. Er wordt wel een overgangsscenario uitgetekend dat rekening houdt met de negatieve gevolgen op het inkomen van de persoon met een handicap. Wordt het zakgeld daarbij gevrijwaard?

Elke Van den Brandt heeft begrepen dat de invoering van de persoonsvolgende financiering geen besparing moet opleveren. De persoonsvolgende financiering omvat een persoonsvolgende en een organisatiegebonden component, en met die twee samen kan men exact dezelfde zorg inkopen. Op het terrein hoort ze echter dat er in de praktijk toch een achteruitgang is.

De Brusselse Welzijnsraad merkt op dat de mensen in een bicommunautaire voorziening niet kunnen worden ingeschaald voor de persoonsvolgende financiering omdat ze in andere erkenningskaders zitten. Is dat probleem opgelost? Het zou jammer zijn als zij uit de boot vallen.

Op de begroting zijn er eenmalige verschuivingen. Voor een bepaald jaar wordt er soms een extra budget toegekend vanwege bepaalde noden. Hoe kan de administratie weten dat ze dat geld het jaar daarna niet meer nodig heeft?

Het VAPH moet een enorme transitie verwerken. In die situatie wordt er nog een personeelsvermindering doorgevoerd. Kan dat nog? Welke impact heeft dat op de kwaliteit van de dienstverlening?

Ze vindt het goed dat het verloop van de efficiëntieoefening wordt uitgelegd. Dat is niet voor elke begrotingspost het geval. Om welke soort van subsidies gaat het? Welke projecten moeten worden stopgezet?

Ze is tevreden dat de beloofde budgettaire engagementen worden nagekomen. In 2016 was dit nog niet op kruissnelheid. Daarom wordt er bij het oorspronkelijke bedrag van 109.000.000 euro voor 2017 800.000 euro van 2016 gevoegd. Verloopt de transitie trager dan gepland? Zal de transitie in 2017 wel op kruissnelheid zitten of wordt een deel van het budget opnieuw doorgeschoven?

Vera Jans zegt dat het de bedoeling was om aan 7500 mensen op de wachtlijst een basisondersteuningsbudget toe te kennen. Vandaag ontvangen 6250 mensen een basisondersteuningsbudget. Waarom ligt dat aantal lager dan de eerste raming? Komt een deel van het oorspronkelijke budget daardoor vrij? In de toelichting bij de begroting leest ze dat er daardoor twee miljoen euro naar de gezinszorg kan gaan, voor het opvangen van de meerkosten die daar gecreëerd worden door de persoonsvolgende financiering. Een andere uitleg is dat er twee miljoen wordt gehaald uit het uitbreidingsbeleid voor het opvangen van de met het PAB gepresteerde uren buiten het urencontingent. Beide verklaringen gaan over hetzelfde budget, maar gaat het dan ook over de DOP-uren in de gezinszorg, een extra urencontingent dat in 2012 werd ingevoerd? Het was de bedoeling dat personen met een handicap, die beschikken over een ondersteuningsplan, van bij het begin kunnen beschikken over voldoende en passende zorg. 2014 was het jaar van de nulmeting. In 2015 is de maatregel geëvalueerd om na te gaan of uitbreiding mogelijk is in het kader van de uitrol van de persoonsvolgende financiering.

Als men het heeft over de minderjarigen in de tweede fase van het basisondersteuningsbudget, heeft men het dan over de min-18-jarigen of over de min-21-jarigen?

Hoeveel mensen met een handicap komen in elk van de drie fasen in aanmerking voor het basisondersteuningsbudget? De eerste fase is verkeerd ingeschat en het resterende bedrag wordt opnieuw geïnvesteerd in de sector.

Er wordt hard ingezet op de uitbreiding van de rechtstreeks toegankelijke hulp, in het bijzonder op de thuisbegeleiding. De minister beseft hoe belangrijk dat is. Wanneer en hoe gebeurt de inkanteling? Wordt het volledige aanbod van diensten voor thuisbegeleiding aan minderjarigen rechtstreeks toegankelijk?

Het VAPH heeft met de provinciale informatiesessies over de persoonsvolgende financiering al meer dan 2000 belangstellenden bereikt. Kunnen de mensen vragen stellen? Wat zijn de meest gestelde vragen? Is er over de feedback gecommuniceerd?

Minister *Jo Vandeurzen* schetst eerst een stand van zaken. De persoonsvolgende financiering levert geen besparingen op. Wie thans gebruikmaakt van een voorziening, is ingeschaald. De opdracht is iedereen die gebruikmaakt van het aanbod-gestuurde financieringssysteem een rugzak bezorgen binnen een constant budget. Daarna worden de historisch gegroeide verschillen in de financiering van de voorzieningen weggewerkt. Ten slotte wordt er geleidelijk een onderscheid gemaakt tussen de woon- en leefkosten, en de zorgkosten. Die ingrepen gebeuren over een periode van vier jaar.

In een eerste fase worden de gebruikers op de hoogte gebracht van hun budget waarmee ze desgewenst vanaf 1 januari 2017 op een andere manier zorg kunnen inkopen. Als ze niet tevreden zijn met dat budget, kunnen ze een nieuwe inschaling vragen. Op korte termijn wil de minister zorgen voor continuïteit en rechtszekerheid, ook voor de voorzieningen. De discussie over het herijken is geen bezorgdheid op korte termijn. De voorzieningen moeten op korte termijn op stabiliteit

kunnen rekenen. Het raadgevend comité en het bureau van het VAPH buigen zich momenteel over het onderscheid tussen zorgkosten, en woon- en leefkosten om ongewenste effecten uit te sluiten. Mensen thuis laten wonen en residentiële opvang intersectoraal verbinden veronderstelt dergelijke oefening. Garanties op zorgvuldigheid en flankerende maatregelen moeten ongerustheid vermijden. Het VAPH zal daartoe een aantal voorstellen formuleren.

Voor het uitbreidingsbeleid 2017 is er nog geen definitief voorstel. Er is een advies van het raadgevend comité. Het PAB-budget voor minderjarigen moet significant worden. Voorts moet er aandacht zijn voor GES en GES-plus. Het uitbreidingsbudget zal zoals gebruikelijk opgebouwd zijn. Op Vlaams niveau is er een vertaling in het aanbod. Er moet ook aandacht zijn voor de hulpmiddelen. Voor personen met een handicap die niet in één bepaalde regio gelokaliseerd kunnen worden, moet het centrale niveau organiseren. Voor meerderjarigen zal dat voor het eerst niet langer verdeeld worden over aanbodsoorten.

Op het terrein zijn er diverse reacties. Sommige mensen hunkeren naar het moment dat ze zelf met een budget aan de slag kunnen. Anderen willen vooral zekerheid dat alles bij het oude kan blijven. Continuïteit is belangrijk. Wie tevreden is over zijn voorziening, kan gerust zijn dat er niets zal gebeuren. Er zijn de verwachtingen van mensen die intensieve woonondersteuning krijgen. De minister engageert zich ertoe ook die groep zekerheid te bieden. Bepaalde besluiten moeten nog gewijzigd worden de komende weken. Er wordt alles aan gedaan om de cruciale deadline van 1 januari 2017 te halen.

In 2016 werd het geraamde bedrag voor het basisondersteuningsbudget niet helemaal opgebruikt. Wie vroeger gezinszorg kocht, betaalde het volledige loon. In 2017 moeten ze alleen nog de eigen bijdrage betalen. Het overschot van 2016 voor het basisondersteuningsbudget wordt gebruikt voor de uitbreiding van het urencontingent van de gezinszorg en voor een aantal flankerende maatregelen in de transitie.

Voor het rechtstreeks toegankelijke aanbod van de thuisbegeleidingsdiensten zijn de mensen ingedeeld in twee groepen. De mensen die een beperkt aantal punten gebruiken in de thuisbegeleiding zijn verschoven naar de rechtstreeks toegankelijke hulp. De mensen die een intensievere vorm van ondersteuning krijgen, worden beschouwd als behorende tot trap 2, maar binnen de rechtstreeks toegankelijke hulp. Wellicht zullen sommige van die mensen vragen om in trap 1 opgenomen te worden en zullen ze dan een basisondersteuningsbudget aanvragen. Die evolutie moet goed gemonitord worden. Als veel mensen die beslissing nemen, dan moet misschien worden gezorgd voor extra capaciteit voor de rechtstreeks toegankelijke diensten.

Binnen de internaten van het GO! zit een aantal minderjarigen met een VAPH-ticket dat nooit is geactiveerd. De onderwijsadministratie is gevraagd om te inventariseren over hoeveel mensen het gaat. Met die mensen moeten er afspraken worden gemaakt over handicapspecifieke ondersteuning.

Bij de opmaak van het Autismeplan zijn alle belangrijke sectoren betrokken.

De minister erkent dat de situatie van de bicommunautaire voorzieningen moet worden uitgeklaard.

Het VAPH moet ook voldoen aan de targets van de Vlaamse overheid inzake personeelsvermindering.

Het is niet de bedoeling om de transitie naar de persoonsvolgende financiering trager te laten verlopen. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het in het Vlaams

Parlement goedgekeurde groeipad (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 54/1). Een onderbenutting is natuurlijk altijd mogelijk. De nieuwe vragen worden voorgelegd aan de regionale prioriteitencommissies. De dynamiek op het terrein kan vooraf niet helemaal correct worden ingeschat. Het VAPH veronderstelt dat tien percent van de zorggebruikers in natura het budget anders zal willen gebruiken. De evolutie moet goed gemonitord worden.

Hij merkt nog op dat heel deze operatie een zware opdracht is voor het VAPH. Hij bewondert de manier waarop de leiding van het agentschap dit aanpakt.

James Van Casteren, administrateur-generaal van het VAPH, dankt de minister voor de bemoedigende woorden. Veel mensen draaien dubbele shiften, niet alleen in het VAPH, maar ook in de sector en binnen de adviesorganen en de belangengroepen.

Hij vindt het logisch dat de informatie van het VAPH en van de sociale kaart geïntegreerd worden. Dat moet meer duidelijkheid brengen bij de besteding van het budget. De sociale kaart was deels een provinciale bevoegdheid. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werkt aan een geïntegreerd overzicht. Een aantal sociale ondernemers is op eigen houtje al begonnen met apps en websites. Er is zelfs een tool waarmee iedereen zijn besteding in het oog kan houden. Daar kan de markt dus spelen. Uit de sociale kaart blijkt wie de erkende en vergunde aanbieders zijn. Het aanbod van de niet-vergunde zorgaanbieders is niet bekend bij de overheid. Er zijn heel wat vzw's die adl-assistentie aanbieden. Die markt evolueert volop. Dat wordt best opgenomen in de sociale kaart.

Er is een ministerieel besluit in voorbereiding over de groene zorginitiatieven. Daarover is er overleg geweest, onder meer met een Steunpunt Groene Zorg. Er moet toezicht zijn om te garanderen dat de groene zorginitiatieven voldoende inspelen op de noden van mensen met een beperking.

De persoonsvolgende financiering wordt in 2018 geëvalueerd. Elke dienstverleningsovereenkomst tussen een klant en een VAPH-voorziening wordt geregistreerd. Daarbij zullen de prijzen worden gemonitord. Indien mogelijk worden er gemiddelde prijzen berekend voor elke soort van dienstverlening. Na 1 januari 2017 wordt daar vrij snel een zicht op geboden.

Het zakgeld komt aan bod in de besprekingen over de woon- en leefkosten binnen het raadgevend comité en het bureau. Het budget van de persoonsvolgende financiering is bedoeld voor de zorg- en ondersteuningsnood maar het bevat ook een vrij besteedbaar budget.

Over de bicommunautaire voorzieningen is er een eerste overleg geweest met het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de federale overheid. Gezien de institutionele context is dat een ingewikkeld probleem. In een vervolgoverleg moet het tot oplossingen kunnen komen in de regelgeving of aan de hand van protocolakkoorden tussen de administraties.

Er is een aantal efficiëntiewinsten mogelijk op structuren en projecten. De persoonsvolgende financiering vergt andere administratieve systemen en procedures. De inhoud, de samenstelling en de taken van de verschillende permanente werkgroepen en van het raadgevend comité zijn volledig herschikt. Voor de gebruikersorganisaties en de bijstandsorganisaties die door de overheid worden gefinancierd, de steunpunten en de andere overlegplatformen wordt onderzocht of ze nog taken hebben binnen de persoonsvolgende financiering. Zo wordt allicht een aantal efficiëntiewinsten geboekt.

In de vroegere niet-gereguleerde toelagen zat er een aantal projecten. Het is de bedoeling voortaan om de twee jaar een projectoproep te lanceren om te zoeken naar vernieuwende initiatieven die met ondersteuning kunnen uitgroeien tot volwaardige initiatieven binnen het sociaal ondernemerschap, en die een belangrijke bijdrage kunnen leveren voor personen met een beperking.

Er is een lijst van projecten die binnen het systeem van de niet-gereguleerde toelagen een subsidie hadden van maximaal drie jaar. Die zijn in de loop van 2016 allemaal stopgezet. Er is een evolutie naar de nieuwe rechtsbasis van de call. Er wordt onderzocht of er in 2017 een beperkte call wordt uitgeschreven voor een specifieke problematiek dan wel of de call met een jaar wordt uitgesteld zodat men in 2018 naar een ruimere call kan gaan.

Zowel in het voorjaar als in het najaar van 2016 zijn er in de verschillende provincies en in Brussel informatiesessies gegeven. Er was telkens een dag- en een avondgedeelte. In het voorjaar ging het vooral over de transitie naar de persoonsvolgende financiering voor PAB-gebruikers. In het najaar is er vooral informatie gegeven over het budget, de teller van Mijn VAPH, de bestedingsregels, de combinatiemogelijkheden tussen cash en voucher en de werking van de bijstandsorganisaties. De feedback over die sessies is heel positief. Er is een grote nood aan duidelijke en correcte informatie. De sessies zijn steeds georganiseerd in samenwerking met de gebruikers- en de bijstandsorganisaties.

De meest gestelde vragen gaan over het gebruik van het vrij besteedbaar budget, de timing van de communicatie over het budget, de combinatie van cash en voucher en de 11 of 25 percent organisatiegebonden kosten. Voor een cashbudget wordt er 11 percent organisatiekosten bijgerekend en voor een voucher 25 percent. Het definitieve bedrag is pas duidelijk nadat men een keuze gemaakt heeft tussen cash en voucher. Intussen zijn de brieven aangepast om misverstanden daarover te voorkomen. Na de toelichting was het personeel van het provinciale kantoor beschikbaar voor het beantwoorden van specifieke vragen over het dossier. Er is een sessie gefilmd die bekeken kan worden op de website. Ook de meest gestelde vragen, met de repliek van het VAPH of van de gebruikers- en bijstandsorganisaties, zijn raadpleegbaar op de website. De meest gestelde vragen worden ook in een script gezet zodat zowel op de website als bij 1700 hetzelfde antwoord wordt gegeven.

Op basis van de personeelsregistratie in 2016 is het budget recurrent verhoogd met 26,8 miljoen euro. Voor de afrekening 2014, die ook in 2016 diende te gebeuren, werd er nog een eenmalig tekort van 4,5 miljoen euro geraamd. In 2017 is dat niet meer nodig, want dan kan men rekenen op het recurrent verhoogde krediet.

De vermindering van het werkkapitaal moet samen gelezen worden met de verhoging van de terugvorderbare voorschotten van 11,030 miljoen en 6,844 miljoen euro. Er is een volledige reconstructie van de opbouw van het budget voor 2017. Het budget voor 2016 wordt eenmalig bijgepast met 743.000 euro vanwege de behoefte aan werkkapitaal. Dat wordt teruggezet en daarna wordt er opnieuw een verhoging toegekend voor de behoeften in 2017.

De werkingstoelagen worden aangepast aan de eigen ontvangsten om ervoor te zorgen dat de uitgaven op een constant niveau kunnen blijven. Als de eigen ontvangsten dalen, verhoogt de werkingstoelage. Als de eigen ontvangsten stijgen, vermindert de werkingstoelage.

Elke Van den Brandt begrijpt dat de overheadkosten voor de voorziening anders liggen naargelang de mensen kiezen voor cash of een voucher. Krijgen de mensen die kiezen voor een cashbudget minder, wat een stimulans is voor de vouchers?

De minister had het over mensen die van trap 2 naar trap 1 overstappen om op een basisondersteuningsbudget te kunnen terugvallen. Ze hoort dat mensen in trap 2 evenveel betalen voor de ambulante zorg als mensen in trap 1. In trap 1 krijgt men er echter een basisondersteuningsbudget bovenop. Het is interessanter om in trap 1 te zitten. Dat is echter niet logisch. In trap 2 moet men een lagere bijdrage betalen dan in trap 1 als het over dezelfde ambulante zorg gaat.

Tine van der Vloet veronderstelt dat men bij een vrijwillige overstap van trap 1 naar trap 2 zeker is van het basisondersteuningsbudget, maar niet van de rechtstreeks toegankelijke hulp.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de rechtstreeks toegankelijke hulp sterk wordt uitgebreid omdat niet iedereen geholpen kan worden.

James Van Casteren licht de berekening van de overheadkosten toe. Eerst zijn de organisatiekosten van de voorzieningen berekend voor de voorbije jaren. De PAB-gebruikers hebben nagegaan wat hun administratieve kosten waren, bijvoorbeeld voor de belastingaangifte en voor de adl-dienst. Daarvoor hebben ze zich gebaseerd op hun effectieve uitgaven van de voorbije jaren.

8. Entiteit Vlaams Agentschap voor samenwerking aan gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Caroline Croo leest dat na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering van de ontwerpbesluiten ter uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg en na de goedkeuring van het ontwerpbesluit betreffende de raad van bestuur van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Samenwerking aan Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg, de besluiten in werking zullen treden op 1 december 2016.

Het extern verzelfstandigd agentschap vervult zeven taken. Ze is tevreden dat de Vlaamse Gemeenschap het roer zelf in handen kan en zal nemen voor de gegevensdeling in de zorg. De beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2016-2017 zegt dat het gebruikers- en toegangsbeheer voor zorgapplicaties een voorname bouwsteen is. Het is immers van cruciaal belang dat zorggegevens alleen geconsulteerd kunnen worden door de eigen zorgverstrekkers, na een akkoord van de zorggebruiker. De verdere optimalisering van het uniform gebruikers- en toegangsbeheer, een basisdienst van het e-Healthplatform, is nodig. Is het de bedoeling van de minister om werk te maken van een uniform gebruikers- en toegangsplatform, aangezien het grote aanbod aan erkende softwarepakketten bij de zorgverstrekkers voor heel wat technische en administratieve problemen zorgt? Hoe zal hij de evolutie van 'mobile health' verder vorm krijgen binnen dit agentschap? Zal het agentschap gezondheidsapplicaties erkennen waarmee de zorggebruiker op termijn zelf gegevens kan inbrengen in zijn elektronisch dossier?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de installatievergadering plaatsvindt in januari 2017. De vragen van mevrouw Croo zullen worden besproken door de raad van bestuur. Het decreet is zo opgesteld dat de Vlaamse Regering nauwelijks iets kan doen zonder een advies van het bestuursorgaan. De softwarepakketten die zich richten tot gebruikers die onder de Vlaamse bevoegdheden vallen, kunnen erkend of gecertificeerd worden. E-Health zal in zijn labeling ook rekening houden met de compatibiliteit met Vitalink als de pakketten in aanmerking komen voor financiering via de zorgverstrekkers. Dat zal nog veel overleg vergen op het Vlaamse niveau. Een standaardisering van de pakketten is belangrijk, maar tegelijk staat iedereen op zijn autonomie bij de keuze van een pakket.

9. Entiteit Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

10. Entiteit Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

11. Entiteit Commissies voor Juridische Bijstand

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

12. Entiteit Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België

Er worden geen opmerkingen gemaakt over dit onderdeel.

V. Stemmingen

Elke Van den Brandt zegt dat ze tijdens de bespreking van de entiteit VAPH niet correct is geïnformeerd. Om de historisch gegroeide subsidies aan voorzieningen te herijken zou minister Vandeuren vier jaar de tijd nemen. Het is enerzijds logisch dat deze oefening wordt uitgevoerd. Het is anderzijds niet onlogisch dat voorzieningen tijd krijgen om zich daarop voor te bereiden. Tegelijk blijkt uit een brief die in de sector circuleert dat de Vlaamse Regering inmiddels al beslist heeft niet te herijken. Iedereen wordt ingeschaald op basis van de subsidies die een voorziening ontvangt. Wie in een slecht gesubsidieerde voorziening verblijft, wordt lager ingeschaald dan wie in een rijkelijk gesubsidieerde voorziening wordt opgevangen. Ze vraagt minister Vandeuren te verduidelijken waarom niet langer op basis van zorgwaarde wordt ingeschaald.

Katrien Schryvers betreurt dat de bespreking wordt heropend. Er was afgesproken enkel nog te stemmen.

Elke Van den Brandt verduidelijkt dat ze dit debat wil heropenen omdat ze niet correct geïnformeerd is. Tijdens de bespreking van de entiteit VAPH is niet transparant gecommuniceerd over deze beslissing.

Minister *Jo Vandeuren* sluit zich aan bij de procedurele opmerking van mevrouw Schryvers.

De Vlaamse Regering moet nog een aantal beslissingen nemen tegen het einde van 2016 met het oog op de continuïteit en de opstart. Er zijn enkele aspecten opgedoken waarvan de consequenties niet zomaar kunnen ingaan op 1 januari 2017. In tegenstelling tot wat in de brief van een van de koepels staat, heeft de Vlaamse Regering daarover nog geen formele beslissing genomen. Op IKW-niveau wordt druk overlegd. Hij vraagt de commissie op korte termijn van gedachten te wisselen met het VAPH over de datum en de organisatie van de inwerkingtreding. Het valt niet uit te sluiten dat minister Jo Vandeuren de Vlaamse Regering in de tussentijd vraagt een beslissing te nemen.

Elke Van den Brandt roept op niet te beslissen zoals in de brief wordt beschreven omdat de persoonsvolgende financiering op die manier wordt ondergraven.

Bart Van Malderen, commissievoorzitter, zegt de minister dat hij het billijk vond mevrouw Van den Brandt de kans te geven deze opmerking nog te maken. Hij neemt akte van het voorstel om met het VAPH van gedachten te wisselen.

Amendement nr. 1 van Katia Segers strekt ertoe de subsidies voor de CAW's met 500.000 euro te verhogen.

Katia Segers zegt dat het CAW Halle-Vilvoorde sinds de vorige reorganisatie van de CAW's een groter gebied moet bereiken zonder bijhorende middelen. Tot hiertoe zette het CAW Halle-Vilvoorde zijn eigen reserves in om acht vte in het bijgekomen gebied in te zetten. Deze middelen zijn echter opgebruikt. Om de bestaande werking, die slechts in het minimum van de vereiste zorg voorziet, te kunnen voortzetten, wordt 500.000 euro extra toebedeeld aan het CAW Halle-Vilvoorde. Bovendien zorgt deze injectie in Halle-Vilvoorde ervoor dat de achterstand voor welzijnsvoorzieningen, en de achterstand voor algemeen welzijnswerk in het bijzonder, gedeeltelijk wordt ingehaald. Aangezien de negen andere CAW's niet grossieren in de middelen, en de welzijnsnoden bijzonder hoog zijn, opteert Katia Segers voor bijkomende middelen en niet voor een verschuiving van middelen binnen het welzijnsdomein.

Elke Van den Brandt zal dit amendement steunen.

Vera Jans zegt dat de middelen voor het algemeen welzijnswerk uitbreiden. De extra middelen worden over de hele sector verdeeld op basis van de programmatie.

Katia Segers acht het nodig middelen voor het CAW Halle-Vilvoorde te oormerken om te vermijden dat de twee CAW's in oostelijk Brabant met elkaar om extra middelen moeten strijden.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat in de commissie al geregeld is aangedrongen op een programmatie voor de sector. Er is een besluit opgesteld in samenspraak met de sector. Het is wachten op het advies van de Raad van State. Het is niet aangegeven om het besluit dat met de sector is onderhandeld te ondergraven. Alle CAW's zijn geïnformeerd over de wijze waarop de middelen de komende jaren prioritair ingezet kunnen worden. Volgens zijn informatie beschikt het CAW Halle-Vilvoorde nog over middelen voor 2017. In de logica van het programmatiebesluit is het niet zo dat de eerste acht vte automatisch naar het CAW Halle-Vilvoorde gaan. Er zijn nog CAW's die in aanmerking komen om prioritair te worden. Het kan niet de bedoeling zijn dat elk plaatselijk probleem met een amendement op de begroting wordt opgelost. Dat doet iedereen die naar een oplossing heeft gezocht oneer aan.

Katia Segers verklaart zich voorstander van programmatie, maar kan de minister verzekeren dat het CAW Halle-Vilvoorde, dat met bijzondere uitdagingen geconfronteerd wordt, voldoende extra middelen zal ontvangen? Het CAW Halle-Vilvoorde kan 2017 overbruggen mits het nog dieper snijdt in zijn werking.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat met de CAW's een afspraak is gemaakt over de prioritisering. Hij is er geen voorstander van om dit met een amendement op de begroting aan te pakken.

Lorin Parys volgt de redenering van minister Vandeurzen. Er is een afspraak over een totaalaanpak. Het is belangrijk dat problemen in hun geheel aangepakt worden. Een amendement voor één bepaald CAW zal alleen maar leiden tot nieuwe amendementen voor andere welbepaalde CAW's met even legitieme vragen.

Katia Segers antwoordt dat programmatie en extra middelen niet volstaan. Dit dossier is symptomatisch voor een beleid dat vol staat van de goede intenties maar onvoldoende kan doen.

Elke Van den Brandt zegt dat dit positieve amendement al de problemen voor het CAW Halle-Vilvoorde oplost. Het gaat niet op de schaarste te verdelen.

Amendement nr. 1 wordt bij indicatieve stemming met 3 stemmen tegen 10 bij 1 onthouding niet aangenomen.

Lorin Parys zegt dat hij zich heeft onthouden omdat hij voorstander is van een omvattende oplossing voor alle CAW's.

Amendementen nr. 4, 9 en 10 van de Vlaamse Regering zijn volgens minister Jo Vandeuren technische rechtzettingen. Het is telkens een antwoord op de opmerking van het Rekenhof dat alle uitgaven die inhoudelijk en beleidsmatig onder een programma vallen, moeten worden samen gezet.

De amendementen nr. 4, 9 en 10 worden bij indicatieve stemming met 13 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Amendement nr. 12 van Bart Van Malderen, Freya Van den Bossche, Jan Bertels, Bert Moyaers en Joris Vandenbroucke strekt ertoe het vastleggings- en het vereffeningskrediet van begrotingsartikel GB0-1GED2AY-IS – interne stromen – Fonds Jongerenwelzijn te verhogen met 3,9 miljoen euro.

Freya Van den Bossche begrijpt dat de jeugdhulp overschakelt van residentiële opvang op ambulante hulp. Omdat deze beweging alle kansen verdient, moeten ouders en jongeren die voor vermaatschappelijking opteren zo snel mogelijk op steun kunnen rekenen. Hoe langer op hulp en begeleiding wordt gewacht, hoe groter de kans op crisissen en een opname. Structureel in ambulante hulp en thuishulp investeren maakt de vermaatschappelijking waar. De niet-geïndexeerde werkingsmiddelen worden op die manier terugbezorgd aan de sector.

Minister *Jo Vandeuren* erkent dat effect van de niet-indexering van de werkingsmiddelen in 2017 3,9 miljoen euro bedraagt. Daarnaast zijn er nog enkele andere oefeningen. Het geheel is selectief aangepakt en voldoende genuanceerd. Werking en aanbod blijven overeind. Omdat het om een algemene inspanning van de Vlaamse Regering gaat, verdedigt hij het regeringsstandpunt.

Amendement nr. 12 wordt bij indicatieve stemming met 3 stemmen tegen 11 niet aangenomen.

Amendement nr. 13 van Bart Van Malderen, Freya Van den Bossche, Jan Bertels, Bert Moyaers en Joris Vandenbroucke strekt ertoe een nieuw artikel GE0-1GDD2AY-WT – specifieke begeleiding doofblinde kinderen, toe te voegen.

Bart Van Malderen merkt op dat opnieuw bespaard wordt op de werkingsmiddelen. Onder meer de SAR WGG heeft daar scherpe kritiek op geleverd. De aanpak zorgt voor grote problemen voor minderjarigen met een handicap en voor jongeren die ambulante hulp nodig hebben. Het is bijgevolg niet alleen een zaak van middelen maar ook van de wijze waarop de beschikbare middelen besteed worden. De amendementen nr. 12 en 13 zijn illustratief.

Vlaanderen telt 48 doofblinde kinderen die vanwege de aard van hun handicap drempels ervaren die hun volwaardige participatie aan onder meer het onderwijs in de weg staan. Dit amendement zorgt voor een opstap die het mogelijk maakt doofblinde kinderen zowel een begeleider als een leraar te bezorgen om de impact van deze drempels weg te werken in 2017. De niet-geïndexeerde werkingsmiddelen worden op die manier terugbezorgd aan de sector.

Amendement nr. 13 wordt bij indicatieve stemming met 3 stemmen tegen 11 niet aangenomen.

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2017 (zie opsplitsing als elektronische bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17 nr. 15/9) worden bij indicatieve stemming met 11 stemmen tegen 3 aangenomen.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Peter PERSYN
Vera JANS
Elke VAN DEN BRANDT,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

A-bed	bedden in diensten voor neuropsychiatrie voor observatie en behandeling van volwassen patiënten
adl	activiteiten van het dagelijks leven
BelRAI	verzamelnaam voor Belgische vertaling en informatisering van de interRAI instrumenten
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CADO	collectieve autonome dagopvang
CAP	Centraal AanmeldingsPunt
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor Informatie, Communicatie en Vorming in de Welzijnssector
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
DNA	desoxyribonucleic acid
DOP	dienst ondersteuningsplan
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
Expoo	Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning van de Vlaamse overheid
Famifed	Federaal agentschap voor de kinderbijslag
Fedasil	Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers
FOD	Federale Overheidsdienst
GES	gedragsstoornis en emotionele stoornis
gesco	gesubsidieerde contractueel
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
HPV	humaan papillomavirus
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IKT	inkomenstarief
IKW	interkabinettenwerkgroep
Imec	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
Impulseo	een pakket maatregelen om de vestiging van huisartsen aan te moedigen
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
Intego	Academisch Centrum voor Huisartsgeneeskunde
IROJ	Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp
IT	informatietechnologie
IVA	intern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
KB	koninklijk besluit
KCE	Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
K-bed	bedden in diensten voor neuropsychiatrie voor observatie en behandeling van kinderen
k-bed	bedden of plaatsen in diensten voor dag- of nachthospitalisatie voor neuropsychiatrie voor observatie en behandeling van kinderen
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
OCJ	ondersteuningscentrum jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
PVB	persoonsvolgend budget
pvt	psychiatrisch verpleegtehuis
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RAI	resident assessment instrument
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

rob	rustoord voor bejaarden
rvt	rust- en verzorgingstehuis
SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
SDJ	sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulp
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VCET	Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht
Vlabinvest	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
Vladubel	Vlaamse Beleggingsmaatschappij voor Duurzaam Beleggen
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector
VIGeZ	Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VN	Verenigde Naties
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
vte	voltijdsequivalent / voltijdequivalent
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
W2-decreet	decreet betreffende de werk- en zorgtrajecten